

Meerjarenprogrammabegroting 2022-2025

Gewijzigde versie 12-10-2021:

- financiële tabel in programma Bouwend Voorst op pagina 16 is aangepast
- financiële tabel in overzicht algemene dekkingsmiddelen op pagina 60 is aangepast

Inhoudsopgave

■ 1	Inleiding	
■ 2	Bestuurlijke structuur	
	2.1 Samenstelling Raad	8
	2.2 Samenstelling College	9
■ 3	Deel 1: Beleidsbegroting	
	3.1 Bouwend Voorst	12
	3.2 Mooi Voorst	18
	3.3 Bedrijvig Voorst	29
	3.4 Gezond Voorst	35
	3.5 Sociaal Voorst	44
	3.6 Veilig Voorst	51
	3.7 Dienstverlenend Voorst	55
	3.8 Algemene dekkingsmiddelen en financieringen	60
	3.9 Overhead	66
■ 4	Paragrafen	
	4.1 Paragraaf Lokale heffingen	69
	4.2 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	77
	4.3 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	83
	4.4 Paragraaf Financiering	88
	4.5 Paragraaf Bedrijfsvoering	92
	4.6 Paragraaf Verbonden partijen	96
	4.7 Paragraaf Grondbeleid	108
■ 5	Deel 2: Financiële begroting	
	5.1 Uiteenzetting Financiële positie (financieel meerjarenperspectief 2022-2025)	110
■ 6	Bijlagen	
	Vaststellingsbesluit	120

Hoofdstuk 1

Inleiding

Inleiding

Voor u ligt de Meerjarenprogrammabegroting 2022-2025. In deze inleiding gaan wij in op de plaats van de begroting in de planning- en controlcyclus en recente ontwikkelingen.

Planning & control-cyclus

De planning- en controlcyclus van een begrotingsjaar beslaat een periode van twee jaren: de cyclus strekt zich uit van de behandeling van de prioriteitennota in de maand juni voorafgaand aan het begrotingsjaar tot de behandeling van de programmarekening in de maand juni na afloop van het begrotingsjaar. Dit brengt met zich mee dat in elk kalenderjaar de planning- en controlcyclus van drie begrotingsjaren aan de orde is. De cyclus voltrekt zich op twee vaste tijdstippen van het jaar: in de maand juni worden de programmarekening van het vorige begrotingsjaar, het voortgangsbericht van het lopende begrotingsjaar en de prioriteitennota voor het komende begrotingsjaar behandeld. In de maand oktober worden de bestuursrapportage van het lopende begrotingsjaar en de programmabegroting voor het komende begrotingsjaar behandeld. Deze samenhangende planning is een bewuste keuze: de raad kan op deze manier bij de behandeling van de prioriteitennota rekening houden met de resultaten van het afgelopen begrotingsjaar en met de laatste ontwikkelingen in het lopende begrotingsjaar. Bij de vaststelling in het najaar van de begroting voor het komende jaar kan de raad rekening houden met de laatste ontwikkelingen in het lopende begrotingsjaar. De planning- en controlcyclus steekt op deze manier consistent in elkaar en biedt de gemeenteraad optimale mogelijkheden om in samenhang te sturen en te controleren.

Context meerjarenprogrammabegroting 2022-2025

Deze Meerjarenprogrammabegroting 2022-2025 is opgesteld tijdens de coronacrisis. Begin 2020 werden we geconfronteerd met het coronavirus dat heeft geleid tot een wereldwijde crisis met een enorme impact op het maatschappelijk leven. Het college heeft, in lijn met de koers van het Rijk, zich ingespannen om de impact van de COVID-19 crisis op onze inwoners en ondernemers zo klein mogelijk te houden, door onder andere het kwaliteitsniveau van de voorzieningen op peil te houden. Hoe groot de impact van corona is op de samenleving en de toekomstige gemeentefinanciën is nu nog steeds niet vast te stellen. De ontwikkelingen van de COVID-19 maatregelen en de daarmee samenhangende consequenties voor (het welzijn van) mensen en onder andere de werkgelegenheid hebben hier invloed op. Een aantal directe financiële gevolgen zijn niet structureel van aard. Wat de structurele effecten uiteindelijk zijn, weten we pas achteraf.

Naast deze onzekerheden door COVID-19 zijn de ontwikkelingen in de algemene uitkering van het gemeentefonds aanhoudend onzeker. Deze uitkering vormt de grootste inkomstenbron binnen onze begroting. Het demissionaire kabinet heeft incidenteel extra middelen voor jeugdzorg ter beschikking gesteld voor het jaar 2022, maar definitieve besluitvorming over structureel extra middelen is doorgeschoven naar het nieuwe kabinet. Op het moment dat deze begroting is opgesteld is er nog geen nieuw kabinet, waardoor besluitvorming hierover op zich laat wachten. Daarnaast loopt het onderzoek naar een nieuwe verdeling van het gemeentefonds. De bedoeling van het rijk is om de nieuwe verdeelsystematiek in 2023 in te voeren. De eerste voorlopige uitkomsten van deze herverdeling zijn voor onze gemeente niet positief. Het nieuwe verdeelvoorstel ligt medio 4e kwartaal dit jaar ter consultatie voor aan de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) en de VNG.

Met de motie over de Prioriteitennota 2022-2025 die u op 21 juni 2021 heeft aangenomen heeft u het college opgedragen in het najaar een structureel sluitende meerjarenbegroting bij u aan te leveren, zonder extra lastenverzwaring voor inwoners en bedrijven bovenop de reeds vastgestelde lastenverzwaring. Op dit moment

presenteren we, met de kennis van nu, een structureel sluitende begroting. Hierin zijn de septembercirculaire 2021 en de herverdeling van het gemeentefonds nog niet verwerkt. Om ook een structureel sluitende begroting te kunnen aanbieden bij tegenvallers uit de septembercirculaire en de herverdeling van het gemeentefonds wordt u een overzicht aangeboden met mogelijke 'knoppen om aan te draaien'. U ontvangt hierover een separate raadsmededeling. Hierin worden meerdere ombuigingsmogelijkheden geschetst om zowel de financiële doelstellingen als de zorgtransformatie te realiseren.

Financieel MeerjarenPerspectief 2022-2025

Tegen deze achtergrond is de Meerjarenprogrammabegroting 2022-2025 opgesteld. De autonome ontwikkelingen conform de uitgangspunten van deze begroting zijn verwerkt naast de structurele effecten van de Bestuursrapportage 2021 en de Prioriteitennota 2022-2025. Het financieel meerjarenperspectief (FMP) laat structureel positieve saldi zien voor de gehele looptijd van deze begroting, 2022 tot en met 2025. De positieve saldi voor deze jaren zijn afgerond respectievelijk € 891.500, € 42.600, € 401.200 en € 401.700. Deze saldi worden voor een belangrijk deel positief beïnvloed door de extra middelen die het huidige demissionaire kabinet beschikbaar heeft gesteld voor de bekostiging van de lasten voor jeugdzorg. Voor het jaar 2022 is een bedrag van € 1,3 miljard extra beschikbaar gesteld. Voor onze gemeente betekent dit een bijdrage van afgerond € 1,5 miljoen. Tussen het Rijk, de provincies en de VNG is afgesproken dat gemeenten in hun meerjarenraming voor de jaarschijven 2023 tot en met 2025 rekening mogen houden met 75% van de bedragen uit de Hervormingsagenda Jeugd. In ons FMP 2022-2025 hebben wij deze afspraken verwerkt. Het financieel meerjarenperspectief vindt u terug in deel 2: Financiële begroting (blz.109 en verder).

College van burgemeester en wethouders.

Hoofdstuk 2

Bestuurlijke structuur

2.1 Samenstelling Raad

De samenstelling van de gemeenteraad van Voorst is als volgt:

Partij	Raadszetels	Fractie-vertegenwoordigers
Gemeente Belangen	9	1
VVD-Liberaal 2000	4	3
CDA	1	1
PvdA-GroenLinks	2	2
D66	1	3
Lijst Arend	1	2
Fractie Suelmann	1	2
Totaal	19	14

Voorzitter gemeenteraad

Renske Helmer-Englebert

Raadsgriffier

Bernadette Jansen

Fractie Gemeentebelangen

Robin Hafkamp MSc (fractievoorzitter)

Ingrid Aarnink - Westerbeek

Ton Bannink

Bjorn van Ekeren

Rein Hazelaar

Johan Homan

Edo Horstman

Miriam Jansen-Greiving

Jeroen voor 't Hekke

Fractie VVD-Liberaal 2000

Emiel de Weerd (fractievoorzitter)

Gerrit Schimmel

Ans van Amerongen - Elfferich

Toon Rutgers

Fractie CDA

Jürgen Wolff van Wülfig (fractievoorzitter)

Fractie PvdA-Groen Links

Bertine Grevinga (fractievoorzitter)

Bert Visser

Fractie D66

Paul Jonkman (fractievoorzitter)

Fractie Lijst Arend

Arend Jansen (fractievoorzitter)

Fractie Suelmann

Margret Suelmann (fractievoorzitter)

2.2 Samenstelling College

De samenstelling van het college van burgemeester en wethouders van Voorst is als volgt:

Burgemeester Renske Helmer-Englebert

Portefeuille Algemene Zaken, communicatie en handhaving

- Bestuursorganen
- Bestuurlijke samenwerking
- Openbare orde en veiligheid
- Evenementenbeleid
- Algemene plaatselijke verordening
- Brandweer en rampenbestrijding (waaronder overstromingen en veeziektes)
- Integrale handhaving
- Bestaande landgoederen
- Kabinetszaken en communicatie
- Gemeentelijke dienstverlening en burgerzaken
- Burgerparticipatie (coördinatie)

Wethouder Hans van der Sleen (Gemeente Belangen)

1^e loco burgemeester

Portefeuille Middelen, beheer openbare ruimte, sport en mobiliteit

- Grondexploitatie
- Sport en sportaccommodaties
- Beheer openbare ruimte
- Mobiliteit
- Waterbeheer en riolering
- Civieltechnische werken
- Gemeentelijk vastgoed
- Financiën en belastingen
- Personeel
- Informatiebeleid en automatisering

Wethouder Harjo Pinkster (op persoonlijke titel, namens coalitiepartijen)

2^e loco burgemeester

Portefeuille Economie, jeugd en cultuur

- Onderwijs, inclusief onderwijsaccommodaties
- Jeugdzorg en jeugdbeleid
- Kunst en cultuur
- Vormings- en ontwikkelingswerk (waaronder bibliotheek)
- Minderheden en vluchtelingen
- (Circulaire) economie (waaronder afspraken met externe partners)
- Recreatie en toerisme
- Subsidiebeleid
- Markt
- Coördinatie duurzaamheid (waaronder energievraagstukken) en milieubeheer en -beleid
- Afvalverwijdering en verwerking

Wethouder Wim Vrijhoef (D66)

3^e loco burgemeester

Portefeuille Zorg & inkomen

- Participatiewet
- Wet maatschappelijke ondersteuning
- Gezondheidszorg
- Werk en inkomen
- Doelgroepenvervoer
- Regionale Energie Strategie (RES)

Wethouder Arjen Lagerweij (Gemeente Belangen)

4^e loco burgemeester

Portefeuille Ruimtelijke Ontwikkeling, wonen, milieubeleid en Cultureel Erfgoed

- Ruimtelijke ordening/Omgevingswet (waaronder nieuwe landgoederen), Twello Noord
- Volkshuisvesting
- Cultureel erfgoed en monumenten
- Landschapontwikkeling
- Bouw- en woningtoezicht

Hoofdstuk 3

Deel 1: Beleidsbegroting

3.1 Bouwend Voorst

Wat willen we bereiken (Coalitieprogramma 2018-2022)

Ruimtelijke ordening

De gemeente Voorst blijft investeren in de kwaliteit van het fraaie Voorster landschap en de bebouwde omgeving. We kiezen voor behoud en waar mogelijk versterking van kwaliteit. De Ruimtelijke Toekomstvisie Voorst is daarbij een belangrijk kompas. Stedenbouwkundig waken we voor een goede ruimtelijke ordening, waarbij we openstaan voor nieuwe en inspirerende initiatieven. Waarom tevreden zijn met een zes als een acht ook mogelijk is. Het bieden van meer mogelijkheden in ruil voor het leveren van meer kwaliteit is een uitgangspunt dat we vaker in willen zetten. In de lijn van de nieuwe Omgevingswet wordt er werk gemaakt van de nu al ingezette lijn om aanvragen integraler, transparanter maar vooral ook inspirerender te behandelen.

Grondexploitaties

Realisatie van de uit de Ruimtelijke Toekomstvisie Voorst voortgekomen grondexploitaties in de diverse kernen. Daarnaast voorzien we op basis van monitoring van de woningbehoefte nieuwe grondexploitaties in en rondom Twello.

Wonen en bouwen

Evenwicht in de verschillende soorten woningen in de gemeente Voorst is belangrijk. Er is vraag naar woningen voor (terugkerende) gezinnen (doorstromers), starters en kleine huishoudens (alleenstaanden en twee-persoonshuishoudens), vooral als gevolg van vergrijzing. Voor jongeren (en/of lage inkomens) is het soms moeilijk om betaalbare huisvesting in de gemeente te vinden. De komende vier jaar realiseren we ten minste zestig (huur)wooneenheden (een deel kan in de planning zitten). Deze wooneenheden zijn geschikt voor één- en tweepersoonshuishoudens met een streefhuur van maximaal € 500 per maand. Tevens wordt in samenwerking met IJsseldal Wonen gezocht naar extra mogelijkheden voor een- en tweepersoonshuishoudens waarbij vernieuwende en niet alledaagse woonvormen zeker onderdeel uitmaken van de zoektocht. We merken op dat dit niet nieuw is. Daarnaast is een integraal beleid en plan noodzakelijk om ouder wordende inwoners zo lang mogelijk in hun eigen huis te laten wonen. Een doorlopende monitoring en verkenning van de woningmarkt is de basis voor de uitvoering van ons woningbouwprogramma. We streven hierbij naar zoveel mogelijk toekomstgericht te bouwen waarbij gasloos of zelfs energieneutraal bouwen de norm is. Dit moet ook gelden voor woningen in de categorie goedkoop en bereikbaar. Daarbij is het ook van belang dat woningen voor specifieke doelgroepen ook voor deze doelgroepen beschikbaar (en bereikbaar) blijven. In de lijn van de nieuwe Omgevingswet gaan we werk maken van de nu al ingezette lijn om aanvragen integraler, transparanter maar vooral ook inspirerender te behandelen. Het bouwen in de gemeente Voorst moet een prettig en boeiend samenspel tussen de initiatiefnemer, de omgeving en de overheid zijn.

Waar ligt dat vast

Het beleid dat betrekking heeft op dit programma is vastgelegd in diverse verordeningen, beleidsnota's en beleidsregels. De volledige documenten zijn te raadplegen via de volgende link: www.voorst.nl/beleid-en-regelgeving

Wat gaan we daarvoor doen

Activiteiten

Ruimtelijke ordening

Implementatie Omgevingswet	
Inhoud	In 2022 werken wij verder aan de implementatie van de Omgevingswet. Wij concentreren ons hierbij op de volgende aspecten: dienstverlening, houding en gedrag, aansluiten op het digitaal stelsel omgevingswet, participatiebeleid en inhoudelijke voorbereidingen van verschillende regelingen (omgevingsplan, herijken welstandsnota, opstellen verschillende verordeningen) samenwerking semi-overheden en regionale partners). In de eerste helft van 2022 worden verschillende producten ter vaststelling aangeboden aan uw raad: ▪ Participatiebeleid en -verordening;▪ Verordening nadeelcompensatie;▪ Verordening commissie ruimtelijke kwaliteit;▪ Adviesrecht raad en delegatiebesluit. Ook het legesstelsel wordt met de komst van de Omgevingswet in combinatie met de Wet Kwaliteitsborging voor de bouw (Wkb) herzien. In 2022 komen wij met een voorstel. Daarnaast starten we in 2022 met de voorbereidingen voor het opstellen van een omgevingsplan. De Omgevingswet is inhoudelijk een forse transitie in het ruimtelijk domein die echter ook veel raakvlakken heeft met andere onderdelen in de organisatie. Zoals bijvoorbeeld met het project "Verduurzaming en revitalisering gemeentehuis", vooral op het vlak van dienstverlening, houding en gedrag.
Beoogd effect	Het implementeren van de Omgevingswet voor 1 juli 2022 (datum inwerkingtreding van de Omgevingswet).

Herbestemming vrijkomend agrarisch vastgoed	
Inhoud	In 2021 en 2022 brengen wij de agrarische sector in Voorst nader in beeld. De opzet is om in het najaar van 2021 keukentafelgesprekken met de agrariërs binnen de gemeente Voorst te houden. Op basis van adviezen van deskundigen op dit terrein en LTO is voor dit traject gekozen omdat hiermee de meeste informatie over het perspectief van de agrarische sector wordt verwacht. De uitkomsten van de keukentafelgesprekken gebruiken we als input voor beleid ten aanzien van de totale ontwikkelingen in de landbouwsector. Hierbij gaat het om herbestemming vrijkomend agrarisch vastgoed, maar ook om biodiversiteit, natuurinclusiviteit, voedseltransitie, ruimtelijke kwaliteit en veiligheid.
Beoogd effect	Inzicht krijgen in de positie van de landbouwsector in de gemeente en in kaart brengen welke mogelijkheden er zijn om op een goede wijze om te gaan met de totale ontwikkelingen in de landbouwsector, waaronder ook vrijkomend agrarisch vastgoed. Een goed beeld van de agrarische sector draagt bij aan het inhoud geven van rol van de gemeente bij de ontwikkelingen in de agrarische sector. Passende herbestemming van vrijkomend vastgoed is belangrijk in verband met behoud van ruimtelijke kwaliteit en het tegengaan van ondermijning.

Grondexploitatie (niet-bedrijventerrein)

Een regisserend grondbeleid voeren	
Inhoud	In 2020 is de Nota grondbeleid opnieuw vastgesteld, waarin we het regisserend grondbeleid doorzetten. Hierbij kijken we per ontwikkeling of wij een actieve of een faciliterende rol innemen. Bij een actieve rol voert de gemeente de exploitatie zelf. Bij een faciliterende rol ligt de ontwikkeling in handen bij een particuliere exploitant of ontwikkelaar, waarbij de gemeente al de nodige afspraken met de ontwikkelende partij contractueel vastlegt.
Beoogd effect	Voorzien in de kwalitatieve en kwantitatieve woningbouwbehoefte in de verschillende Voorster kernen.

Wonen en bouwen

Woningbouwplannen in Twello	
Inhoud	Voor de kern Twello zijn verschillende locaties in ontwikkeling voor woningbouw. Het plan De Schaker bevindt zich in de afrondende fase. Verder is het plan voor de spoor- en schoollocaties in de tweede helft van 2021 aan de raad aangeboden voor vaststelling. Daarnaast gaat het om een aantal inbreidingslocaties (bijvoorbeeld de locatie voormalig Veluws College en omgeving). Om op de lange termijn in de woningbehoefte te voorzien is ook uitbreiding noodzakelijk. In 2022 werken we dan ook verder aan het plan voor Twello Noord (naar verwachting wordt het plan eind 2021 of in de eerste helft van 2022 aan de raad aangeboden voor vaststelling). Ook worden in 2022 verdere stappen ondernomen voor de diverse inbreidingslocaties. Hier realiseren we woningen in zowel de huur- als koopsector, voor verschillende doelgroepen. We houden rekening met demografische ontwikkelingen en de groei van kleine huishoudens.
Beoogd effect	Op basis van de actuele woningbouwprognoses en een goede ruimtelijke ordening voorzien in de (korte en lange termijn) woningbouwbehoefte in de kern Twello.

Wooneenheden voor een- en tweepersoonshuishoudens	
Inhoud	Een doorlopende monitoring en verkenning van de woningmarkt is de basis voor de uitvoering van ons woningbouwprogramma. Het door ons uitgevoerde woningmarktonderzoek geeft een doorkijk voor de lange termijn. Uitgangspunt is bouwen op basis van behoefte door een kwalitatieve benadering. Voor de periode 2018 – 2022 gaan we er vanuit dat er ten minste zestig betaalbare wooneenheden (huur) worden gerealiseerd of in planning zijn voor één- en tweepersoonshuishoudens. Zo zijn er kleine, betaalbare appartementen opgenomen in het plan voor de spoor- en schoollocaties. Bij nieuwe initiatieven en planvorming hebben wij ook oog voor vernieuwende woonvormen, passend bij de behoefte en locatie. Met IJsseldal Wonen maken we afspraken om de slaagkansen voor de doelgroep één- en tweepersoonshuishoudens te verbeteren. Dit leggen wij vast in de prestatieafspraken.
Beoogd effect	Verbeteren slaagkansen doelgroep één- en tweepersoonshuishoudens.

Ouder wordende inwoners zo lang mogelijk in hun eigen huis laten wonen	
Inhoud	We hebben continue aandacht voor het langer zelfstandig laten wonen van ouderen. Door de vergrijzing is dit een groeiende groep. Samen met onder andere IJsseldal Wonen worden ouderen actief geïnformeerd/geadviseerd over het (tijdig) geschikt maken van hun woningen. Ouderen die willen verhuizen naar een geschikte zelfstandige woning willen wij faciliteren en ondersteunen. Op beschikbare ontwikkellocaties, die aansluiten bij de wensen van deze doelgroep (vooral in en om het centrum van Twello), zetten we in op het toevoegen van geschikte en levensloopbestendige woningen voor ouderen. We beogen op deze manier de 'potentiële' vraag te accommoderen. Ook hanteert IJsseldal Wonen een doorstroomregeling voor ouderen die naar een meer geschikte woning willen verhuizen. Hierover maken wij afspraken met IJsseldal Wonen en/of ontwikkelende partijen.
Beoogd effect	Ouderen langer zelfstandig laten wonen in een woning die daarvoor geschikt is.

Regionale Energie Strategied (RES) en Voorster Energie Strategie (VES)	
Inhoud	In het najaar van 2020 en het voorjaar van 2021 is er gewerkt aan de totstandkoming van de ontwerp RES 1.0. In deze periode is ook nog een ronde in het kader van de VES doorlopen waarmee wij de betrokkenheid van de inwoners van de gemeente Voorst bevorderen. De ontwerp RES 1.0 bevat het definitieve bod van de Cleantech Regio en het ontwerp is in het voorjaar van 2021 in de inspraak gebracht. In het najaar van 2021 leggen wij de ontwerp RES 1.0, inclusief de resultaten van de inspraak, voor ter vaststelling aan de diverse bevoegde gezagsorganen, waaronder de raad van Voorst. In 2022 wordt de RES 1.0 doorontwikkeld naar de RES 2.0.
Beoogd effect	Voor het eind van 2021 wordt de RES 1.0 opgeleverd door de Cleantech Regio. De RES 1.0 wordt vastgesteld door de raden van de deelnemende gemeenten, Provinciale Staten van Gelderland en de Algemeen Besturen van de waterschappen Vallei en Veluwe en Rijn en IJssel. In 2022 wordt de RES 1.0 doorontwikkeld naar de RES 2.0. Daarbij hoort ook de gemeentelijk implementatie van de RES 1.0 in het omgevingsbeleid. In Voorst geven wij aan de betrokkenheid van de inwoners inhoud door middel van een Platform op gemeentelijk niveau. Hier komen de diverse Voorster initiatieven en organisaties die actief zijn op dit terrein samen. Dit is een resultaat van de tweede ronde VES.

Verbonden partijen

Bij de realisatie van de doelstellingen binnen dit programma zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

Verbonden partij	Doel
Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (SVn)	Het leveren van een gewaarborgde bijdrage aan de betaalbaarheid van de stedelijke- of dorpsvernieuwing (waaronder startersleningen en stimuleringsleningen en verduurzamen van gebouwen) door deelneming in het fonds.
Regio Stedendriehoek (Cleantech regio)	Cleantech Regio is een samenwerkingsvorm én een gebied. Twee organisaties staan aan de basis van de Cleantech Regio, de Strategische Board Cleantech Regio en de Wgr-regio Stedendriehoek. Ondernemers, overheden en onderwijs en onderzoek hebben één gezamenlijke Agenda Cleantech Regio gemaakt. Hierin staan de ambities en gewenste resultaten voor 2019-2023. Twee thema's hebben topprioriteit: energietransitie en circulaire economie. Om energieneutraal en circulair te worden, investeren we ook in innovatiekracht, slimme en schone mobiliteit, voldoende toptalenten, onze fijne leefomgeving en een sterk vestigingsklimaat.

Beleidsindicatoren

Bij ministeriële regeling vastgestelde beleidsindicatoren (via de link: www.waarstaatjegemeente.nl). De volgende indicatoren hebben betrekking op dit programma:

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Indicator Voorst	Bron
Wonen & Bouwen	Woonlasten éénpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.	772	COELO, Groningen
Wonen & Bouwen	Woonlasten meerpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.	797	COELO, Groningen
Wonen & bouwen	WOZ-waarde woningen	De gemiddelde WOZ waarde van woningen in euro's.	320.000	CBS
Wonen & Bouwen	Demografische druk	De som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar.	86,1%	CBS
Grondexploitatie	Nieuwbouw woningen	Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.	8,9	ABF Systeem Woningvoorraad

Wat mag het kosten

Exploitatie

Taakveld	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Raming begroting			
		Incl. wijzigingen	2022	2023	2024	2025
8-1 Ruimtelijke ordening	1.239.257	1.215.248	1.324.661	1.324.352	1.324.046	1.332.040
8-2 Grondexploitatie (niet bedrijventer)	6.090.753	5.837.892	3.322.455	1.256.075	500.160	438.921
8-3 Wonen en bouwen	1.531.528	1.500.462	1.462.688	1.163.310	1.163.310	1.163.310
Totaal lasten	8.861.538	8.553.602	6.109.804	3.743.737	2.987.516	2.934.271
8-1 Ruimtelijke ordening	171.615	92.800	94.285	94.285	94.285	94.285
8-2 Grondexploitatie (niet bedrijventer)	7.033.174	5.837.892	3.322.455	1.256.075	500.160	438.921
8-3 Wonen en bouwen	1.188.392	958.422	971.420	969.820	967.820	967.820
Totaal baten	8.393.182	6.889.114	4.388.160	2.320.180	1.562.265	1.501.026
Saldo	-468.356	-1.664.489	-1.721.645	-1.423.557	-1.425.251	-1.433.245

Toelichting ontwikkelingen begroting 2022 t.o.v. 2021:

Algemeen

De rentecomponent van de kapitaallasten is ten opzichte van 2021 lager door de lagere omslagrente in de begroting. Daarnaast zijn de sociale lasten van de salarissen ten opzichte van 2021 gestegen.

8-1 Ruimtelijke ordening

Hogere toegerekende salariskosten en kapitaallasten verklaren, naast een raming in 2021 voor het krediet bestemmingsplan buitengebied, de toename van de lasten. Bij de baten zijn de leges met het indexpercentage verhoogd.

8-2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)

Binnen dit taakveld zijn de grondexploitaties opgenomen m.b.t. woningbouw. De lasten en baten van de grondexploitaties worden budgettair neutraal in de begroting geraamd. Voor een nadere toelichting op de ontwikkelingen binnen de grondexploitaties wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid.

8-3 Wonen en bouwen

De in 2021 begrote bedragen voor de kredieten transitie fysiek domein omgevingswet en Regionale Energie Strategie (RES) zijn per saldo verantwoordelijk voor de afname van de lasten.

Investerings

	Jaar	Bedrag investering	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Meerjaren Investerings Programma						
Prioriteitennota 2022: Implementatie omgevingsweg, opstellen omgevingsplan (t.l.v. algemene reserve)	2022	300.000	0	0	0	0
Meerjaren Onderhouds Programma						
Geen investeringen		0	0	0	0	0
Totaal Bouwend Voorst		300.000	0	0	0	0

Reserves en voorzieningen

	Saldo 2021	Saldo 2022	Saldo 2023	Saldo 2024	Saldo 2025
Wijk- en dorpontwikkelfonds	1.552.018	1.552.018	1.552.018	1.552.018	1.552.018
Vereveningsfonds sociale woningbouw	251.219	251.219	251.219	251.219	251.219
Totaal reserves	1.803.237	1.803.237	1.803.237	1.803.237	1.803.237
Geen voorzieningen.	0	0	0	0	0
Totaal voorzieningen	0	0	0	0	0

Standen per 31 december

Toelichting:

Reserves

Wijk- en dorpontwikkelfonds

Dit fonds geeft dekking aan investeringen met betrekking tot initiatieven op het gebied van de leefbaarheid.

Vereveningsfonds sociale woningbouw

Dit fonds is opgericht om verevening mogelijk te maken, indien er bij een ontwikkeling geen of te weinig sociale woningbouw in het plan is opgenomen. Het budget kan worden ingezet bij een project, dat door de bouw van (een extra aantal) sociale woningen financieel niet sluitend is.

3.2 Mooi Voorst

Wat willen we bereiken (Coalitieprogramma 2018-2022)

Verkeer en vervoer

Verkeersveiligheid is een belangrijk aandachtspunt in alle kernen van Voorst. Een totaal integraal mobiliteitsplan samen met de kernen vormt de basis waarbij verkeersveiligheid bovenaan staat. Vooruitlopend op de aanleg van de westelijke randweg Twello moet het integrale mobiliteitsplan mogelijke maatregelen bevatten die de veiligheid op de Molenstraat en de H.W. Iordensweg kunnen verbeteren. Naast veiligheid werken wij het aspect duurzamere mobiliteit uit in het mobiliteitsplan. Gelet op de toenemende milieubelasting (geluid, fijnstof, veiligheid) en het gebruik van niet duurzame energie (fossiele brandstoffen, CO₂ effect) moeten wij randvoorwaarden ontwikkelen waardoor minder belastende mobiliteit wordt gestimuleerd.

Het herinrichtingsplan voor het centrum van Twello maken wij samen met de ondernemers. We voeren dit plan in zijn geheel uit met eigen middelen nu er geen provinciale bijdragen meer beschikbaar zijn. Wij vinden het belangrijk dat wij initiatieven van ondernemers open tegemoet treden en waar wenselijk ondersteunen. Aan een bloeiende middenstand hechten wij namelijk veel waarde en zij zorgt voor de saamhorigheid en de bevordering van kleinschalige werkgelegenheid. We willen op deze manier bijdragen aan het behoud en ontwikkelen van de economische functie in het centrum van Twello. Grote dorpscentra in onze regio hebben een aantrekkelijk vestigingsklimaat en bieden ruimte voor meerdere functies: detailhandel, kantoren, onderwijs, wonen, horeca, evenementen, cultuur, sport, etc.

Fietsers moeten zoveel mogelijk voorrang krijgen. Er moeten meer vrijliggende fietspaden komen (Nationale fietsagenda 2000). Op de wegen moeten we waar mogelijk meer snelheidsmatigende maatregelen nemen. Dit bevordert de verkeersveiligheid van kwetsbare verkeersdeelnemers. Dit werken wij uit in het nieuwe mobiliteitsplan.

Openbaar vervoer

De gemeenschappelijke regeling PlusOv basismobiliteit met de gemeenten Hattem en Heerde verzorgt het regiotaxi-vervoer, leerlingenvervoer, Wmo-vervoer, en jeugdwetvervoer. Zie de verdere toelichting in de paragraaf Verbonden Partijen onder Basismobiliteit.

Cultureel erfgoed

Karakteristieke gebouwen in de gemeente Voorst moeten zoveel mogelijk behouden blijven. Om dit te bereiken onderzoeken we diverse mogelijkheden, bijvoorbeeld door ruimtelijk (meer) te bieden of regels hiervoor op te nemen in bestemmingsplannen.

Openbaar groen

Het aanplanten van extra groen is een eenvoudige maar doeltreffende maatregel in het bevorderen van de CO₂ reductie. In het kader van klimaatadaptatie zetten we dit beleid voort en waar nodig breiden wij dit uit.

Afval

Afval wordt in de komende jaren steeds meer ingezet in de verbetering van een circulaire economie. De gemeente Voorst is aandeelhouder geworden bij Circulus Berkel en vanuit dat aandeelhouderschap ondersteunen en stimuleren wij deze vorm van economie.

Riolering

De waterhuishouding vormt een nog onderbelicht aspect binnen het milieuvraagstuk. Hittestress en heftige regenval en droogte zijn punten van aandacht waarvoor we beleid gaan ontwikkelen. Ook bezitters van woningen en overig vastgoed betrekken we hierbij. Een belangrijk aspect hierbij is het tegengaan van de steeds verder toenemende verstening in onze leefomgeving.

Duurzaamheid en milieubeheer

Met de duurzaamheidsnota en het addendum daarop is een stevig fundament gelegd voor het gemeentelijk duurzaamheidsbeleid. De gemeente Voorst heeft de ambitie om in 2030 energieneutraal te zijn en de te nemen stappen om dit te bereiken zijn vastgelegd in een addendum bij de nota duurzaamheid. We zetten in op vormen van duurzame energie die minder afbreuk doen aan het mooie Voorster landschap. Om uiting te geven aan onze inzet wordt de ambitie van Voorst zodanig lokaal uitgewerkt zodat voor de volgende vier jaar een aanpak ontstaat waarbij de huidige stand van de techniek optimaal wordt ingezet zodat inwoners en bedrijven daar hun bijdrage aan gaan geven.

Met betrekking tot de ontwikkeling van luchthaven Teuge houdt de gemeente Voorst vast aan het maximum van 80.000 vliegbewegingen per jaar waarbij de winst van geluidsarmere vliegtuigen in de toekomst ten goede komt aan het geluidsmilieu. Sowieso blijven wij strijdbaar tegen de laagvliegroutes van Lelystad Airport. Mocht het kabinet de plannen toch doorzetten dan zetten wij ons in om de geleden schade voor luchthaven Teuge te laten compenseren en belangen van de inwoners met garanties vanuit het Rijk geborgd te krijgen waarbij wij ook oplossingen zoeken voor recreatie en toerisme rondom de luchthaven.

Vanuit het Rijk is de verplichting opgelegd dat in 2024¹ al het zichtbare asbest van de daken moet zijn verwijderd. De gemeenten krijgen hierin een handhavende rol. Voor eigenaren moet het eenvoudig en betaalbaar zijn om aan deze verplichting te kunnen voldoen.

Waar ligt dat vast

Het beleid dat betrekking heeft op dit programma is vastgelegd in diverse verordeningen, beleidsnota's en beleidsregels. De volledige documenten zijn te raadplegen via de volgende link: www.vorst.nl/beleid-en-regelgeving

¹ Op 4 juni 2019 is geheel onverwacht het wetsvoorstel afgekeurd door de Eerste Kamer en is gebleken dat er in 2024 geen asbestdakenverbod komt. Het is momenteel onbekend óf en wanneer het asbestdakenverbod er wel komt.

Wat gaan we daarvoor doen

Activiteiten

Verkeer en vervoer

Herinrichting van diverse wegen	
Inhoud	Dorpsstraat Twello centrum Het centrum van Twello verbeteren wij gefaseerd. Voor het gehele centrum is een visie opgesteld. Het centrumgedeelte van de Duistervoordseweg, Stationsstraat, Marktstraat en Van Ghentstraat is reeds heringericht. Voor 2022 staat de Dorpsstraat op de planning. In de vormgeving zoeken we verbinding met het reeds heringerichte gedeelte buiten het centrum. In de Dorpsstraat vervangen wij de riolering. Gelijktijdig koppelen we het regenwater van de openbare ruimte af van de riolering. Hietweideweg, Jupiter, Mozartstraat en Sweelinckstraat in Twello Dit gebied is als aandachtsgedebied naar boven gekomen in de klimaatstresstest voor wateroverlast. De riolering vervangen we deels en we leggen een regenwaterriool aan om het water van de openbare ruimte te bergen, infiltreren en af te voeren. Deze maatregelen voorkomen problemen met wateroverlast op straat. De oude verharding vervangen wij door nieuwe bestrating en asfalt. Parmentierstraat in Teuge De asfaltverharding op beton en het straatwerk van deze weg is in slechte staat en we vervangen deze door betonstraatstenen. Dit past beter bij het 30 km/h-regime en uitstraling als woongebied. Gelijktijdig met de reconstructie koppelen wij het regenwater af van de openbare ruimte van de riolering.
Beoogd effect	Verbeteren van de leefomgeving.

Verbetering verkeersveiligheid	
Inhoud	In 2017 heeft de gemeenteraad besloten tot doortrekking van de westelijke randweg om Twello. Op verzoek van en in samenwerking met de provincie Gelderland en ProRail zijn naast de randweg overige spoor- en wegmaatregelen in beeld gebracht voor een veilige en bereikbare kern Twello en gemeente Voorst. Met de uitvoering van dit plan, het WWL-plan, verbetert het woon- en leefklimaat in de gemeente Voorst en vooral in Twello en versterkt ook het economisch vestigingsklimaat. In januari 2021 heeft de gemeenteraad besloten om het overleg met de partners voort te zetten om, met een maximale bijdrage van 8 miljoen, tot uitvoering van het WWL-plan te komen. De maatregelen op de lijn Apeldoorn-Zutphen, onderdeel van het WWL-plan, zijn uit het WWL-plan gehouden.
Beoogd effect	Verbeteren van de veiligheid op de weg en op het spoor, van de (regionale) bereikbaarheid voor een goed vestigingsklimaat en van de leefbaarheid en het woonklimaat in Twello.

Kwaliteitsverbetering omgeving A1-verbreding	
Inhoud	Door Rijkswaterstaat wordt samen met de provincies Gelderland en Overijssel en de Cleantech regio gewerkt aan de verbreding van de A1 tussen Apeldoorn en Azelo. Hierbij wordt het gedeelte van de A1 dat door de gemeente Voorst loopt verbreed naar 2x4 rijstroken. Dit heeft gevolgen voor de inpassing van de A1 in onze gemeente. Fase 1 is inmiddels voltooid. Fase 2 loopt vanaf Apeldoorn tot de afslag Twello/Posterenk en loopt in de periode van 2021 tot 2025. Voor een goede inpassing van de verbreding voeren wij de komende jaren enkele landschappelijke projecten uit. Deze projecten, waaronder de Poort van Twello, de onderdoorgang Groote Wetering, Gebiedsopgave Wilp-Achterhoek, A1 miljoen bomen, landschapvisie Posterenk en de ontwikkeling van het klompenpad Posterenk worden in samenwerking met Rijkswaterstaat, de provincie, het waterschap, landschapsbeheer Gelderland, de gemeente Apeldoorn en de omgeving voorbereid en uitgevoerd.
Beoogd effect	Het met deze werkzaamheden realiseren van een kwaliteitsverbetering voor de fysieke leefomgeving bovenop de plannen voor een betere verkeersdoorstroming.

Verbetering fietsroutes (fietsnelwegen)	
Inhoud	In 2015 is door de Cleantech Regio, inclusief de gemeente Voorst, de "go" uitgesproken voor de regionale fietsroute Apeldoorn – Deventer. De 1e fase aan maatregelen is uitgevoerd. De Woudweg in Teuge is onderdeel van de snelfietsroute F344. Hier willen wij inzetten op de naleving van de maximumsnelheid, inrichten volgens Duurzaam Veilig en het waarborgen van verkeersveiligheid fietsers door het treffen van fysieke maatregelen. Hierbij sluiten wij aan op het aangepaste wegontwerp van de weg op het Apeldoorns grondgebied.
Beoogd effect	Het verbeteren van de (snel)fietsroutes om zodoende het fietsgebruik te stimuleren.

Openbaar vervoer

Verbetering openbaar vervoer	
Inhoud	Op 30 mei 2018 heeft Provinciale Staten Gelderland de Nota van Uitgangspunten voor de concessies openbaar vervoer vastgesteld. In vervolg op de OV-visie van de provincie (2014) is onderscheid gemaakt tussen A, B en C lijnen, waarbij meer flexibiliteit mogelijk is bij zogeheten ontwikkellijnen (C-lijnen). Als regio hebben wij onze wensen ingebracht voor de nieuwe concessie-uitvraag. De nieuwe concessie IJssel-Vecht was gegund aan Keolis, maar vanwege de onjuiste informatie van Keolis tijdens de aanbesteding, is deze ingetrokken. Vanwege de mogelijke gevolgen van corona wordt de Nota van Uitgangspunten gewijzigd en het openbaar vervoer versoerd. De provincie acht dit noodzakelijk om in ieder geval een vervoerder te contracteren in deze onzekere tijden voor het openbaar vervoer. Ondertussen blijven provincie en andere partijen in het kader van de OV-visie nadenken over bestaande en nieuwe vervoersconcepten, zodat er ook in het landelijk gebied een vervoersaanbod blijft
Beoogd effect	Het behouden van het openbaar vervoer in de gemeente Voorst en de Cleantech regio en waar mogelijk het vervoersaanbod verbeteren.

Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Aanleg fietspad en natuurvriendelijke oever De Fliert	
Inhoud	In samenwerking met Waterschap Vallei en Veluwe zijn wij een project gestart om tussen de Voordersteeg en de Vermeersweg een fietsroute en een natuurvriendelijke oever langs de Fliert te realiseren. Het waterschap heeft reeds een natuurvriendelijke oever aangelegd. Vanwege bezwaren op de vergunning voor het fietspad langs de Fliert is het fietspad nog niet aangelegd. In overleg met de bezwaarmakers is de vergunningprocedure stilgelegd en gaan wij de komende tijd opnieuw in gesprek met de bezwaarmakers. Zolang de gesprekken plaatsvinden of zolang de procedure van de aanlegvergunning nog niet is afgerond, leggen wij het fietspad nog niet aan.
Beoogd effect	Door deze ontwikkeling ontstaat er een aantrekkelijke fiets- en wandelroute met ruimte voor landschapsherstel, natuurontwikkeling en ecologie.

Polder Nijbroek	
Inhoud	De Polder Nijbroek is een nu nog relatief gaaf 14e eeuws cultuurlandschap die het waard is te behouden en waar mogelijk te herstellen. Hiervoor hebben we een gebiedsproces gestart in de lijn van het 'Weteringse Broek'. In dit proces wordt tevens gekeken naar een klimaatrobuuste inrichting en de mogelijkheden van 'energielandschap' als leverancier voor duurzame energie. Burgerparticipatie is uitgangspunt in dit proces, vier werkgroepen zijn bezig met diverse thema's. In 2022 vervolgen wij ons proces om samen met de stakeholders dit project verder concrete vorm te geven. Nadere ondersteuning voor dit project volgt uit de toekenning van de zogenaamde Erfgoed Deal vanuit Rijk en provincie. Deze financiële bijdrage is speciaal bedoeld voor projecten die op een 'erfgoedinclusieve' manier bijdragen aan het klimaatadaptief maken van polder Nijbroek. Ook dit onderdeel is inmiddels gestart en pakken we samen met de Nijbroekers op.
Beoogd effect	Het verbinden van gebiedsambities en –kansen met individuele ambities van bewoners en ondernemers.

Uitvoering ecologisch maaibeheer	
Inhoud	Het ecologisch maaibeheer, dat is gestart naar aanleiding van het regionale project Biobased Industry in de Cleantech regio, wordt voortgezet. Er is binnen de gemeente Voorst een start gemaakt met het ecologisch beheer van sloten en bermen. Sloten schonen we extensiever zodat er meer mogelijkheden ontstaan voor voedsel en schuilgelegenheid voor diverse flora en fauna. Bermen maaien we daar waar dit vanuit verkeersveiligheid is vereist (eerste 60 cm kant weg en uitzichthoeken). Daar waar het kan en waar het een opwaardering van de biodiversiteit oplevert pakken wij dit op.
Beoogd effect	Door in de wijze van het maaibeheer rekening te houden met de aanwezige flora en fauna bewerkstelligen we een verhoging van de natuurwaarde en biodiversiteit.

Herziening bestaand beleidskader openbaar groen	
Inhoud	Het beleidsdeel van het programma Groen is vastgesteld door de gemeenteraad in november 2020. Door de coronacrisis is het financiële deel in 2020 niet voorgelegd aan de gemeenteraad. In 2021 is het financiële uitvoeringsprogramma opgenomen in de Prioriteitennota. In 2022 kan daarmee met de uitvoering van het Programma Groen worden gestart. De thema's zoals vastgesteld in de omgevingsvisie zijn hiervoor de leidraad: leefbaarheid, duurzaamheid en biodiversiteit.
Beoogd effect	Invulling geven aan de in de omgevingsvisie vastgestelde ruimtelijke ontwikkelingen, waarbij de trefwoorden zijn kwaliteit, verbinding en duurzaamheid.

Riolering

Afkoppelen hemelwater	
Inhoud	Gelijktijdig met de reconstructieprojecten, zoals deze beschreven zijn in 'Verkeer en Vervoer', koppelen we ook in 2022 het hemelwater van grote delen van de openbare ruimte af van de riolering. Daarnaast sluiten we hemelwater van nieuwbouwprojecten niet aan. Ook stimuleren we particulieren om af te koppelen door het leveren van materialen en het vergroenen van tuinen. We hebben ons daarvoor aangesloten bij Operatie Steenbreek om tuinen te vergroenen en hiermee de sponswerking van de bodem te verhogen. Bijkomend effect hiervan is tevens dat de uitstraling van straten en buurten groener wordt.
Beoogd effect	Door het afkoppelen van hemelwater wordt dit schone water niet meer vermengd met het vuile rioolwater maar kan het terugvloeien naar de bodem of oppervlakte water. Ook ontzien we hiermee de rioolgemalen en rioolwaterzuivering. Tevens past het in de lijn van klimaatadaptatie omdat het verdroging tegen gaat en het rioelstelsel robuuster maakt voor heftiger regenval. Hierdoor treedt minder overlast op door riooloverstorten en rioolwater op straat. Ook geeft het water en groen verkoeling in de leefomgeving.

Vrijvervalriolering	
Inhoud	Ten oosten van de Holthuiserstraat ligt achter een bergbezinkleiding een groene berging. Deze berging zorgt voor een laatste nabezinking voordat overstortend rioolwater in de Fliert belandt. Door de toekomstige woningbouw is het wenselijk deze berging onder de grond te brengen om zo (geuren visuele)overlast en problemen met de volksgezondheid te voorkomen.
Beoogd effect	Gevaar, overlast en hinder voorkomen.

Klimaatadaptatie	
Inhoud	In 2018 zijn stresstesten uitgevoerd waarbij is gekeken naar de effecten van klimaatwijzigingen op het gebied van wateroverlast, droogte en hitte. De resultaten hiervan hebben we verwerkt in het Programma Water 2020-2025. In 2020 wilden wij risicodialogen met de kernen houden waarbij wij inzoomen op de gemaakte stresstestkaarten. Door corona is dit nog niet gebeurd. Wel hebben we regelmatig risicodialogen gevoerd met IJsseldal Wonen, het waterschap, buurgemeenten. Ook haken we aan bij andere (regionale) gremia. Op basis van het eind 2020 vastgestelde Regionale Adaptatie Plan (RAP) werken we samen met onze manifestpartners, het waterschap en de inliggende gemeenten, aan de uitvoering van het bijbehorende werkplan. Voor de eerste twee jaar zijn de opgaven vooral gericht op onderzoeken. Voor het einde van 2021 maken we in de regio een eerste aanvraag gereed voor de door het rijk beschikbaar gestelde 'Impulsgelden Klimaatadaptatie'.
Beoogd effect	Op deze wijze proberen wij de gemeente voor te bereiden op de komende klimaatwijzigingen.

Cultureel erfgoed

Karakteristieke gebouwen	
Inhoud	In juli 2020 hebben wij de raad geïnformeerd over de stand van zaken over de uitvoering van de motie die is aangenomen op 24 juni 2019. In deze motie werd het college opgedragen om in beeld te brengen welke karakteristieke, cultuurhistorisch relevante gebouwen specifieke bescherming behoeven. De inventarisatie van karakteristieke bouwwerken in het buitengebied hebben we afgerond en voor de kernen starten we in het najaar; we kiezen voor bescherming via een bestemmingsplan en hebben nagedacht over de wijze van advies en ondersteuning. We kiezen ervoor om eigenaren van karakteristieke bouwwerken in een vroeg stadium te adviseren en te begeleiden bij hun (ver)bouwplannen. Zo kunnen we de desbetreffende eigenaren informeren over hoe om te gaan met hun historische gebouwen bij restauratie, verbouw en herbestemming. De eerste werkzaamheden voor het opstellen van het nieuwe paraplubestemmingsplan voor het buitengebied zijn gestart. De verwachting is dat wij dit plan eind 2021 ter vaststelling aan de raad aanbieden. Als wij de inventarisatie van karakteristieke bouwwerken in de kernen hebben afgerond, starten we in 2021 ook met de voorbereidingen voor een nieuw bestemmingsplan. Naar verwachting bieden wij u dit medio 2022 aan voor vaststelling.
Beoogd effect	Beschermen karakteristieke panden en bouwwerken.

Afval

Stimulering circulaire economie door uitvoering te geven aan de motie "Luier niet voor(s)t, maar zamel in"	
Inhoud	Op dit moment is er nog geen geschikte luierverwerking. We zijn bezig met het voorbereiden van een project om wasbare luiers te promoten, dit project wordt in 2022 uitgerold. In het najaar 2021 bent u hierover geïnformeerd.
Beoogd effect	Vermindering luierafval en een milieukundig acceptabele, efficiënte en service gerichtere invulling van luierinzameling in de gemeente Voorst.

Herijking afvalinzameling en -verwerkingsstructuur	
Inhoud	Volgens het programma Milieu, afval en Duurzaamheid gaan wij ons in 2022 beraden op het proces hoe te komen tot een afvalinzameling en -verwerkingsstructuur voor de gemeente Voorst na 2023 en de rol voor de inwoners en de raad binnen dit proces.
Beoogd effect	Een transparant proces om te komen tot een toekomstbestendige afvalinzameling en -verwerking waarin raad en inwoners worden gehoord.

Milieubeheer

Programma Milieu Afval en Duurzaamheid	
Inhoud	In september 2021 is het Programma Milieu, Afval en Duurzaamheid ter vaststelling aangeboden aan uw raad. Voor het onderdeel milieu werken we aan een gezonde en leefbare omgeving. Voor afval werken we toe naar minder restafval en meer circulariteit. En we werken toe naar een duurzame samenleving waarbij de energietransitie een grote rol speelt.
Beoogd effect	Een schoon leefmilieu in een hoogwaardig landschap, een efficiënte afvalinzameling met een circulaire economie als focus en een energie neutrale gemeente in 2030 waarbij we evenveel duurzame energie opwekken als wegebruiken. Dit moeten wij bereiken door 40% energiebesparing en 60% duurzame opwekking.

Uitvoering Transitievisie Warmte	
Inhoud	De Transitievisie Warmte is in 2021 aangeboden aan de raad ter vaststelling. Dit is een programma om te komen tot aardgasvrije wijken in 2050. De komende jaren gaan we aan de slag met de eerste wijken via een Wijkuitvoeringsplan. De kosten hiervoor maken we nog inzichtelijk.
Beoogd effect	Het doel is aardgasvrije wijken in 2050. In 2030 moet hierin een grote stap zijn gemaakt.

Verbonden partijen

Bij de realisatie van de doelstellingen binnen dit programma zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

Verbonden partij	Doel
Omgevingsdienst Veluwe IJssel (OVIJ)	De OVIJ verzorgt, op basis van een gemeenschappelijke regeling, voor de gemeente Voorst meerdere (milieu)taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.
Tribuut belastingsamenwerking	Tribuut voert voor de gemeenten Apeldoorn, Epe, Lochem, Zutphen en Voorst alle gemeentelijke heffingen en belastingen uit. Een uitzondering geldt voor de heffing en invordering van de leges publiekszaken.
PlusOV basismobiliteit	De gemeenschappelijke regeling PlusOv basismobiliteit verzorgt het regiotaxi-vervoer, leerlingenvervoer, Wmo-vervoer, en jeugdwetvervoer.
NV Luchthaven Teuge	De aanwezigheid van een infrastructurele voorziening op regionaal niveau in de vorm van een luchtvaartterrein voor zakelijk gebruik.
Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (SVn)	Het leveren van een gewaarborgde bijdrage aan de betaalbaarheid van de stedelijke- of dorpsvernieuwing (waaronder startersleningen en stimuleringsleningen voor monumenten en verduurzamen van gebouwen) door deelneming in het fonds.
Regio Stedendriehoek (Cleantech regio)	Cleantech Regio is een samenwerkingsvorm én een gebied. Twee organisaties staan aan de basis van de Cleantech Regio, de Strategische Board Cleantech Regio en de Wgr-regio Stedendriehoek. Ondernemers, overheden, onderwijs en onderzoek hebben één gezamenlijke Agenda Cleantech Regio gemaakt. Hierin staan de ambities en gewenste resultaten voor 2019-2023. Twee thema's hebben topprioriteit: energietransitie en circulaire economie. Om energieneutraal en circulair te worden, investeren we ook in innovatiekracht, slimme en schone mobiliteit, voldoende toptalenten, onze fijne leefomgeving en een sterk vestigingsklimaat.
Circulus Berkel	Circulus-Berkel verzorgt het afvalbeheer voor acht gemeenten. Het gaat om Apeldoorn, Bronckhorst, Brummen, Deventer, Doesburg, Epe, Lochem en Zutphen. Specialismen en kennis zijn bij Circulus-Berkel goed geborgd. Ook biedt Circulus-Berkel goede mogelijkheden om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in te zetten.

Beleidsindicatoren

Bij ministeriële regeling vastgestelde beleidsindicatoren (via de link: www.waarstaatjegemeente.nl). De volgende indicatoren hebben betrekking op dit programma:

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Indicator Voorst	Bron
Afval	Fijn huishoudelijk restafval	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval per inwoner per jaar (kg)	87	CBS
Milieubeheer	Hernieuwbare elektriciteit	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.	8,8%	RWS

Wat mag het kosten

Exploitatie

Taakveld	Werkelijk 2020	Begroting 2021 Incl. wijzigingen	Raming begroting			
			2022	2023	2024	2025
2-1 Verkeer en vervoer	3.280.168	3.424.060	3.009.708	2.985.755	2.947.517	2.984.540
2-2 Parkeren	87.424	96.955	98.630	98.630	98.630	98.630
2-4 Econ. Havens/waterwegen	-	-	-	-	-	-
2-5 Openbaar vervoer	-	-	-	-	-	-
5-5 Cultureel erfgoed	389.103	441.120	265.138	265.138	265.138	265.138
5-7 Openbaar groen en recreatie	1.943.787	1.960.951	2.570.887	2.571.417	2.571.505	2.588.949
7-2 Riolering	2.919.364	2.270.301	2.155.664	2.210.472	2.221.496	2.243.223
7-3 Afval	1.924.909	1.885.612	1.878.917	1.877.093	1.878.489	1.880.166
7-4 Milieubeheer	1.394.222	1.608.351	1.188.640	1.047.703	1.056.979	1.066.367
7-5 Begraafplaatsen	195.026	185.659	196.810	196.808	196.806	196.805
Totaal lasten	12.134.004	11.873.010	11.364.394	11.253.016	11.236.561	11.323.817
2-1 Verkeer en vervoer	104.750	82.567	83.888	83.888	83.888	83.888
2-2 Parkeren	-	-	-	-	-	-
2-4 Econ. Havens/waterwegen	-	-	-	-	-	-
2-5 Openbaar vervoer	-	-	-	-	-	-
5-5 Cultureel erfgoed	65.933	-	-	-	-	-
5-7 Openbaar groen en recreatie	23.463	12.824	234.156	234.156	234.156	234.156
7-2 Riolering	3.207.204	2.513.398	2.448.146	2.467.724	2.487.302	2.506.880
7-3 Afval	2.092.743	2.180.163	2.191.947	2.196.809	2.196.809	2.196.809
7-4 Milieubeheer	302.060	409.804	1.363	1.363	1.363	1.363
7-5 Begraafplaatsen	174.905	204.929	163.509	163.509	163.509	163.509
Totaal baten	5.971.058	5.403.685	5.123.010	5.147.449	5.167.027	5.186.606
Saldo	-6.162.946	-6.469.325	-6.241.383	-6.105.567	-6.069.534	-6.137.211

Toelichting ontwikkelingen begroting 2022 t.o.v. 2021:

Algemeen

De rentecomponent van de kapitaallasten is ten opzichte van 2021 lager door de lagere omslagrente in de begroting. Daarnaast zijn de sociale lasten van de salarissen ten opzichte van 2021 gestegen.

2-1 Verkeer en vervoer

In 2022 zijn minder salariskosten toegerekend aan dit taakveld. Door de uitbesteding zijn de onderhoudskosten wel gestegen. De jaarlijkse verlaging van de onderhoudskosten i.v.m. de investeringen van het Integraal Wegen Plan (IWP) is ook voor 2022 doorgevoerd. De lagere omslagrente draagt ook bij aan de forse vermindering van de lasten.

2-2 Parkeren

Geen bijzonderheden.

5-5 Cultureel erfgoed

Naast het minder toerekenen van salariskosten zijn de investeringen 2021 (Pilotproject Terwoldse Bandijk, instandhouden waardevolle monumenten en cultuurhistorische atlas) debet aan de afname van de lasten.

5-7 Openbaar groen en recreatie

Door uitbesteding zijn de onderhoudskosten gestegen. De salarissen van de medewerkers van de buitendienst zijn binnen dit taakveld verantwoord. Hier staat als bate een vergoeding tegenover van de medewerkers die gedetacheerd zijn.

7-2 Riolering

De in 2021 begrote investering afkoppelbijdrage materiaal particulieren zorgt voor een afname van zowel lasten als baten.

7-3 Afval

Naast de verhoogde bijdrage aan Circulus Berkel door indexatie verwachten we in 2022 hogere opbrengsten voor de recyclebare stromen. Deze markt is echter behoorlijk grillig; daarom is voor 2022 vooralsnog uitgegaan van een gelijkblijvende situatie. Zie ook de toelichting in de paragraaf lokale heffingen.

7-4 Milieubeheer

De bijdrage aan de Omgevingsdienst Veluwe IJssel (OVIJ) is hoger door toegepaste loon- en prijsindexen. De verschillen bij de lasten en baten van 2022 t.o.v. 2021 worden veroorzaakt door de in 2021 begrote investeringen (diverse saneringen, addendum duurzaamheid, subsidies geluidsanering/gevelisolatie en regeling reductie energiegebruik).

7-5 Begraafplaatsen

De onderhoudslasten zijn gestegen, wat nagenoeg gecompenseerd wordt door wegvallende salariskosten. De raming van de begraafplaatsrechten is fors naar beneden bijgesteld; zie hiervoor de toelichting in de paragraaf lokale heffingen.

Investerings

	Jaar	Bedrag investering	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Meerjaren Investerings Programma						
Prioriteitennota 2016 t/m 2021: Integraal Wegen Plan (IWP), per jaar 750.000	2022 t/m 2025	3.000.000	200	25.900	51.700	77.400
Prioriteitennota 2017: Stimuleringsregeling duurzaamheid (10 jaar 300.000 per jaar, tot en met 2026)	2022 t/m 2025	1.200.000	0	0	0	0
Prioriteitennota 2018: Westelijke randweg Twello	2025	4.700.000	0	0	0	1.200
Prioriteitennota 2017 t/m 2020: Twello Centrum	2022 t/m 2023	700.000	100	12.100	24.000	24.000
Prioriteitennota 2021: Programma Mobiliteit; Provinciale wegen (t.l.v. algemene reserve)	2022 t/m 2023	150.000	0	0	0	0
Prioriteitennota 2021: Pprogramma Mobiliteit; verbetering aansluiting Sluinerweg op de N345	2022	400.000	100	13.700	13.700	13.700
Prioriteitennota 2021: Programma Mobiliteit; Fysieke maatregelen Woudweg Teuge snelfietroute F344	2022	100.000	0	3.400	3.400	3.400
Prioriteitennota 2021: Programma Mobiliteit; Veilingstraat Domineestraat-Stationsstraat fietsveiligheid	2023	100.000	0	0	3.400	3.400
Prioriteitennota 2021: Programma Mobiliteit; Bandijk Terwolde fietsveiligheid	2024	150.000	0	0	0	5.200
Prioriteitennota 2021: Programma Mobiliteit; De Zanden 30 km en fietsveiligheid (N344-Fokkerstraat)	2025	150.000	0	0	0	0
Prioriteitennota 2021: Programma Groen A1 kwaliteitsverbetering omgeving	2024	500.000	0	0	100	17.200
Prioriteitennota 2022: Randweg Twello en maatregelen aan het spoor Woon Werk Leef plan gemeente Voorst	2025	3.000.000	0	0	0	800
Prioriteitennota 2022: Aanpassing van het lokale wegennet	2025	1.500.000	0	0	0	400
Prioriteitennota 2022: Brug Michiel de Ruyterstraat – Jachtlustplein Twello	2022	50.000	0	1.700	1.700	1.700
Prioriteitennota 2022: Vervanging verkeersregelinstantie (VRI) kruispunt Wilpse Dijk	2022	62.200	0	4.200	4.200	4.200

	Jaar	Bedrag investering	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Meerjaren Onderhouds Programma						
Onderhoud en vervanging speelvoorzieningen (o.b.v. beheerplan uit voorz. speelvoorzieningen)	2022 t/m 2025	176.531	0	0	0	0
Bermschade langs wegen buiten de bebouwde kom (per jaar 25.000)	2022 t/m 2025	100.000	0	900	1.700	2.600
MUP openbare verlichting armaturen (per jaar 35.000)	2022 t/m 2025	140.000	0	1.800	3.600	5.400
MUP openbare verlichting armaturen, (versneld vervangen door led)	2022 t/m 2025	140.000	0	1.800	3.600	5.400
MUP openbare verlichting lichtmasten (per jaar 35.000)	2022 t/m 2025	140.000	0	900	1.800	2.700

	Jaar	Bedrag investering	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
<i>Riolering</i> (Voorziening groot onderhoud en vervangings-investeringen riolering op basis van programma Water)						
Onderzoek en advisering OAS studie en waterplan	2022 t/m 2025	70.000	0	1.000	2.000	3.000
Vervangen/renoveren rioolgemaal (inclusief telemetrie)	2022 t/m 2025	141.000	0	3.000	3.000	5.600
Vervanging drukriolering	2025	40.000	0	0	0	0
Vervangen riolering	2022 t/m 2025	1.950.000	100	11.400	19.600	28.900
Milieu- en hemelwatermaatregelen (afkoppelen)	2022 t/m 2025	1.950.000	100	9.300	18.600	27.800
Totaal Mooi Voorst		20.609.731	600	91.100	156.100	234.000

Reserves en voorzieningen

	Saldo 2021	Saldo 2022	Saldo 2023	Saldo 2024	Saldo 2025
Tarieven afvalstoffenheffing	0	0	0	0	0
De Fliert	223.695	223.695	223.695	223.695	223.695
Totaal reserves	223.695	223.695	223.695	223.695	223.695
Speelvoorzieningen	17.820	106	27.502	42.091	3.689
Groot onderhoud en vervangingsinvesteringen riolering	18.274.647	19.061.413	19.841.353	20.624.292	21.409.078
Totaal voorzieningen	18.292.467	19.061.519	19.868.855	20.666.383	21.412.767

Standen per 31 december

Toelichting:

Reserves:

Tarieven afvalstoffenheffing

Deze reserve fungeert als egalisatie voor het tarief afvalstoffenheffing. Door tekorten op het taakveld afval van de laatste jaren is de reserve leeg.

De Fliert

Deze reserve maakt het mogelijk om het Fliertdal, aan de oostkant van het nieuwbouwplan De Schaker, verder in te richten.

Voorzieningen:

Speelvoorzieningen

Deze voorziening egaliseert de kosten voor instandhouding van speeltoestellen. De voorziening is gebaseerd op het meerjarig onderhoudsplan uit 2019.

Groot onderhoud en vervangingsinvesteringen riolering

Deze voorziening egaliseert de lasten groot onderhoud en vervangingsinvesteringen van rioleringen. Het exploitatieresultaat van rioleringen wordt jaarlijks toegevoegd aan de voorziening. De voorziening heeft een directe relatie met het Programma Water 2020-2025.

3.3 Bedrijvig Voorst

Wat willen we bereiken (Coalitieprogramma 2018-2022)

Economische promotie

De gemeente Voorst is uniek gelegen tussen IJssel en Veluwemassief. Zowel landschappelijk als cultuurhistorisch heeft Voorst veel te bieden. Om de effecten van al het fraais dat Voorst te bieden heeft te benadrukken worden hiervoor recreatieve en toeristische activiteiten ontplooid en aangemoedigd. We ontwikkelen een communicatieoffensief om Voorst te promoten. Tevens hechten wij veel waarde aan het realiseren van snelle internetverbindingen in het buitengebied, zowel voor de lokale economie als voor de inwoners.

Fysieke bedrijfsinfrastructuur

De gemeente Voorst heeft behoefte aan extra industrieterreinen om nieuwe bedrijven op te vangen en bedrijfsverplaatsingen mogelijk te maken. Daarnaast is het van belang om bestaande bedrijventerreinen in goede conditie te houden of weer in conditie te brengen. De bestaande bedrijventerreinen Nijverheid en 't Belt verdienen een revitalisering.

Begeleide participatie en arbeidsparticipatie

De zorg voor mensen die buiten het arbeidsproces staan of dreigen te komen is aan de gemeente toevertrouwd en wij geven daar verstandig inhoud aan. De participatienota is daarbij uitgangspunt en vormt een basis die getypeerd wordt als 'zacht op de persoon hard op de inhoud'.

Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Inwoners die plannen hebben om een eigen bedrijf te beginnen moeten gebruik kunnen maken van gemeentelijke startersbegeleiding. Deze begeleiding zetten we ook in voor mensen met een uitkering. We zetten alle middelen in om belemmerende regels te verwijderen.

Waar ligt dat vast

Het beleid dat betrekking heeft op dit programma is vastgelegd in diverse verordeningen, beleidsnota's en beleidsregels. De volledige documenten zijn te raadplegen via de volgende link: www.vorst.nl/beleid-en-regelgeving

Wat gaan we daarvoor doen

Activiteiten

Economische promotie

Promotionele activiteiten om gemeente Voorst "op de kaart te zetten"	
Inhoud	In 2022 werken wij verder aan de toeristische profilering van de gemeente Voorst als IJsselvallei. Onze belangrijkste marketing- en communicatiemiddelen zijn de website en de social media platforms van Bezoek Voorst. In 2022 willen wij Bezoek Voorst verder als merk ontwikkelen. Daarom blijven wij de marketingactiviteiten voortzetten. Ook gaan we mogelijkheden onderzoeken om het merk en de toeristische profilering fysiek zichtbaar te maken. Daarnaast ontwikkelt de website van Bezoek Voorst zich door met de trends en ontwikkelingen. We faciliteren toeristische ondernemers in het onderling samenwerken en het ontwikkelen van arrangementen om de toerist langer te laten verblijven. We werken hierbij samen met regionale partners. We zetten de ontwikkeling van klompenpaden voort. Met de betrokken partijen op en rondom Bussloo en Teuge werken we in 2022 verder aan een gebiedsplan voor beide gebieden. In de brede samenwerking binnen de IJsselvallei gaan we een start maken met de uitvoering van de projecten binnen het masterplan IJsselvallei, met als doel de IJsselvallei een ruimtelijke en toeristische impuls te geven. In samenwerking met de toeristisch recreatieve ondernemers gaan we de uitgevoerde projecten van het uitvoeringsprogramma evalueren en onderzoeken we nieuwe kansen en projecten voor de toeristische sector voor de komende jaren.
Beoogd effect	De gemeente Voorst als toeristische bestemming op de kaart zetten om daarmee het toerisme in de gemeente Voorst een impuls te geven.

Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Toekomstbestendige bedrijventerreinen	
Inhoud	In 2022 pakken we de eerste acties uit het uitvoeringsprogramma revitalisering van Nijverheid en 't Belt op. Ook de samenwerking tussen de bedrijven op de bedrijventerreinen krijgt verder vorm. Dit in samenwerking met de werkgeverskring en de gevestigde bedrijven. Ook werken we verder aan locatieonderzoek voor de uitbreiding van het bedrijventerreinareaal in de gemeente op grond van het Regionaal Programma Werklocaties (RPW).
Beoogd effect	Het creëren van toekomstbestendige bedrijventerreinen en voldoende bedrijventerreinareaal voor de toekomst in de gemeente Voorst.

Begeleide participatie

Wet Sociale Werkvoorziening	
Inhoud	Vanaf 1 januari 2020 voeren wij de WSW zelf uit. Vanuit de opheffing van Delta zijn er ervaren consultants en een jobcoach overgenomen. De administratieve organisatie is aangepast, caseloads zijn verdeeld en het werk stond tot aan de corona-maatregelen in maart 2020 in het teken van kennismaken met de medewerkers en bijbehorende bedrijven. De coronacrisis heeft gevolgen gehad voor deze werkwijze. WSW-ers zijn op basis van hun risico ingedeeld en er zijn afspraken gemaakt. Een deel van de WSW-ers moest tijdelijk stoppen met het werk. Inmiddels zijn we een jaar verder. Van de 69 WSW-ers zijn er 68 duurzaam aan het werk via een detacheringsovereenkomst. Na 2 jaren van ervaring opdoen met het uitvoeren van WSW taken maken wij in 2022 opnieuw een slag met het evalueren en herinrichten van werkprocessen.
Beoogd effect	Optimale bedrijfsvoering om te zorgen voor continuïteit richting medewerkers en bedrijven.

Arbeidsparticipatie

Weer aan het werk	
Inhoud	Door versoepeling van de coronamaatregelen trekt de arbeidsmarkt aan. Het aantal vacatures neemt toe en de groep die daar het eerst van profiteert is de groep met een korte afstand tot de arbeidsmarkt, waaronder jongeren en de groep zzp-ers die gebruik maakt van Tozo ondersteuning. In de uitvoering is hard en integraal gewerkt om de verhoogde instroom goed in beeld te krijgen, (financiële) problemen direct aan te pakken en direct in te zetten op werk. Het actief inzetten van Social Return on Investment (SROI) biedt kansen aan mensen met een langere afstand tot de arbeidsmarkt. Deze kwetsbare groep en de groep statushouders vraagt meer begeleiding, training en bereidheid van ondernemers om (werk) plekken te bieden. Het regionale WerkgeversServicepunt FactorWerk draagt bij aan een sociale, inclusieve en diverse arbeidsmarkt. Dit bereiken we door het ontwikkelen van instrumenten, het inzetten van een Regionaal MobiliteitsTeam (RMT) en uniforme dienstverlening richting werkgevers.
Beoogd effect	Inwoners participeren maximaal, liefst in de vorm van betaald werk.

Verbonden partijen

Bij de realisatie van de doelstellingen binnen dit programma zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

Verbonden partij	Doel
Regio Stedendriehoek (Cleantech regio)	Cleantech Regio is een samenwerkingsvorm én een gebied. Twee organisaties staan aan de basis van de Cleantech Regio, de Strategische Board Cleantech Regio en de Wgr-regio Stedendriehoek. Ondernemers, overheden, onderwijs en onderzoek hebben één gezamenlijke Agenda Cleantech Regio gemaakt. Hierin staan de ambities en gewenste resultaten voor 2019-2023. Twee thema's hebben topprioriteit: energietransitie en circulaire economie. Om energieneutraal en circulair te worden, investeren we ook in innovatiekracht, slimme en schone mobiliteit, voldoende toptalenten, onze fijne leefomgeving en een sterk vestigingsklimaat.
Leisurelands (voorheen Recreatiegemeenschap Veluwe / RGV Holding BV)	Het gemeenschappelijke belang voor wat betreft de ontwikkeling van recreatieve en toeristische mogelijkheden op de Veluwe en in de randgebieden, rekening houdende met bescherming van het landschappelijke karakter.
NV Luchthaven Teuge	De aanwezigheid van een infrastructurele voorziening op regionaal niveau in de vorm van een luchtvaartterrein voor zakelijk gebruik.

Beleidsindicatoren

Bij ministeriële regeling vastgestelde beleidsindicatoren (via de link: www.waarstaatjegemeente.nl). De volgende indicatoren hebben betrekking op dit programma:

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Indicator Voorst	Bron
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Vestigingen	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.	164,8	LISA
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Funciemenging	De funciemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.	56,6%	LISA
Arbeidsparticipatie	Netto arbeidsparticipatie	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.	70,1%	CBS
Arbeidsparticipatie	Aantal reïntegratievoorzieningen	Het aantal reïntegratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar	161,5	CBS
Arbeidsparticipatie	Banen	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.	932,6	LISA

Wat mag het kosten

Exploitatie

Taakveld	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Raming begroting			
		Incl. wijzigingen	2022	2023	2024	2025
3-1 Economische ontwikkelingen	256.100	246.948	238.703	238.703	238.703	238.703
3-2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	12.845	5.769	51	51	51	51
3-3 Bedrijfsloket en regelingen	17.864	40.336	26.799	26.799	26.799	26.799
3-4 Economische promotie	357.483	355.518	238.569	238.439	238.539	238.659
6-4 Begeleide participatie PR3	2.325.489	2.326.528	2.247.713	2.248.779	2.248.779	2.248.779
6-5 Arbeidsparticipatie	709.593	612.734	758.348	758.348	758.348	758.348
Totaal lasten	3.679.374	3.587.834	3.510.182	3.511.119	3.511.218	3.511.338
3-1 Economische ontwikkelingen	-	16.900	-	-	-	-
3-2 Fys. bedrijfsinfrastructuur	-	-	-	-	-	-
3-3 Bedrijfsloket en regelingen	50.416	51.065	51.212	51.212	51.212	51.212
3-4 Economische promotie	305.454	200.033	190.642	190.642	190.642	190.642
6-4 Begeleide participatie PR3	397.924	470.000	450.000	450.000	450.000	450.000
6-5 Arbeidsparticipatie	1.910	-	-	-	-	-
Totaal baten	755.704	737.998	691.853	691.853	691.853	691.853
Saldo	-2.923.670	-2.849.836	-2.818.329	-2.819.265	-2.819.365	-2.819.485

Toelichting ontwikkelingen begroting 2022 t.o.v. 2021:

Algemeen

De rentecomponent van de kapitaallasten is ten opzichte van 2021 lager door de lagere omslagrente in de begroting. Daarnaast zijn de sociale lasten van de salarissen ten opzichte van 2021 gestegen.

3-1 Economische ontwikkelingen

De verlaging van de lasten en baten is het gevolg van de in 2021 opgenomen kredieten rechtspersoon Engelenburg en herstructurering Nijverheid en 't Belt.

3-2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

De lagere omslagrente zorgt voor de fors lagere rente-uitgaven.

3-3 Bedrijfsloket en regelingen

De verlaging van de lasten betreft een correctie van doorbelaste salariskosten van de marktmeester voor de weekmarkt Twello.

3-4 Economische promotie

Het verschil in lasten wordt veroorzaakt door in 2021 opgenomen kredieten voor stimulering lokale economie en 75 jaar vrijheid. Dit is ook bij de baten het geval; daarnaast zijn in 2021 in verband met corona de geraamde inkomsten toeristenbelasting met € 45.000 verminderd.

6-4 Begeleide participatie PR 3

De sociale lasten van de salarissen ten opzichte van 2021 zijn licht gedaald. Dit heeft te maken met uitstroom in de WSW (pensioen). Door deze uitstroom worden ook de inkomsten uit inleenvergoedingen licht lager geraamd.

6-5 Arbeidsparticipatie

De loonkostensubsidie, die wij aan werkgevers betalen ter compensatie van de lagere loonwaarde is hoger dan verwacht, onder andere als gevolg van de coronacrisis. Een deel van de extra middelen voor de uitvoering van de participatiewet zetten wij hiervoor in. Verder zijn de sociale lasten van de salarissen ten opzichte van 2021 gestegen.

Investerings

	Jaar	Bedrag investering	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Meerjaren Investerings Programma						
Geen investeringen		0	0	0	0	0
Meerjaren Onderhouds Programma						
Geen investeringen		0	0	0	0	0
Totaal Bedrijvig Voorst		0	0	0	0	0

Reserves en voorzieningen

	Saldo 2021	Saldo 2022	Saldo 2023	Saldo 2024	Saldo 2025
Geen reserves.	0	0	0	0	0
Totaal reserves	0	0	0	0	0
Geen voorzieningen.	0	0	0	0	0
Totaalvoorzieningen	0	0	0	0	0

Standen per 31 december

3.4 Gezond Voorst

Wat willen we bereiken (Coalitieprogramma 2018-2022)

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Een school vervult een belangrijke rol in een kern of wijk. Als een kind problemen ervaart signaleert de school dit vaak als eerste. De school kan samen met het samenwerkingsverband ondersteuning en begeleiding bieden indien het gaat over leer- of cognitieve problematiek. Als de problemen op andere gebieden spelen kan samen met medewerkers van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) worden gekeken welke hulp het meest passend is. Daarnaast leidt ongeoorloofd schoolverzuim tot voortijdig schoolverlaten wat nadelig is voor de leerling zijn/haar carrière op de arbeidsmarkt. De leerplichtambtenaar werkt samen met de scholen om vroegtijdig ongeoorloofd verzuim te signaleren en te beperken waardoor leerlingen een startkwalificatie kunnen behalen. Het is belangrijk om naast de ontwikkeling van cognitieve vaardigheden bezig te zijn met bewegen, muziek en kunst. In overleg met de scholen bekijken wij hoe de gemeente hieraan een bijdrage kan leveren zonder dat hier direct een financiële bijdrage voor nodig is. Instandhouding van de unieke, specifieke schoollogopedie, zoals wij deze in onze gemeente organiseren, is van belang vanwege de taal-spraak ontwikkeling van alle jonge kinderen in de gemeente Voorst.

In 2018 hebben we een nieuwe beleidsnota kinderopvang Gemeente Voorst 2018-2022 vastgesteld. De gemeente Voorst werkt toe naar een stelsel voor jeugdhulp dat erop gericht is dat ieder kind gezond en veilig opgroeit en zo zelfstandig mogelijk kan deelnemen aan de maatschappij, daarbij rekening houdend met zijn ontwikkelingsniveau. Vanuit het juridisch en maatschappelijk kader zijn ouders hier primair voor verantwoordelijk.

Sportbeleid en activering

Sport en bewegen heeft een positieve invloed op de motorische, sociale en cognitieve ontwikkeling; het bevordert incasseringsvermogen en pakt goed uit op de fysieke gesteldheid. Verantwoorde initiatieven vanuit het maatschappelijk veld voor gratis sporten en bewegen voor kinderen tot en met twaalf jaar moeten wij verder stroomlijnen, faciliteren en ontwikkelen. Ook de groep jongeren van twaalf tot achttien jaar betrekken we hierbij.

Cultuur

Kunst en cultuur kunnen worden ingezet als verbindend element in de preventieve taken binnen het sociaal domein. Bijvoorbeeld muziekonderwijs voor jongeren en muziek, dans, zang en beeldende vorming als verbindend element voor ouderen. De gemeente kan hierin verschillende rollen hebben: faciliterend, soms initiërend of als (bescheiden) co-financier. Koppeling met het project Voorst onder de Loep is in de uitwerking een essentieel onderdeel.

Samenkracht en burgerparticipatie

Een goede integratie van statushouders is belangrijk. Het beleid omtrent de integratie van statushouders gaan weintensiveren en uitbreiden. Vooral naar die statushouders die al langdurig in onze gemeenschap verblijven maar nog niet geïntegreerd zijn geraakt. Daarnaast is het van belang om tijdig te kunnen anticiperen op een nieuwe toestroom van vluchtelingen gelet op de ontwikkelingen in oorlogsgebieden en een nieuwe toestroom als gevolg van familiehereniging.

Jeugdzorg

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) is de toegang voor hulp voor alle kinderen en jongeren in de gemeente Voorst. De essentie van de werkwijze van het CJG is dat zij kinderen/jongeren of hun ouders met een hulpvraag toeleiden naar passende hulp. Deze passende hulp kan worden gevonden in de voorliggende/preventieve voorzieningen, maar kunnen ook, indien dat nodig is, worden uitgevoerd door jeugdhulpaanbieders werkzaam in het curatieve domein. Belangrijk daarbij is de laagdrempeligheid/bereikbaarheid van het CJG en tevens het aanbod van hulp. Wachtlijsten werken negatief uit op deze laagdrempeligheid en beschikbaarheid.

Per januari 2019 is de nieuwe integrale raamovereenkomst voor Jeugd, Wmo en MO/BW in werking getreden. Met de raamovereenkomst is een meerjarig contract aangegaan met zorgaanbieders. Door gebruik te maken van integrale producten en tarieven dragen we bij aan de doorlopende zorglijn. Cliënten en aanbieders worden hierdoor naar verwachting minder gehinderd door verschillende wetgeving en leeftijdsgrenzen. Door beter toezicht te houden op de kwaliteit van zorg waken we ervoor dat het zorgaanbod niet aan de eisen van de Jeugdwet voldoet. Hiertoe zijn ook onafhankelijke regionale toezichthouders aangesteld. De komende jaren evalueren we deze nieuwe vorm van toezicht en zo nodig ontwikkelen wij deze door. De financiële consequenties van de integrale tarieven monitoren we doorlopend.

Daarnaast zetten we op lokaal niveau verder in op de doorontwikkeling van casus- en procesregie. Goede regievorming is essentieel voor een kwalitatieve goede uitvoering van de hulp bij de cliënt waarbij de doelen worden behaald die vooraf geformuleerd zijn.

Volksgezondheid

Gezondheidsbevordering en gezondheidsbescherming zijn de twee pijlers van volksgezondheid. De aandachtsgebieden voor het bevorderen van de volksgezondheid zijn jeugdgezondheidszorg, alcoholpreventie, bevorderen van bewegen om overgewicht tegen te gaan, (stoppen met) roken, mentale gezondheid en het voorkomen van diabetes. Gezondheidsbescherming heeft onder andere betrekking op besmettelijke infectieziektenbestrijding, medische milieukunde, technische hygiënezorg en psycho-sociale hulp bij calamiteiten.

Waar ligt dat vast

Het beleid dat betrekking heeft op dit programma is vastgelegd in diverse verordeningen, beleidsnota's en beleidsregels. De volledige documenten zijn te raadplegen via de volgende link: www.vorst.nl/beleid-en-regelgeving

Wat gaan we daarvoor doen

Activiteiten

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Nationaal Programma Onderwijs	
Inhoud	Gemeenten hebben in het Nationaal Programma Onderwijs een belangrijke rol gekregen voor het funderend onderwijs. Het budget komt beschikbaar voor de periode 2021-2023, en is bedoeld om samen met scholen, kinderopvang, (jeugdgezondheids)zorg, bibliotheken en andere partijen verrijkende activiteiten aan te bieden. Op basis van behoeften in het Voorster lokale onderwijs hebben we afspraken gemaakt over de inzet van het gemeentelijke NPO budget. Het budget besteden we vooral aan de ontwikkeling van sociale vaardigheden en het voorkomen/tegengaan van bijvoorbeeld faalangst.
Beoogd effect	Vergroten van ontwikkelkansen voor kinderen en het verkleinen van onderwijsachterstanden (als gevolg van de corona-maatregelen).

Sportbeleid en activering

Voorster sport- en bewegakkoord	
Inhoud	Het lokaal sport- en bewegakkoord is in 2020 tot stand gekomen. De gemeente is als partner betrokken bij de totstandkoming. Ook in 2022 stelt het Ministerie van VWS een uitvoeringsbudget beschikbaar van € 20.000. De Regiegroep bepaalt met elkaar voor welke acties zij dit budget inzetten.
Beoogd effect	Een meerjarig breed gedragen visie op sport en bewegen waarbij de vier thema's: Inclusief sporten, Vitale sportaanbieders, Vaardig in bewegen en Topsport die inspireert, de basis vormen. Partners kunnen een samenwerking zoeken om projectaanvragen in te dienen waarbij wij een stimuleringsbudget kunnen honoreren die er toe bijdraagt om ambities uit het akkoord te verwezenlijken.

Samenkracht en burgerparticipatie

Werken volgens de nieuwe Wet inburgering	
Inhoud	De nieuwe Wet inburgering is een aantal keren uitgesteld maar gaat definitief in op 1 januari 2022. De regie over het inburgeringsstelsel gaat naar de gemeente. We zorgen in de uitvoering voor een doorlopende lijn van activiteiten vanuit de opvang door het COA. Na de brede intake en het vaststellen van het Persoonlijk InburgeringsPlan (PIP) door de klantmanager inburgering start het taalonderwijs, dat regionaal wordt ingekocht met leslocaties in Deventer en Apeldoorn. De overige onderdelen van de inburgering, zoals maatschappelijke begeleiding, ontzorgen en participatie (in brede zin) zijn of worden lokaal ingericht. De huidige groep statushouders kan indien gewenst gebruik maken van onderdelen van het aanbod.
Beoogd effect	Alle statushouders tellen en doen mee, het liefst via betaald werk. Door de regiefunctie faciliteren we nieuwkomers om het hoogst haalbare taalniveau te bereiken en zo snel en volwaardig mogelijk mee te doen in de Voorster samenleving.

Cultuur

Cultuur	
Inhoud	De inzet van de cultuurcoach heeft het afgelopen jaar een impuls gegeven aan de aandacht voor cultuur binnen de gemeente Voorst. We hebben ingezet op: 1. Een leven lang deelnemen aan cultuur voor iedereen mogelijk maken.2. Duurzaam versterken en innoveren van cultuuraanbieders/vrijwilligersorganisaties. Bijvoorbeeld op het gebied van besturen, vrijwilligers, kader, diversiteit, inclusief en vraaggericht handelen.3. Lokale verbindingen tot stand brengen en uitbouwen. Bijvoorbeeld tussen gemeentelijke beleidsdomeinen en voorzieningen, gesubsidieerde en commerciële sport en cultuur, organisaties in onderwijs, BSO/kinderopvang, welzijn, zorg en het bedrijfsleven. Op het gebied van dans, theater, zichtbaarheid van kunst en cultuur, cultuureducatieprogramma's liggen nog uitdagingen die de cultuurcoach kan oppakken. De evaluatie van de cultuurcoach in het najaar van 2021 geeft inzicht of voorzetting van de cultuurcoach na 2021 mogelijk en zinvol is.
Beoogd effect	We versterken de positie van cultuur in de dorpen en ondersteunen nieuwe samenwerkingen tussen en met culturele organisaties.

Wijkteams

Integrale frontoffice sociaal domein	
Inhoud	De frontoffice van het sociaal domein is in 2022 de toegang voor alle vragen betreffende zorg en welzijn. Vragen die daar binnenkomen worden integraal opgepakt en behandeld. Met deze vernieuwde werkwijze is er oog voor de waarden van dienstverlening die gemeentebreed zijn afgesproken. Om deze werkwijze te ondersteunen werken wemomenteel aan de overgang naar een nieuw digitaal cliënt volgsysteem voor het hele sociale domein met een koppeling aan een (tevens nieuw) zaaksysteem.
Beoogd effect	We versterken het integrale werken vanaf de aanmelding tot aan de nazorg. We maken daarbij gebruik van een digitaal systeem met regiemogelijkheden gekoppeld aan het zaakgericht werken.

Maatwerkdienstverlening 18-/ Geëscaleerde zorg 18-

Werken volgens het nieuwe woonplaatsbeginsel	
Inhoud	In 2022 werken we via het nieuwe woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet. Gemeenten blijven hierdoor financieel verantwoordelijk voor de jongeren die vanuit een thuissituatie in hun gemeente zorg met verblijf krijgen toegekend. Dit kan ook in een andere gemeente worden geleverd. We zijn in 2022 daarom niet meer financieel verantwoordelijk voor jongeren die in een instelling of woonvoorziening in de gemeente Voorst wonen en die niet oorspronkelijk uit de gemeente Voorst komen. Dat betekent eengrote voorziene daling in uitgaven voor deze groep jongeren, zowel op de uitgaven voor verblijfszorg als voor de uitgaven voor de posten Jeugdbescherming en Jeugdreclassering. Op dit moment zijn de exacte financiële effecten nog niet bekend, waardoor dit nog niet kunnen vertalen in de meerjarige budgetramingen.
Beoogd effect	Elke gemeente is en blijft financieel verantwoordelijk voor de zorgtrajecten van jongeren uit de eigen gemeente, ook al worden de jongeren in een andere gemeente geplaatst in een woonvoorziening.

Volksgezondheid

Gezond opgroeien	
Inhoud	Er bestaat een positieve samenhang tussen de gezondheid op jonge leeftijd en die op volwassen leeftijd. We willen gezond gedrag in de jeugdzoveel mogelijk stimuleren.
Beoogd effect	Door gezond gedrag in de jeugd te stimuleren is een deel van de gezondheidsproblemen op volwassen leeftijd uit te stellen of te voorkomen.

Positieve Gezondheid	
Inhoud	Positieve gezondheid is het vermogen je aan te passen en je eigen regie te voeren, in het licht van de sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven. Hierbij zijn niet alleen het voorkomen en beperken van ziekte en ongezondheid belangrijk, maar juist ook de factoren die bijdragen aan gezondheid, zoals het psychisch en sociaal welbevinden.
Beoogd effect	Inwoners van Voorst hebben eigen regie. Dit draagt bij aan het gevoel van geluk en welbevinden.

Gezonde leefstijl	
Inhoud	We stimuleren in de gemeente Voorst een gezonde leefstijl voor jong én oud. Leefstijl heeft zowel te maken met het beperken van ongezond gedrag (roken, slechte voeding, stress, onvoldoende bewegen en overmatig alcoholgebruik) als met het stimuleren van gezond gedrag (lichaamsbeweging, gezonde voeding, voldoende slaap en ontspanning).
Beoogd effect	Door gezond te leven zitten we lekkerder in ons vel, voelen we ons fitter en hebben we meer energie.

Middelengebruik	
Inhoud	Overmatig middelengebruik leidt tot grote (gezondheids) problemen. Uit de analyse van VodL blijkt een toename van drugsgebruik, maar dit is niet zichtbaar en vrijwilligers/ handhavers lopen achter op de trends.
Beoogd effect	We beogen een versnelde normverandering: alcohol drinken en roken is niet langer normaal.

Verbonden partijen

Bij de realisatie van de doelstellingen binnen dit programma zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

Verbonden partij	Doel
GGD Noord- en Oost-Gelderland	Het op adequate schaal behartigen van de openbare gezondheidszorg.
Stichting Archipel	Overkoepelende organisatie van 20 openbare basisscholen in de gemeenten Brummen, Voorst en Zutphen met als doel het geven van openbaar onderwijs met inachtneming van artikel 48 Wet op het Primair onderwijs dan wel artikel 51 Wet op de expertisecentra.
Stichting Koepel sport, welzijn en cultuur	De Koepel draagt zorg voor een zo optimaal mogelijk en integraal aanbod van accommodaties voor sport, welzijn en cultuur, dat aansluit bij de continu veranderende behoeften van burgers.
PlusOV basismobiliteit	De gemeenschappelijke regeling PlusOv basismobiliteit verzorgt het regiotaxi-, leerlingen-, Wmo-, en jeugdwetvervoer.

Beleidsindicatoren

Bij ministeriële regeling vastgestelde beleidsindicatoren (via de link: www.waarstaatjegemeente.nl). De volgende indicatoren hebben betrekking op dit programma:

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Indicator Voorst	Bron
Sportbeleid en activering	% Niet-sporters	Het percentage niet-wekelijkse sporters ten opzichte van bevolking van 19 jaar en ouder.	42,8%	Gezondheidsmonitor CBS en RIVM
Maatwerkdienstverlening 18-	% kinderen in armoede	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.	3%	Verwey Jonker Instituut
Samenkracht & burgerparticipatie	% Jeugdwerkloosheid	Het percentage werkeloze jongeren (16-22 jaar).	1%	Verwey Jonker Instituut
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	% Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO)	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.	0,9%	DUO
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Absoluut verzuim	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 inwoners 5-18 jaar.	2,6	Ingrado
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Relatief verzuim	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 inwoners 5-18 jaar.	25	Ingrado
Maatwerkdienstverlening 18-	Jongeren met jeugdhulp	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.	10,3%	CBS
Geëscaleerde zorg 18-	Jongeren met jeugdbescherming	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.	1,6%	CBS
Geëscaleerde zorg 18-	Jongeren met jeugdreclassering	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).	0,3%	CBS
Geëscaleerde zorg 18-	Jongeren met delict voor rechter	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.	1%	Verwey Jonker Instituut

Wat mag het kosten

Exploitatie

Taakveld	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Raming begroting			
		Incl. wijzigingen	2022	2023	2024	2025
4-2 Onderwijshuisvesting	1.230.259	1.239.257	1.014.579	1.005.003	950.785	948.183
4-3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.530.998	1.401.287	1.395.881	1.395.881	1.395.881	1.395.881
5-1 Sportbeleid en activering	589.785	611.002	602.412	582.092	582.092	582.092
5-2 Sportaccommodaties	2.125.335	2.013.959	2.049.524	2.036.847	2.007.524	2.007.465
5-3 Cultuurpres. -prod. en - participatie	184.817	61.196	90.702	90.702	90.702	90.702
5-6 Media	415.814	430.016	437.000	437.000	437.000	437.000
6-1 Samenkracht + burgerparticipatie PR4	360.123	372.246	485.860	485.891	482.873	479.854
6-2 Wijkteams PR4	147.601	15.567	189.284	189.284	189.284	189.284
6-41 Begeleide participatie PR4	381.992	388.868	395.090	395.090	395.090	395.090
6-72 Maatwerkdienstverlening 18-	9.547.258	9.638.725	4.417.784	4.368.000	4.368.000	4.368.000
6-82 Geëscaleerde zorg 18-	556.568	637.483	637.694	637.694	637.694	637.694
7-1 Volksgezondheid	947.329	1.094.228	1.208.174	1.202.078	1.181.758	1.181.758
Totaal lasten	18.017.877	17.903.835	12.923.986	12.825.563	12.718.684	12.713.004
4-2 Onderwijshuisvesting	16.363	38.903	39.858	39.858	39.858	39.858
4-3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	158.846	92.362	92.379	92.379	92.379	92.379
5-1 Sportbeleid en activering	20.830	40.000	20.000	-	-	-
5-2 Sportaccommodaties	672.111	741.331	752.055	756.769	756.769	756.769
5-3 Cult.pres. -prod. -participatie	-	-	-	-	-	-
5-6 Media	-	-	-	-	-	-
6-1 Samenkracht + burgerparticipatie PR4	44.344	38.000	38.608	38.608	38.608	38.608
6-2 Wijkteams PR4	5.816	-	-	-	-	-
6-41 Begeleide participatie PR4	-	-	-	-	-	-
6-72 Maatwerkdienstverlening 18-	339	-	-	-	-	-
6-82 Geëscaleerde zorg 18-	-	-	-	-	-	-
7-1 Volksgezondheid	104.044	9.600	20.320	20.320	-	-
Totaal baten	1.022.694	960.196	963.220	947.934	927.614	927.614
Saldo	-16.995.183	-16.943.638	-11.960.766	-11.877.629	-11.791.070	-11.785.390

Toelichting ontwikkelingen begroting 2022 t.o.v. 2021:

Algemeen

De rentecomponent van de kapitaallasten is ten opzichte van 2021 lager door de lagere omslagrente in de begroting. Daarnaast zijn de sociale lasten van de salarissen ten opzichte van 2021 gestegen.

4-2 Onderwijshuisvesting

De fors verminderde rentekosten, hoger toegerekende salariskosten en de in 2021 begrote investering integraal huisvestingsplan zorgen per saldo voor lagere lasten.

4-3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Geen bijzonderheden.

5-1 Sportbeleid en activering

Het verschil tussen de raming 2022 ten opzichte van 2021 wordt voornamelijk veroorzaakt door het opnemen van een lagere raming (zowel baten als lasten) met betrekking tot het sportakkoord. Hiertoe is in het Voortgangsbericht 2021 besloten.

5-2 Sportaccommodaties

Minder rente- en gaskosten, hogere schoonmaakkosten en meer afschrijvingen als gevolg van duurzaamheidsinvesteringen veroorzaken de iets hogere lasten. Deze lasten worden voor een deel doorberekend aan de Koepel Koepel sport, welzijn en cultuur.

5-3 Culturele presentatie, - productie en - participatie

Het verschil tussen de raming 2022 ten opzichte van 2021 is het gevolg van een verschuiving van personeelslasten binnen de taakvelden.

5-6 Media

Geen bijzonderheden.

6-1 Samenkracht en burgerparticipatie PR4

De hogere lasten ten opzichte van 2021 worden verzaakt door een hogere raming op te nemen voor de uitgaven met betrekking tot de Wet Inburgering, waarvoor compensatie van het Rijk plaatsvindt. Een andere oorzaak van het verschil is een verschuiving van de personeelslasten binnen de taakvelden.

6-2 Wijkteams

Het verschil tussen de raming 2022 ten opzichte van 2021 is het gevolg van een verschuiving van personeelslasten binnen de taakvelden.

6-41 Begeleide participatie PR4

Geen bijzonderheden

6-72 Maatwerkdienstverlening 18-

Met ingang van 1-1-2022 geldt het nieuwe woonplaatsbeginsel, waardoor veel (voogdij)cliënten die voorheen nog onder financiële verantwoordelijkheid van onze gemeente vielen overgedragen worden aan andere gemeenten. Dit proces is gestart in de zomer van 2021, en loopt momenteel nog. Verwacht wordt dat de lasten voor de maatwerkvoorzieningen als totaal enorm zullen dalen.

Tegelijkertijd valt de compensatie die wij van het Rijk ontvangen voor deze groep cliënten weg. Dit is verwerkt in de begroting vanaf jaarschijf 2022.

Omdat het gaat om grote bedragen per cliënt (oplopend tot wel € 150.000 per cliënt per jaar), is het momenteel nog niet in te schatten of dit overeenkomt met de werkelijke lastendaling. Vanwege de planning van het overdrachtsproces dat landelijk gecoördineerd wordt, verwachten we hierover niet eerder dan eind 2021 meer zicht op te hebben. Wij komen hierop in het Voortgangsbericht 2022 op terug.

6-82 Geëscaleerde zorg 18-

Geen bijzonderheden (zie verder taakveld 6-72)

7-1 Volksgezondheid

De hogere lasten worden onder andere veroorzaakt door een verschuiving van de personeelslasten binnen de taakvelden. Een andere oorzaak is een stijging van de kosten bij de GGD, wat doorberekend wordt aan gemeenten (Gemeenschappelijke regeling).

Investerings

	Jaar	Bedrag investering	Begroting2	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Meerjaren Investerings Programma						
Prioriteitennota 2022: Verduurzamen van de gymlokalen (bouwkundig)	2022	720.000	200	29.500	29.500	29.500
Prioriteitennota 2022: Verduurzamen van de gymlokalen (installaties)	2022	574.000	100	38.800	38.800	38.800
Prioriteitennota 2022: Verduurzamen van de sporthallen (bouwkundig)	2022	430.000	100	17.600	17.600	17.600
Prioriteitennota 2022: Verduurzamen van de sporthallen (installaties)	2022	1.000.000	300	67.700	67.600	67.500
Prioriteitennota 2022: Aanleg voorziening kunstgrasvelden tegen verspreiding rubberkorrels (storting in voorziening sportcomplexen)	2022	35.000	35.000	0	0	0
Meerjaren Onderhouds Programma						
Groot onderhoud velden sportcomplexen (uit voorziening sportcomplexen)	2022 t/m 2025	905.001	0	0	0	0
Totaal Gezond Voorst		3.664.001	35.700	153.600	153.500	154.400

Reserves en voorzieningen

	Saldo 2021	Saldo 2022	Saldo 2023	Saldo 2024	Saldo 2025
Nieuwbouw Veluws College	451.621	451.621	451.621	451.621	451.621
Totaal reserves	451.621	451.621	451.621	451.621	451.621
Sportcomplexen	397.020	59.148	79.209	40.136	80.419
Lawa mena	161.091	161.091	161.091	161.091	161.091
Totaal voorzieningen	558.111	220.239	240.300	201.227	241.510

Standen per 31 december

Toelichting:

Reserves:

Nieuwbouw Veluws College

Deze reserve is ter dekking en equalisatie van de lasten vervangende nieuwbouw Veluws College. De baten (algemene uitkering gemeentefonds) en lasten van het Veluws College worden verrekend met deze reserve. Gezien het saldo worden vanaf 2022 geen toevoegingen meer gedaan aan deze reserve.

Voorzieningen:

Sportcomplexen

Op basis van een jaarlijks geactualiseerd meerjarig onderhoudsplan wordt de jaarlijkse dotatie vanuit de exploitatie bepaald. De huidige dotatie en de stand van de voorziening is voldoende om de komende 10 jaar de onderhoudslasten van de sportcomplexen te kunnen betalen.

Lawa Mena

Deze voorziening biedt dekking voor de door het rijk afgekochte onderhoudslasten aan het gebouw van Lawa Mena. De aanwending van het beschikbare bedrag is afhankelijk van aanvragen door de Stichting Lawa Mena.

3.5 Sociaal Voorst

Wat willen we bereiken (Coalitieprogramma 2018-2022)

De komende jaren wordt de transformatie in de zorg verder zichtbaar. De decentralisaties zijn ingevoerd in de Voorster samenleving. Nu komt het erop aan om iedereen te betrekken bij de mogelijkheden om samen aan een hechtere gemeenschap te bouwen waarin de aandacht voor elkaar op de voorgrond staat.

Project "Vorst onder de loep" (Preventie)

"We leven gezond en ontspannen samen en de kwaliteit van leven is in alle kernen goed. Onze kinderen groeien veilig op. We staan voor elkaar klaar en iedereen mag er zijn." Door deze visie - met 101 onderliggende doelen - na te streven willen we als Voorster samenleving de kans verkleinen dat inwoners van onze gemeente in problemen komen. Met inwoners, verenigingen, ondernemers, maatschappelijke organisaties en gemeente werken we de komende vier jaar aan bewustwording, programma's en acties om dit te bereiken. We zetten gezamenlijk een beweging in gang om op een andere manier samen te werken voor onze doelgroep.

Maatwerkdienstverlening 18+

Met de inwerkingtreding van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) zijn we sinds 2012 verantwoordelijk voor de schuldhulpverlening. Preventie is het sleutelwoord als wij kijken naar de gevolgen van hoge schulden. Alle mogelijkheden moeten we toepassen voor een snellere afhandeling en goede monitoring van de schuldhulpverleningsprocessen. De ruimte die het huidige kabinet daarvoor geeft moeten we optimaal gebruiken.

Per januari 2019 is de nieuwe integrale raamovereenkomst voor Jeugd, Wmo en MO/BW in werking getreden. Met de raamovereenkomst zijn we een meerjarig contract aangegaan met zorgaanbieders. Door de integrale producten en tarieven dragen we bij aan de doorlopende zorglijn. Cliënten en aanbieders worden hierdoor naar verwachting minder gehinderd door verschillende wetgeving en leeftijdsgrenzen. Door beter toezicht te houden op de kwaliteit van zorg waken wij ervoor dat zorgaanbod onvoldoende voldoet aan de eisen van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. De komende jaren evalueren we deze nieuwe vorm van toezicht en ontwikkelen we deze indien nodig door. Ervaringen met zorgaanbod van onvoldoende kwaliteit hebben tot deze vorm van toezicht geleid. De financiële consequenties van de integrale tarieven monitoren we doorlopend.

De eigen bijdragesystematiek (abonnementstarief) gaat landelijk op de schop. Eén vaste eigen bijdrage, los van inkomen, maakt het voor burgers aantrekkelijker om gebruik te maken van gemeentelijke voorzieningen. De kosten zullen voor ons waarschijnlijk sterk toenemen.

Samenkracht en burgerparticipatie

De Voorster samenleving wordt ouder in de komende twintig jaar. Dat brengt met zich mee dat mantelzorg toeneemt, maar ook dat buurtzorg verandert en dat meer gebruik moet kunnen worden gemaakt van huisautomatisering en mantelzorgwoningen. Dat zijn processen die de gemeente moet signaleren en waar mogelijk ondersteunen. De vergrijzing levert ook de mogelijkheid van grotere betrokkenheid van ouderen met de samenleving op. Vitaler op hogere leeftijd geeft kansen die wij moeten aangrijpen. Daarbij speelt ontmoeting een prominente rol.

Inkomensregelingen

Met de invoering van de Participatiewet is de gemeente nog nadrukkelijker verantwoordelijk voor de uitstroom van uitkeringsgerechtigden. In 2016 is er een visie ontwikkeld over hoe wij mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt gaan ondersteunen naar werk en/of een zinvolle dagbesteding. Op deze visie en beleid hebben wij een nota "plek op de werkvloer" ontwikkeld waarin wij met onze maatschappelijke partners komen tot een (lokaal) aanbod van activiteiten waarmee zoveel mogelijk groepen worden bediend. In 2019 willen wij de acties uit deze nota voortzetten.

Maatwerkvoorzieningen (WMO)

De aanbesteding van hulpmiddelen is in september 2018 afgerond. Per 1 oktober 2018 hebben we overeenkomsten met 3 leveranciers. Hiermee bereiken we dat gebruikers van hulpmiddelen meer keuzes hebben gekregen. Doordat klanttevredenheid bepalend is voor het toewijzen van opdrachten aan leveranciers verwachten we een positieve prikkel ten aanzien van de kwaliteit van dienstverlening. Dit monitoren we in komende jaren continu.

Waar ligt dat vast

Het beleid dat betrekking heeft op dit programma is vastgelegd in diverse verordeningen, beleidsnota's en beleidsregels. De volledige documenten zijn te raadplegen via de volgende link: www.voorst.nl/beleid-en-regelgeving

Wat gaan we daarvoor doen

Activiteiten

Samenkracht en burgerparticipatie

Wonen en Zorg	
Inhoud	Ons woningmarktonderzoek uit 2019 laat zien dat in 2030 bijna de helft van het aantal huishoudens bestaat uit ouderenuishoudens (65 jaar en ouder). Ook het aantal alleenstaande ouderen in een (zelfstandige) woning zal groeien. Ook lijkt het aanbod voor ouderen niet goed aan te sluiten op de vraag. Daar willen we verandering in aanbrengen. We willen graag voorzien in wonen en zorg voor onze inwoners. Op dit moment is dat niet altijd het geval, waardoor mensen gedwongen in hun huidige woning blijven of dienen uit te wijken naar andere gemeenten. We hebben redelijk goed zicht op de woonwensen van de Voorster bevolking (dit onderzoeken we regelmatig) maar minder op het woonzorgaanbod en de woonzorgvraag van bepaalde doelgroepen.
Beoogd effect	We hebben inzicht in woonzorgaanbod en -vraag voor de doelgroepen ouderen, beschermd wonen en mensen met een verstandelijke beperking voor de korte en lange termijn. Daarnaast weten we welke eisen we stellen aan woonvormen (ook als derden plannen hebben).

Beschermd thuis	
Inhoud	In de regio Oost-Veluwe werken de gemeenten Apeldoorn, Brummen, Epe, Hattem, Heerde en Voorst samen op het gebied van maatschappelijke opvang en beschermd wonen. De regio staat voor een inclusieve samenleving. Voor de meeste mensen, ook voor degenen die een hulpvraag hebben, is het plezierig om zelfstandig te wonen in een prettige wijk. Daarom wil de regio een gevarieerd zorglandschap van ggz in de wijk aanbieden. Het kaderdocument Beschermd Thuis is vastgesteld en werken we verder uit in een regionaal uitvoeringsplan. In het regionale uitvoeringsplan werken we de doelen uit naar acties en resultaten. We bepalen welke partijen we hierbij betrekken en we verbinden hier een tijdsplan aan. Naast een regionaal uitvoeringsplan stellen we lokale uitvoeringsplannen op waarmee de lokale inzet duidelijk wordt. We zetten een monitoringsysteem op om de voortgang van de regionale en lokale uitvoering te volgen en te kunnen bijsturen.
Beoogd effect	Mensen met ggz problematiek kunnen langer zelfstandig (blijven) wonen. Hiervoor hebben deze mensen soms ondersteuning nodig in hun dagelijkse leven, arbeid of dagbesteding, de capaciteit om met financiën om te gaan en een netwerk zodat men er niet alleen voor staat.

Mantelzorg	
Inhoud	De praktijk leert dat er een groep mantelzorgers is die een beroep doet op de ondersteuning die we bieden. En dat is nodig want alleen zo lukt het om inwoners die zorg nodig hebben langer thuis te laten wonen. Waar de grens aan eigen kracht bereikt is, bieden wij ondersteuning. We gaan inzetten op voldoende respijtovereenkomsten en een passend ondersteuningsaanbod voor mantelzorgers.
Beoogd effect	Mantelzorgers zijn zelfredzaam en hebben een goed netwerk om zich heen. Hierdoor kunnen zij het lang en op eigen benen volhouden. Zelfregie van onze inwoners staat voorop.

Wijkteams

Integrale frontoffice sociaal domein	
Inhoud	De frontoffice van het sociaal domein is in 2022 de toegang voor alle vragen betreffende zorg en welzijn. Vragen die daar binnenkomen worden integraal opgepakt en behandeld. Met deze vernieuwde werkwijze is er oog voor de waarden van dienstverlening die gemeentebreed zijn afgesproken. Om deze werkwijze te ondersteunen werken we momenteel aan de overgang naar een nieuw digitaal cliënt volgsysteem voor het hele sociale domein met een koppeling aan een (tevens nieuw) zaakstelsel.
Beoogd effect	We versterken het integrale werken vanaf de aanmelding tot aan de nazorg maken daarbij gebruik van een digitaal systeem met regiemogelijkheden gekoppeld aan het zaakgericht werken.

Inkomensregelingen

Schuldhulpverlening	
Inhoud	Vroegsignalering is vanaf 1 januari 2021 een nieuwe taak van de gemeente. Dankzij vroegsignalering kunnen we tijdig met de inwoner kijken of er (tijdelijk) ondersteuning nodig is om de financiële situatie op orde te houden. Signaalpartners (zorgverzekeraar, energieleverancier, woningcorporaties, drinkwaterleveranciers) zijn verplicht om na geen succes op hun eigen sociale incasso de gegevens van klanten die niet tijdig betalen te delen met gemeenten. De gemeenten zijn vervolgens verplicht om opvolging te geven aan deze signalen. Door deze nieuwe taak en de optimalisatie van het bijbehorende proces, bijvoorbeeld tijdig aanleveren van de data door leveranciers en actief doorverwijzen vanuit werk en inkomen, nemen de signalen die we moeten opvolgen toe. Gezien de kansen die een goede opvolging bieden gaan we hier zo nodig extra uren voor inzetten. Daarnaast hebben wij de wens om toegangspoort te worden voor aanvraag bewindvoering. Hierdoor hebben we grip op aanvragen.
Beoogd effect	Preventie. Tijdig in contact komen met de inwoner, informeren of er hulp nodig is en daar waar nodig samen kijken wat nodig is om (grotere) financiële problemen te voorkomen.

Algemene bijstand	
Inhoud	Het effect van corona op het aantal bijstandsuitkeringen is minder groot dan verwacht, deels vanwege de steunmaatregelen en deels vanwege de voorliggende WW-voorziening. In de periode maart 2020 tot en met mei 2021 is het aantal bijstandsuitkeringen gestegen met 8%. De stijging stabiliseert en door versoepelingen van de maatregelen stijgt het aantal vacatures en de uitstroom uit de uitkering, vooral van inwoners met een korte afstand tot de arbeidsmarkt. Het effect op langere termijn is nog onzeker. Door het stopzetten van de steunmaatregelen (Tozo) en het einde van de WW-periode kan het aantal bijstandsuitkeringen opnieuw toenemen.
Beoogd effect	De instroom en duur van nieuwe uitkeringen beperken door actief inzetten op werk.

Project koploperschap cliëntondersteuning	
Inhoud	Onze gemeente is één van de koplopergemeenten in het landelijke project versterking cliënt ondersteuning. In onze gemeente bestaat het project uit twee deelprojecten: ten eerste versterking en borging van algemene onafhankelijke cliëntondersteuning en ten tweede het verbeteren van de dienstverlening aan inwoners met een licht verstandelijke beperking (LVB) of een autisme spectrum stoornis (ASS). Deze projecten worden gefinancierd met een subsidie van het ministerie van VWS. De beide deelprojecten zijn vertaald in uitvoeringsplannen. De uitvoeringsplannen vormen een integraal onderdeel van de transformatie operatie in het sociaal domein en we verweven we in de transformatieaanpak. Het project bouwen we in 2021 daarom af. In 2022 is dit een structureel onderdeel van ons takenpakket binnen het bestaande beleid.
Beoogd effect	Een effectieve, toegankelijke en goed geborgde cliëntondersteuning, zowel algemeen als specifiek ten behoeve van inwoners met LVB of ASS.

Maatwerkdienstverlening 18+

Maatwerkvoorzieningen natura immaterieel Wmo	
Inhoud	In 2021 is de raamovereenkomst voor maatwerkvoorzieningen voor jeugdhulp, Wmo en maatschappelijke opvang en beschermd wonen met 2 jaar verlengd tot 2024. In 2022 werken we aan de optimalisatie van de raamovereenkomst. Achtergrond hiervan zijn de oplopende tekorten in het sociaal domein bij de deelnemende gemeenten aan de raamovereenkomst.
Beoogd effect	Het beoogd effect hiervan is versnelling van de transformatie, beheersing van de kosten en meer grip en sturing op de zorgaanbieders.

Geëscaleerde zorg 18+

Maatschappelijke opvang en beschermd wonen	
Inhoud	In 2021 zijn de Kadernota Beschermd Thuis 2022-2030 en het Ontwerp Beschermd Thuis 2030 door de gemeenteraad vastgesteld. Het Kaderdocument bevat de visie en uitgangspunten voor het beleid van de komende jaren. Het Ontwerp richt zich op de verschuivingen in het zorglandschap: de overgang van een deel van de Wmo-cliënten naar de Wlz en de landelijke herverdeling van het budget beschermd wonen. In 2022 werken we aan de voorbereiding van een nieuwe inkoop voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen per 1 januari 2023 (ingangsdatum nieuwe verdeelmodel).
Beoogd effect	Continuering van het beleid voor Beschermd Thuis tegen een achtergrond van dalende budgetten.

Verbonden partijen

Bij de realisatie van de doelstellingen binnen dit programma zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

Verbonden partij	Doel
PlusOV basismobiliteit	De gemeenschappelijke regeling PlusOv basismobiliteit verzorgt het regiotaxi-vervoer, leerlingenvervoer, Wmo-vervoer, en jeugdvervoer.

Beleidsindicatoren

Bij ministeriële regeling vastgestelde beleidsindicatoren (via de link: www.waarstaatjegemeente.nl). De volgende indicatoren hebben betrekking op dit programma:

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Indicator Vorst	Bron
Inkomensrege- lingen	Bijstandsuitkeringen	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners.	268,6	CBS
Maatwerkdienst- verlening 18+	Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten (per 10.000 inwoners).	780	CBS

Wat mag het kosten

Exploitatie

Taakveld	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Raming begroting			
		Incl. wijzigingen	2022	2023	2024	2025
6-11 Samenkracht + burgerparticipatie PR5	978.950	1.377.335	1.206.998	1.069.469	1.069.439	1.069.409
6-21 Wijkteams PR5	239.813	346.506	267.161	267.161	267.161	267.161
6-3 Inkomensregelingen	7.367.655	7.522.278	5.452.360	5.427.360	5.427.360	5.427.360
6-6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.236.182	1.097.402	1.054.636	1.052.604	1.052.604	1.052.604
6-71 Maatwerkdienstverlening 18+	6.666.042	6.655.370	6.909.875	6.861.107	6.861.107	6.861.107
6-81 Geëscaleerde zorg 18+	120.506	170.237	86.602	86.602	86.602	86.602
Totaal lasten	16.609.148	17.169.129	14.977.633	14.764.303	14.764.274	14.764.244
6-11 Samenkracht + burgerparticipatie PR5	55.542	50.000	50.000	50.000	50.000	50.000
6-21 Wijkteams PR5	-	-	-	-	-	-
6-3 Inkomensregelingen	6.355.480	5.805.316	4.182.381	4.182.381	4.182.381	4.182.381
6-6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	20.572	7.289	7.302	7.302	7.302	7.302
6-71 Maatwerkdienstverlening 18+	95.004	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
6-81 Geëscaleerde zorg 18+	303.416	-	-	-	-	-
Totaal baten	6.830.013	6.012.605	4.389.683	4.389.683	4.389.683	4.389.683
Saldo	-9.779.135	-11.156.523	-10.587.949	-10.374.620	-10.374.590	-10.374.560

Toelichting ontwikkelingen begroting 2022 t.o.v. 2021:

Algemeen

De rentecomponent van de kapitaallasten is ten opzichte van 2021 lager door de lagere omslagrente in de begroting. Daarnaast zijn de sociale lasten van de salarissen ten opzichte van 2021 gestegen.

6-11 Samenkracht en burgerparticipatie PR5

Een aantal ontwikkelingen zorgt voor een lagere raming in 2022 ten opzichte van 2021. Deze ontwikkelingen zijn een verschuiving van de personeelslasten binnen de taakvelden, het aanpassen van de raming voor Wmo-vervoer (Plus OV) conform de begroting 2022 van Plus OV en het actualiseren van de raming voor Voorst onder de Loep voor 2022.

6-21 Wijkteams PR5

De lagere lasten worden veroorzaakt door een verschuiving van personeelslasten binnen de taakvelden.

6-3 Inkomensregelingen

Zowel aan de lasten- als batenkant is een groot verschil te zien in de raming 2022 ten opzichte van 2021. Dit heeft onder andere te maken met de Tozo-regeling en de Tonk-regeling in 2021. Deze beide regelingen zijn in 2021 (incidenteel) opgevoerd binnen de begroting, maar komen niet terug in de meerjarenraming 2022-2025. Verder zijn er hogere lasten door een verschuiving van personeelslasten binnen de taakvelden. Verder zijn er geen lasten meer genomen vanaf 2022 voor het project Cliëntondersteuning.

6-6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)

De lagere raming in 2022 heeft twee oorzaken. De eerste is hogere lasten door een verschuiving van de personeelslasten binnen de taakvelden. De tweede oorzaak heeft te maken met de raming van de Voorzieningen voor gehandicapten. In het Voortgangsbericht 2021 is er een eenmalige bijstelling van het budget geweest. Het college is maatregelen aan het onderzoeken die nodig zijn om meer grip te krijgen op de uitgaven, zodat ook meer inzicht is op de financiële effecten op langere termijn.

6-71 Maatwerkdienstverlening 18+

De landelijke trend dat Wmo-kosten hard stijgen, houdt aan en zien we ook in de gemeente Voorst. Er zijn nog geen extra middelen vanuit het Rijk toegezegd maar veel landelijke partijen vragen hier wel aandacht voor.

De invloed van hogere tarieven, onder meer voor huishoudelijke verzorging en daarnaast inhaalvraag na corona maken dat de kosten blijven doorstijgen. Dit hebben we verwerkt in de meerjarenraming.

Tegelijkertijd werkt het college, naar aanleiding van de motie bij de Prioriteitennota 2022-2025, maatregelen uit om de groei van de kosten te verminderen. Hierbij willen we de kwaliteit van zorg continueren binnen de toegestane juridische kaders. We hebben gewerkt aan een inventarisatie van mogelijke maatregelen op korte en langere termijn en de bijbehorende financiële en maatschappelijke effecten. De uitkomsten hiervan worden apart aan de raad voorgelegd.

6-81 Geëscaleerde zorg 18+

De geëscaleerde zorg betreft bijna uitsluitend kosten in het kader van Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen. De uitvoering hiervan is ondergebracht bij de centrumgemeente van onze regio, Apeldoorn. Al enkele jaren vallen de kosten hiervan lager uit dan begroot. Om die reden hebben we de begroting voor 2022 lager geraamd dan de afgelopen jaren.

Investerings

	Jaar	Bedrag investering	Begroting2	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Meerjaren Investerings Programma						
Voorst onder de Loep (t.l.v. reserve eenmalige investeringen en incidentele raadsbesluiten)	2022	137.500	0	0	0	0
Meerjaren Onderhouds Programma						
Geen investeringen		0	0	0	0	0
Totaal Sociaal Voorst		137.500	0	0	0	0

Reserves en voorzieningen

	Saldo 2021	Saldo 2022	Saldo 2023	Saldo 2024	Saldo 2025
Geen reserves	0	0	0	0	0
Totaal reserves	0	0	0	0	0
Geen voorzieningen	0	0	0	0	0
Totaal voorzieningen	0	0	0	0	0

Standen per 31 december

3.6 Veilig Voorst

Wat willen we bereiken (Coalitieprogramma 2018-2022)

Openbare orde en veiligheid

Voorst wil een gemeente zijn waar de bewoners zich verzekerd weten van een veilige leefomgeving: niet alleen in de zin van het voorkomen en bestrijden van criminaliteit en overlast en het voorkomen en bestrijden van rampen, maar ook een veilige leefomgeving op het gebied van bouwen, milieu, evenementen en infrastructuur. Ook sociale veiligheid verdient aandacht. Bij het voorkomen en bestrijden van onveiligheid hoort een adequate en integrale handhavingsaanpak.

Waar ligt dat vast

Het beleid dat betrekking heeft op dit programma is vastgelegd in diverse verordeningen, beleidsnota's en beleidsregels. De volledige documenten zijn te raadplegen via de volgende link: www.vorst.nl/beleid-en-regelgeving

Wat gaan we daarvoor doen

Activiteiten

Openbare orde en veiligheid

Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG)	
Inhoud	In 2022 investeert de VNOG wederom in het verwezenlijken van de Toekomstvisie, zoals vastgesteld in het algemeen bestuur van 15 januari 2020. Dit doet zij door het uitvoeren van de opdrachten die behoren bij de Toekomstvisie. Mede door de coronacrisis is er bij de uitvoering van de opdrachten vertraging ontstaan. De gevolgen van de coronacrisis kunnen, afhankelijk van het verdere verloop van de crisis, ook effect hebben op 2022. Het beleidsplan en het regionaal risicoprofiel voor deze beleidsperiode (2021-2024), sluiten één op één aan op de Toekomstvisie en opdrachten. Op basis van het risicoprofiel zijn de incidenttypen bepaald die we in deze beleidsperiode uitwerken.
Beoogd effect	Door middel van een goed risicoprofiel, samen met een beleids- en dekkingsplan dat aansluit op Toekomstvisie en opdrachten, wordt de VNOG een flexibele en slagvaardige organisatie. Dit zorgt er voor dat VNOG goed voorbereid is op incidenten met een grote waarschijnlijkheid en/of een grote impact

Ondermijning	
Inhoud	Het eerder vastgestelde ondermijningsbeeld zorgt nog steeds voor het overgrote deel van de input van het jaarlijkse actieplan van de afdeling handhaving. De coronacrisis vroeg veel capaciteit en prioriteit van ons op het gebied van handhaving. Ondanks dat de crisis op handhavingengebied veel van ons vraagt, gaan veel acties gericht op ondermijning door. De belangrijkste aandachtspunten voor de gemeente Voorst voor 2022 zijn verdiepingen of uitwerkingen van eerder ingezette processen en acties waaronder: ▪ Het doorlopende proces rondom het Bibob-beleid. We gaan verder met het actualiseren van het Bibob-beleid en gaan deze in 2022 ook toepassen, onder andere bij vastgoedtransacties, omgevingsvergunning bouwen, subsidies (algemeen) en aanbestedingen. We nemen de organisatie mee in het nieuwe Bibob-beleid, zodat de verschillende vakgroepen weten wat de mogelijkheden zijn en hoe zij het Bibob-beleid moeten toepassen.▪ Wij houden de APV actueel en kijken bij de actualisatie van de APV waar we aan kunnen sluiten bij de regio IJsselstreek en de VNOG. Daarbij blijven wij oog houden voor de Voorster-situatie.▪ In 2021 hebben we gezorgd voor de aansluiting bij Meld Misdaad Anoniem (MMA). Hierdoor krijgen we direct inzicht in de meldingen en kunnen we hier zelf op anticiperen en ingrijpen. In de zomer van 2021 is er onder leiding van het RIEC gestart met de weerbaarheidsscan. De bedoeling van de scan is om naar de ambtelijke als bestuurlijke organisatie te kijken in het kader van de weerbaarheid tegen ondermijning. De resultaten en aanbevelingen van de weerbaarheidsscan worden in 2022 uitgewerkt en dragen bij aan het veiligheidsbeleid van de gemeente.
Beoogd effect	Verkrijgen van meer zicht op de (georganiseerde) ondermijnende criminaliteit in onze gemeente.

Verbonden partijen

Bij de realisatie van de doelstellingen binnen dit programma zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

Verbonden partij	Doel
Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG)	De VNOG voert de dagelijkse brandweerzorg uit. De brandweer op regioniveau zorgt onder andere voor de voorbereiding op rampen en calamiteiten, samen met de GHOR (geneeskundige hulpverlening in de regio). Hiervoor wordt samengewerkt met politie en de deelnemende gemeenten.

Beleidsindicatoren

Bij ministeriële regeling vastgestelde beleidsindicatoren (via de link: www.waarstaatjegemeente.nl). De volgende indicatoren hebben betrekking op dit programma:

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Indicator Voorst	Bron
Openbare orde en veiligheid	Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.	0,4	CBS
Openbare orde en veiligheid	Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etcetera).	2,6	CBS
Openbare orde en veiligheid	Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.	2,3	CBS
Openbare orde en veiligheid	Vernieling en misdrijven tegen de openbare orde per 1.000 inwoners	Het aantal vernielingen en misdrijven tegen de openbare orde, per 1.000 inwoners.	4,9	CBS
Openbare orde en veiligheid	Verwijzingen Halt per 1.000 inwoners van 12-17 jaar	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.	9	Bureau Halt

Wat mag het kosten

Exploitatie

Taakveld	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Raming begroting			
		Incl. wijzigingen	2022	2023	2024	2025
1-1 Crisisbeheersing en brandweer	1.431.805	1.565.291	1.591.790	1.591.789	1.591.789	1.591.788
1-2 Openbare orde en veiligheid	679.803	467.897	332.523	332.523	332.523	332.523
Totaal lasten	2.111.609	2.033.188	1.924.313	1.924.312	1.924.311	1.924.311
1-1 Crisisbeheers. Brandweer	-	-	-	-	-	-
1-2 Openbare orde en veiligheid	5.125	32.909	15.153	15.153	15.153	15.153
Totaal baten	5.125	32.909	15.153	15.153	15.153	15.153
Saldo	-2.106.484	-2.000.278	-1.909.160	-1.909.160	-1.909.159	-1.909.158

Toelichting ontwikkelingen begroting 2022 t.o.v. 2021:

Algemeen

De rentecomponent van de kapitaallasten is ten opzichte van 2021 lager door de lagere omslagrente in de begroting. Daarnaast zijn de sociale lasten van de salarissen ten opzichte van 2021 gestegen.

1-1 Crisisbeheersing , Brandweer

De toegepaste loon- en materiële kostenindexen 2022 zorgen voor een verhoogde bijdrage aan de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG).

1-2 Openbare orde en veiligheid

Het krediet onderzoek niet gesprongen explosieven in 2021 is hoofdzakelijk debet aan het verschil in lasten tussen 2022 en 2021. In 2021 is een inkomst verantwoord i.v.m. het krediet uitkoopregeling woningen onder hoogspanningsverbinding.

Investerings

	Jaar	Bedrag investering	Begroting2	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Meerjaren Investerings Programma						
Geen investeringen.		0	0	0	0	0
Meerjaren Onderhouds Programma						
Geen investeringen		0	0	0	0	0
Totaal Veilig Voorst		0	0	0	0	0

Reserves en voorzieningen

	Saldo 2021	Saldo 2022	Saldo 2023	Saldo 2024	Saldo 2025
Geen reserves	0	0	0	0	0
Totaal reserves	0	0	0	0	0
Geen voorzieningen	0	0	0	0	0
Totaa lvoorzieningen	0	0	0	0	0

Standen per 31 december

3.7 Dienstverlenend Voorst

Wat willen we bereiken (Coalitieprogramma 2018-2022)

Samenkracht en burgerparticipatie

Voorst wil een open en transparant bestuursorgaan zijn en geeft daarom op een open en constructieve manier vorm aan communicatie met de samenleving. Nieuw beleid vanuit de gemeente moet, waar mogelijk en relevant, tijdig worden getoetst door inwoners. Op deze wijze kan nog invloed worden uitgeoefend tijdens het proces. Voorst stelt zich dan ook open voor initiatieven die vragen om eigen bestuur en verantwoordelijkheid nemen door inwoners.

De dorpscontactpersonen hebben bewezen een nuttige schakel te zijn tussen inwoners en tussen de kernen en het gemeentebestuur. Dit beleid zetten wij de komende jaren voort. In Twello nemen we de eerste stap om bewonersinitiatieven in de wijken aan te jagen en zoeken wij van daaruit de samenwerking op met inwoners.

Bestuur

Het actief ondersteunen van mensen die zich mogelijk willen inzetten voor de besluitvorming in de gemeente heeft geleid tot het meedoen van nieuwe inwoners bij de gemeentelijke verkiezingen. Deze ontwikkeling stimuleren wij verder door onder meer scholen daar actief bij te betrekken, maar ook door de gemeenteraad zelf hier initiatieven in te laten ontplooiën.

De gemeente Voorst is een actief deelnemer aan regionale overlegvormen vaak in de vorm van een gemeenschappelijke regeling. Transparantie is hierbij van belang waardoor de gemeenteraad tijdig kan aangeven in welke richting beleidsvoorstellen zich zouden moeten ontwikkelen. Om deze transparantie te bevorderen treden we met de diverse partijen hierover in overleg en maken we hierover afspraken.

Beheer gebouwen

De gemeente als overheid geeft het goede voorbeeld aan haar inwoners hoe om te gaan met haar gebouwen in relatie tot duurzaamheid. Het beste voorbeeld is hierbij het huidige gemeentehuis. We revitaliseren het huidige gebouw en passen dit aan de moderne eisen op het terrein van klimaatbeheersing, energieverbruik en arbo-wetgeving aan.

Waar ligt dat vast

Het beleid dat betrekking heeft op dit programma is vastgelegd in diverse verordeningen, beleidsnota's en beleidsregels. De volledige documenten zijn te raadplegen via de volgende link: www.voorst.nl/beleid-en-regelgeving

Wat gaan we daarvoor doen

Activiteiten

Bestuur

Verkiezingen gemeenteraad 2022	
Inhoud	Eénmaal in de 4 jaar vinden in Nederland verkiezingen voor de gemeenteraad plaats. De volgende gemeenteraadverkiezingen vinden plaats op woensdag 16 maart 2022. Dan worden de raadsleden gekozen die tot 2026 de gemeenteraad van Voorst vormen. Bij de afgelopen verkiezingen voor de Tweede kamer van 17 maart 2021, verliep het verkiezingsproces als gevolg van corona anders dan anders. We hebben maatregelen getroffen om ervoor te zorgen dat het voor kiezers veilig is om te stemmen en het voor de stembureauleden veilig is om hun werk te doen in de stemlokalen. Of deze maatregelen ook gelden tijdens de komende gemeenteraadsverkiezingen is op dit moment nog niet duidelijk.
Beoogd effect	Een goed en soepel lopende verkiezing en een correcte vaststelling van de uitslag.

Samenkracht en burgerparticipatie

Vernieuwde werkwijze samenwerking met dorpsbelangenorganisaties	
Inhoud	We vernieuwen de subsidieverlening aan de dorpsbelangenorganisaties. Hierover zijn we met hen in gesprek geweest. De insteek is om verschillende subsidiestromen (algemene subsidie, dorpscontactpersoon en maatschappelijk initiatief) en de verantwoording daarvan te bundelen. Gemeente en dorpsbelangenorganisatie gaan minimaal 1x per jaar met elkaar in gesprek over de wensen en het samenwerken daarin.
Beoogd effect	De vernieuwde werkwijze heeft zowel voordelen voor de gemeente als voor de dorpsbelangenorganisatie. We hebben meer overzicht op ontwikkelingen. We zijn aan de voorkant met elkaar in gesprek en dit zorgt voor wederzijds vertrouwen. De dorpsbelangenorganisatie krijgt meer regie over het inzetten van beschikbaar budget voor kleine initiatieven ten behoeve van het dorp. Tot slot wordt ook de administratieve last aan beide kanten minder.

Herdenken en vieren	
Inhoud	Het jaar 2020 was het lustrumjaar voor het herdenken en vieren van 75 jaar vrijheid. Vanwege het coronavirus waren de activiteiten een jaar uitgesteld. Helaas konden de uitgestelde activiteiten in 2021 ook niet plaatsvinden. De Provincie Gelderland is als subsidieverstrekker akkoord gegaan met verlenging van de subsidieregeling tot 2022. Daarom werken we in samenwerking met inwoners, verenigingen en organisaties uit de gemeente nogmaals aan een plan om de belangrijke bevrijdingsgebeurtenissen binnen de gemeente Voorst te beleven en te beseffen. Het gaat dan om Operatie Cannonshot en de terugkeer van de Prinsesjes op Vliegveld Teuge. Het beleefbaar maken van deze plekken draagt bij het besef van de waarde van vrijheid bij inwoners van de gemeente Voorst en stimuleert het herinneringstoerisme.
Beoogd effect	De lokale initiatieven en plannen van een uitgesteld herdenkingsjaar 75 +2 jaar vrijheid realiseren, waarmee de inwoners van de gemeente Voorst de waarde van vrijheid vieren, beleven en beseffen.

Aanjagen van bewonersinitiatieven in Twello	
Inhoud	Van de twaalf dorpen hebben twee dorpen geen dorpsbelangenorganisatie en ook geen dorpscontactpersoon. Dat zijn Twello en Steenenkamer. Met name Twello blijft in verhouding achter als het gaat om het aantal bewonersinitiatieven. Dit terwijl blijkt dat vrijwillige inzet en bewonersinitiatieven van grote waarde zijn voor de samenleving en een fijn woon- en leefklimaat. Samen met netwerkpartners zoals IJsseldal Wonen, Mens en Welzijn en maatschappelijke organisaties, en een werkgroep van inwoners, willen we Twello op dit vlak beter laten aanhaken en in de doe-stand krijgen. Hiervoor onderzoeken we, naar voorbeeld van het onderzoek Duimen voor de Dorpen, op wijkniveau wat de wensen en behoeften zijn van inwoners van Twello. Er zijn verschillende mogelijkheden om bewonersinitiatieven aan te jagen (zoals de inzet van wijkcontactpersonen en een systeem waarmee inwoners via waardecheques initiatieven kunnen waarderen, etc). Aan de hand van het onderzoek kiezen we de meest effectieve aanpak voor het dorp Twello. Daar gaan we samen mee aan de slag. We zien dit als uitbreiding van het al bestaande beleid ten behoeve van de leefbaarheid in de dorpen.
Beoogd effect	Het verbeteren van de leefbaarheid en de saamhorigheid in de wijken van Twello. Dit heeft gunstige effecten op het voorkomen van problemen (preventie) en maakt ook dat we makkelijker in contact kunnen treden met inwoners als het gaat om thema's zoals de energietransitie en de omgevingswet.

Verbonden partijen

Bij de realisatie van de doelstellingen binnen dit programma zijn de volgende verbonden partijen betrokken:

Verbonden partij	Doel
Regio Stedendriehoek (Cleantech regio)	De zorg voor een evenwichtige ontwikkeling op regionale schaal van de ruimtelijke ordening, landschapsontwikkeling, recreatie, volkshuisvesting, recreatie, verkeer en vervoer, sociaal-economische ontwikkeling, arbeidsvoorziening, onderwijs, welzijn en volksgezondheid. In 2018 is de Agenda Cleantech Regio 2019-2023 gemaakt. De tophema's zijn Energietransitie en Circulaire economie. Ook zet de regio in op innovatiekracht, Human capital en Schone mobiliteit. De basis is onze leefomgeving en het vestigingsklimaat. Zonder deze basis kan de Cleantech Regio de ambities niet realiseren. Het doel is dat de Cleantech Regio aantrekkelijk is en blijft voor (nieuwe) inwoners, toptalenten en ondernemers.

Beleidsindicatoren

Bij ministeriële regeling vastgestelde beleidsindicatoren. De volgende indicatoren hebben betrekking op dit programma:

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Indicator Voorst	Bron
Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	7,93	Eigen gegevens
Bestuur en ondersteuning	Bezetting (personen)	Fte per 1.000 inwoners	8,77	Eigen gegevens

Wat mag het kosten

Exploitatie

Taakveld	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Raming begroting			
		Incl. wijzigingen	2022	2023	2024	2025
0-1 Bestuur	1.795.277	1.745.602	1.904.256	1.916.324	1.930.424	1.943.986
0-2 Burgerzaken	776.124	992.614	1.061.524	1.043.709	1.043.709	1.043.718
0-3 Beheer overige gebouwen	948.275	973.470	875.784	629.306	615.684	614.631
6-12 Samenkracht + burgerparticipatie PR7	226.707	191.790	212.747	212.747	212.744	212.744
Totaal lasten	3.746.383	3.903.475	4.054.311	3.802.087	3.802.561	3.815.079
0-1 Bestuur	44.982	19.617	19.617	19.617	19.617	19.617
0-2 Burgerzaken	266.462	288.883	335.707	335.707	335.707	335.707
0-3 Beheer overige gebouwen	313.950	242.378	270.638	139.443	105.714	105.714
6-12 Samenkracht + burgerparticipatie PR7	22.657	-	-	-	-	-
Totaal baten	648.051	550.877	625.962	494.767	461.038	461.038
Saldo	-3.098.331	-3.352.598	-3.428.349	-3.307.320	-3.341.523	-3.354.042

Toelichting ontwikkelingen begroting 2022 t.o.v. 2021:

Algemeen

De rentecomponent van de kapitaallasten is ten opzichte van 2021 lager door de lagere omslagrente in de begroting. Daarnaast zijn de sociale lasten van de salarissen ten opzichte van 2021 gestegen.

0-1 Bestuur

De toename ten opzichte van 2021 wordt voornamelijk veroorzaakt door de verhoging van de raadsvergoedingen en de stelpost in het kader van de wet Open Overheid (Woo). Via de algemene uitkering van het gemeentefonds zijn gelden (structureel en incidenteel) toegekend aan de gemeenten. Met de beschikbaarstelling van deze financiële middelen ondersteunt het rijk de gemeenten bij de implementatie en uitvoering van de Woo.

0-2 Burgerzaken

De toename in 2022 ten opzichte van 2021 is vooral het gevolg van de verschuiving van de salarislasteren van de receptie (taakveld overhead) naar taakveld burgerzaken. Daarnaast wordt rekening gehouden met hogere lasten aanvraag rijbewijzen, waar tegenover hogere inkomsten van de leges rijbewijzen staan.

0-3 Beheer overige gebouwen

Naast de hiervoor in algemeen genoemde oorzaken is in 2022 sprake van een hogere dotatie aan de Voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen in vergelijking met 2021.

6-12 Samenkracht en participatie PR7

De verhoging betreft een verschuiving van het budget dorpsbelangenorganisaties van taakveld Bestuur naar taakveld Samenkracht en participatie PR7 en ten gevolge van de uitvoering van de raadsmotie inzake dorpscontactpersoon dorp Twello waarvoor een budget beschikbaar is gesteld.

Investerings

	Jaar	Bedrag investering	Begroting2	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Meerjaren Investerings Programma						
Revitalisering gemeentehuis (totale kapitaallasten weergegeven, o.b.v. raadsbesluit over investering van € 15,3 miljoen)	2022	4.800.000	200.000	382.200	850.000	850.000
Meerjaren Onderhouds Programma						
Meerjaren onderhoud gemeentelijke gebouwen (o.b.v. beheerplan uit voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen)	2022 t/m 2025	5.150.727	0	0	0	0
Totaal Dienstverlenend Voorst		9.950.727	200.000	382.200	850.000	850.000

Reserves en voorzieningen

	Saldo 2021	Saldo 2022	Saldo 2023	Saldo 2024	Saldo 2025
Geen reserves.	0	0	0	0	0
Totaal reserves	0	0	0	0	0
Wethouderspensioenen	210.045	190.428	170.812	151.195	131.579
Totaal voorzieningen	210.045	190.428	170.812	151.195	131.579

Standen per 31 december

Toelichting:

Voorzieningen:

Wethouderspensioenen

De toekomstige pensioenaanspraken van wethouders zijn ondergebracht in een kapitaalverzekering van Loyalis, het zogenoemde Appa plan. Voor een tweetal ex-wethouders verzorgen wij zelf de pensioenuitkeringen. Vanuit het beschikbare budget van deze voorziening worden jaarlijks bedragen toegevoegd aan de exploitatie ter compensatie van de uitkeringen.

3.8 Algemene dekkingsmiddelen en financieringen

Algemeen

De algemene dekkingsmiddelen zijn die inkomsten van de gemeente waar geen directe dienstverlening en/of bestedingsverplichtingen tegenover staan. Het zijn dan ook vrij besteedbare middelen die we jaarlijks inzetten ter dekking van de uitgaven in de diverse programma's. Daarnaast betreft het ook de raming onvoorzien en uitgaaf- en inkomstenposten die nog niet aan de diverse programma's zijn toegerekend.

Het grootste gedeelte van de algemene dekkingsmiddelen bestaat uit de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de lokale heffingen die niet bestedingsgebonden zijn, zoals de onroerende-zaakbelasting. De onderstaande tabel geeft een weergave van alle geraamde algemene dekkingsmiddelen:

Taakveld	Werkelijk 2020	Begroting 2021 Incl. wijzigingen	Raming begroting			
			2022	2023	2024	2025
0-5 Treasury	-107.686	42.985	145.691	138.682	137.682	140.531
0-61 OZB Woningen	383.587	414.532	431.791	422.041	429.541	438.541
0-62 OZB- niet woningen	-	-	-	-	-	-
0-64 Belastingen overig	125.173	49.931	51.561	51.561	51.561	51.561
0-7 Algemene en ov. uitkeringen Gemfonds	-	374.540	-	-	-	-
0-8 Overige baten en lasten	68.789	-333.148	201.140	389.934	394.664	452.356
0-9 Vennootschapsbelasting (VBP)	196.888	-	-	-	-	-
Totaal lasten	666.752	548.840	830.183	1.002.218	1.013.448	1.082.989
0-5 Treasury	254.982	244.900	159.400	159.400	159.400	159.400
0-61 OZB Woningen	3.680.797	3.746.300	4.245.616	4.524.328	4.803.040	4.831.653
0-62 OZB- niet woningen	2.109.151	2.222.600	2.536.360	2.686.200	2.836.100	2.836.100
0-64 Belastingen overig	1.411.614	1.404.250	1.404.250	110.000	110.000	110.000
0-7 Algemene en ov. uitkeringen Gemfonds	41.247.174	40.153.950	38.746.339	37.637.478	37.521.260	37.672.409
0-8 Overige baten en lasten	122.793	-	-	-	-	-
0-9 Vennootschapsbelasting (VBP)	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	48.826.511	47.772.000	47.091.965	45.117.406	45.429.800	45.609.562
Saldo	48.159.759	47.223.160	46.261.782	44.115.188	44.416.352	44.526.573

Verbonden partijen

Verbonden partij	Doel
Tribuut belastingsamenwerking	Tribuut voert voor de gemeenten Apeldoorn, Epe, Lochem, Zutphen en Voorst alle gemeentelijke heffingen en belastingen uit. Een uitzondering geldt voor de heffing en invordering van de leges publiekszaken.
NV Bank Nederlandse Gemeenten	Het aanwezig zijn van een bankiersbedrijf specifiek ten behoeve van overheden met het oog op het bijdragen aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Als aandeelhouder ontvangt de gemeente Voorst jaarlijks een dividend.
Waterbedrijf Vitens (dividend)	Vitens houdt zich bezig met het winnen, zuiveren en leveren van drinkwater. Als aandeelhouder heeft de gemeente Voorst jaarlijks een dividend ontvangen. De komende jaren wordt vanwege wijzigingen in het financiële beleid bij Vitens geen dividend uitgekeerd.

Algemene uitkering gemeentefonds

De algemene uitkering is vrij besteedbaar en wenden wij als zodanig ook aan ter dekking van de lasten van de gemeente. De algemene uitkering is dus primair een algemeen dekkingsmiddel. Dit betekent dat de gemeente autonoom is in het aanwenden van de algemene uitkering. Het rijk informeert de gemeenten over de algemene uitkering uit het gemeentefonds via circulaire.

Voor deze begroting hebben wij de informatie uit de meicirculaire 2021 als uitgangspunt genomen. De indeling van de circulaire is afgestemd op de soorten uitkeringen die het gemeentefonds kent: de algemene uitkering, de decentralisatie- en integratie-uitkeringen.

Onderdeel	2021	2022	Vershil
Inkomstenmaatstaf OZB	-3.600.526	-3.490.238	110.288
Uitgavenmaatstaven (x uitkeringsfactor)	37.081.914	37.183.564	101.650
Uitgavenmaatstaven (geen uitkeringsfactor)	121.395	-9.755	-131.150
Sub-totaal A	33.602.783	33.683.571	80.788
Integratie-, decentralisatieuitkeringen (geen uitkeringsfactor)	551.208	375.279	-175.929
Stelpost plafond BCF	115.000	230.000	115.000
Stelpost extra middelen Jeugdzorg	-	1.458.000	1.458.000
Sub-totaal B	666.208	2.063.279	1.397.071
Totaal A+B	34.268.991	35.746.850	1.477.859
Integratieuitkering Participatie	2.144.997	2.124.341	-20.656
Integratieuitkering Voogdij/18+	4.500.706	525.148	-3.975.558
Stelpost Voogdij/18+	-	350.000	350.000
Totaal C	6.645.703	2.999.489	-3.646.214
Raming algemene uitkering gemeentefonds (totaal A+B+C)	40.914.694	38.746.339	-2.168.355

De omvang van het gemeentefonds is gekoppeld aan de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Stijgen de rijksuitgaven, dan stijgt de uitkering uit het gemeentefonds evenredig. Dalen de rijksuitgaven, dan daalt de uitkering uit het gemeentefonds mee. Dit is de zogenaamde 'trap op-trap af'-systematiek.

Inkomstenmaatstaf OZB

Als gevolg van marktontwikkelingen met betrekking tot de WOZ-waarden van woningen en niet-woningen en de daaraan gekoppelde rekentarieven vindt een bijstelling plaats voor dit onderdeel. De uitkomst van de verdeelmaatstaf ozb wordt bepaald door de omvang van de WOZ-waarde en een daaraan gekoppeld gewicht, het zogenaamde rekkentarium. Door marktontwikkelingen kan de WOZ-waarde sterk fluctueren. De aanpassing van de rekentarieven van de verdeelmaatstaf ozb is afgestemd op de WOZ-tijdvakken. Op 1 januari 2022 begint een nieuw WOZ-tijdvak met waardepeildatum 1 januari 2021.

Uitgavenmaatstaven

Accresontwikkeling/uitkeringsbasis

Het Rijk voorziet de komende jaren in de eigen begroting een lagere loon- en prijsstijging dan waarmee aanvankelijk rekening werd gehouden. Het gemeentefonds daalt daarom evenredig mee. Deze daling bedraagt € 127 miljoen in 2022 en loopt op tot € 396 miljoen in 2025. Als gevolg van ontwikkelingen in het aantal inwoners, woonruimten, leerlingen, WOZ-waarde enzovoort (hoeveelheidsverschillen) wordt de algemene uitkering positief beïnvloed. Als de gezamenlijke declaraties van gemeenten uit het BTW-compensatiefonds (BCF) onder het ingestelde plafond blijven wordt het verschil in het gemeentefonds gestort. Bij overschrijding van het plafond volgt een uitname. Gemeenten hebben minder gedeclareerd bij het BCF dan eerder gedacht, de ruimte onder het plafond is groter geworden. Als gevolg van marktontwikkelingen met betrekking tot de WOZ-waarden van woningen en niet-woningen en de daaraan gekoppelde rekentarieven vindt vanaf 2022 een bijstelling plaats voor dit onderdeel.

Taakmutaties

Met de meicirculaire 2021 is een aantal taakmutaties aan de algemene uitkering toegevoegd voor taken, waarvan de rijksoverheid verwacht dat gemeenten deze taken uitvoeren of zullen bijdragen aan de uitvoering. Het betreffen o.a. het Rijksvaccinatieprogramma Meningokokken, het prenataal huisbezoek door jeugdgezondheidszorg, de Wet Open Overheid, om zowel actief als passief overheidsinformatie transparanter en toegankelijker te maken en het voorzien van een gemeentelijke antidiscriminatievoorziening (ADV). Daarnaast ontvangt de gemeente voor medebewinds- en handhavingstaken vergoedingen voor de kosten.

Uitgavenmaatstaven (geen uitkeringsfactor) en de integratie- en decentralisatieuitkeringen

Het verschil tussen 2021 en 2022 wordt voornamelijk veroorzaakt door de voor 2021 eenmalig toegekende suppletie-uitkering in het kader van de bommenregeling. De korting in 2022 heeft te maken met de suppletie-uitkering integratie sociaal domein.

Participatie

De omvang van de integratie-uitkering Participatie (Wsw, Nieuw begeleiding en Nieuw Wajong) wijzigt door de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2021 (€ 39,78 mln. in 2021, aflopend naar € 34,52 mln. structureel). De verdeling van de bedragen per gemeente wijzigt in de eerste plaats door actualisatie van de verdeling van de Wsw-middelen. Deze is gebaseerd op de gerealiseerde omvang van de sociale werkplaatspopulatie (gemeten in standardeenheden (SE) per betalende gemeente), zoals die bekend is uit het voorgaande jaar en een inschatting van de blijfkansen in de sociale werkplaats.

Voogdij/18+ regeling

Voor dit onderdeel wordt tot en met uitkeringsjaar 2021 een historisch verdeelmodel gehanteerd. In 2021 wordt de uitkering toegekend op basis van het aantal zorgdagen * gemiddelde dagprijzen (Q * P) van twee jaar daarvoor ofwel in 2019 (T-2 systematiek). Een historisch verdeelmodel geeft jaarlijks schommelingen in de bedragen. Per 2022 wordt overgegaan naar een nieuw woonplaatsbeginsel: de voogdijregeling wordt afgeschaft en gemeenten worden verantwoordelijk voor de kinderen die uit de eigen gemeente ter behandeling worden doorgezonden. Deze uitkering wordt daarom vanaf 2022 voor de gemeente Voorst fors verminderd. Maar dit betekent dat ook de uitvoeringslasten overeenkomstig verminderen.

De decentralisatie- en integratie-uitkeringen, die overigens budgettair neutraal in de begroting worden geraamd, zijn:

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
<i>Decentralisatieuitkeringen:</i>				
Brede impuls combifuncties, buurtsportcoaches (DU)	104.080	104.080	104.080	104.080
Provinciale taken vergunningverlening VTH - taken (DU)	67.613	67.613	67.613	67.613
Gezond in de stad (DU)	6.430	0	0	0
Voorschoolse voorziening peuters (DU)	47.055	47.055	47.055	47.055
Armoedebestrijding kinderen (DU)	58.759	58.759	58.759	58.759
<i>Integratieuitkeringen</i>				
Inburgering (IU)	84.342	84.318	81.402	78.156
Participatie WSW (IU)	2.124.341	2.085.197	2.051.693	2.064.068
Voogdij / 18+ (IU)	525.148	525.148	525.148	525.148
Stelpost Voogdij	350.000	0	0	0
Totaal	3.367.768	2.972.170	2.935.750	2.944.879

Bedragen x € 1.000

Extra middelen jeugdzorg

Op 19 juli 2021 zijn er door het Rijk, het IPO en de VNG de afspraken bevestigd over hoe gemeenten kunnen omgaan met de onzekerheid over de hoogte van het

Gemeentefonds met betrekking tot compensatie voor de oplopende kosten van de jeugdzorg bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2022-2025. Tussen Rijk, IPO en VNG is afgesproken dat gemeenten in hun meerjarenraming voor de jaarschijven 2023 tot en met 2025 rekening mogen houden met 75% van de bedragen uit de Hervormingsagenda Jeugd. Dit resultaat komt in de plaats van de stelpost waarbij met structureel € 300 miljoen rekening mocht worden gehouden. Als onderdeel van de afspraken komt er voor het jaar 2022 een bedrag van € 1,3 miljard extra beschikbaar. Dit is bovenop de eerder toegezegd € 300 miljoen. Voor de gemeente Voorst betreft het in 2022 een bedrag van respectievelijk € 1.458.000 en het eerder toegezegde bedrag van € 350.000.

De bekostiging vanaf 2023 is overgelaten aan het nieuwe kabinet en is afhankelijk van het coalitie-akkoord. Vanuit de koepels (IPO en VNG) is erop aangedrongen, dat gemeenten in hun meerjarenbegroting wel alvast rekening kunnen houden met extra structurele middelen vooruitlopend op de definitieve besluitvorming. In gezamenlijkheid hebben het Rijk, IPO en VNG hierover nu afspraken gemaakt.

OZB woningen en niet-woningen en overige belastingen

OZB en overige belastingen	Raming 2021	Raming 2022
OZB woningen	3.746.300	4.206.703
OZB niet woningen	2.222.600	2.536.360
Reclamebelasting	110.000	110.000
Precariobelasting	1.294.250	1.294.250
Totaal	7.373.150	8.147.313

Onder deze taakvelden verantwoorden wij de onroerende zaakbelastingen voor woningen en niet-woningen en de overige belastingen zoals de reclame- en precariobelasting. Deze belastingen lichten we verder toe in de paragraaf Lokale heffingen.

Treasury

Tot dit taakveld behoren de activiteiten van de gemeente met betrekking tot de treasury-functie zoals financiering, beleggingen, dividenden etcetera waaronder dividend nutsbedrijven.

Dividend

De gemeente Voorst heeft 21.634 gewone en 14.322 preferente aandelen in het waterbedrijf Vitens. Vitens wil de solvabiliteit de aankomende jaren laten stijgen naar een minimumniveau van 35% en blijven voldoen aan de financiële ratio's zoals gesteld door de kredietverstrekkers. Hiervoor zal de aankomende jaren het nettoresultaat moeten worden toegevoegd aan het eigen vermogen en voorlopig geen dividend worden uitgekeerd.

De gemeente Voorst heeft 112.983 aandelen in het maatschappelijk kapitaal van de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG).

De ontvangsten aan dividend ramen we als volgt:

Dividend	Raming 2021	Raming 2022
Bank Nederlandse Gemeenten	159.400	159.400
Vitens (inclusief rentevergoeding preferente aandelen)	0	0
Totaal	159.400	159.400

Voor een nadere toelichting op de ontwikkelingen binnen het taakveld Treasury en het treasurybeleid verwijzen we u naar de paragraaf Financiering.

Overige baten en lasten

De raming in het taakveld Overige baten en lasten bestaan uit de stelposten met betrekking tot lasten van de investeringen uit het Meerjareninvesteringsprogramma (MIP) en Meerjarenonderhoudsprogramma (MJOP) 2022-2025, voor zover deze niet zijn geraamd op de desbetreffende taakvelden.

Vennootschapsbelasting

Op dit taakveld verantwoordt de gemeente het te betalen bedrag aan vennootschapsbelasting. Met ingang van 1 januari 2016 is de vennootschapsbelasting voor overheidsondernemingen ingevoerd. Vennootschapsbelasting is verschuldigd vanwege fiscale winst die per saldo is gerealiseerd op ondernemingsactiviteiten in het begrotingsjaar na eventuele verrekening van fiscale verliezen uit eerdere begrotingsjaren. De eventueel verschuldigde vennootschapsbelasting voor 2022 is bij het opmaken van deze begroting nog niet bekend. In de loop van 2022 rapporteren wij hierover via het Voortgangsbericht of de Bestuursrapportage.

Reserves en voorzieningen

Reserves en voorzieningen

	Saldo 2021	Saldo 2022	Saldo 2023	Saldo 2024	Saldo 2025
Algemene reserve vrij aanwendbaar	6.608.783	7.385.233	7.217.533	7.179.933	7.142.433
Reclamebelasting	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
Dekking kapitaallasten	5.891.504	5.426.047	4.994.585	4.583.033	4.178.138
Eenmalige investeringen en incidentele raadsbesluiten	1.702.440	1.435.940	1.435.940	1.435.940	1.435.940
Totaal reserves	14.206.727	14.251.220	13.652.058	13.202.906	12.760.511
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	731.368	640.464	525.035	389.490	335.732
Totaal voorzieningen	731.368	640.464	525.035	389.490	335.732

Standen per 31 december

Toelichting reserves en voorzieningen, die niet bij de programma's zijn opgenomen.

Reserves:

Algemene reserve vrij aanwendbaar

In 2022 storten we de inkomsten uit de precariobelasting voor de laatste keer in de algemene reserve.

Reclamebelasting

Deze bestemmingsreserve heeft de egalisatie van financiële overschotten en tekorten van reclamebelasting tot doel. Door een afroaming ten gunste van Ondernemersvereniging Twello Centrum in 2021 komt de hoogte van de reserve uit op de aan te houden buffer van € 4.000.

Dekking kapitaallasten

Deze reserve zetten we in ter dekking van kapitaallasten van in het verleden gedane investeringen met als dekking een reserve.

Eenmalige investeringen en incidentele raadsbesluiten

Deze reserve biedt dekking voor de financiële gevolgen van alle bestaande en nieuwe raadsbesluiten met een eenmalig karakter, die niet op de exploitatie verantwoord kunnen worden of specifiek aan andere reserves toe te schrijven zijn.

Voorzieningen:

Onderhoud gemeentelijke gebouwen

Het onderhoud van gemeentelijke gebouwen is gebaseerd op het geactualiseerd MOP 2022-2031. Tot en met 2031 is de dotatie en de stand van de voorziening voldoende om het onderhoud te bekostigen.

3.9 Overhead

Algemeen

In dit onderdeel zijn de kosten van de overhead opgenomen. Onder overheadkosten vallen alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces (zgn. PIOFACH-kosten: Personeel, Informatievoorziening, Organisatie, Financiën, Automatisering, Communicatie en Huisvesting). Ook de rente en afschrijvingskosten op investeringen op het terrein van de overhead vallen onder dit onderdeel.

Conform de vernieuwing van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), worden de kosten niet meer toegerekend aan de programma's. In de programma's nemen we alleen de kosten op die betrekking hebben op het primaire proces.

Taakveld	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Raming begroting			
		Incl. wijzigingen	2022	2023	2024	2025
0-4 Overhead	7.246.605	7.667.028	7.181.701	7.548.215	7.524.611	7.542.743
Totaal lasten	7.246.605	7.667.028	7.181.701	7.548.215	7.524.611	7.542.743
0-4 Overhead	423.232	715.557	535.312	767.538	764.761	762.590
Totaal baten	423.232	715.557	535.312	767.538	764.761	762.590
Saldo	-6.823.373	-6.951.470	-6.646.390	-6.780.677	-6.759.850	-6.780.153

Toelichting ontwikkelingen begroting 2022 t.o.v. 2021:

Algemeen

De rentecomponent van de kapitaallasten is ten opzichte van 2021 lager door de lagere omslagrente in de begroting. Daarnaast zijn de sociale lasten van de salarissen ten opzichte van 2021 gestegen.

0-4 Overhead

De grootste verschillen betreffen de overheveling van de volgende budgetten: de salarislasten van de receptie naar taakveld burgerzaken, het budget subsidie belangverenigingen naar taakveld Samenkracht en participatie PR7 en de overheveling van het budget multifunctionele printers naar de post automatisering. Daarnaast betreft het de kapitaallasten van de investeringen van het gemeentehuis en automatisering.

Investeringen

	Jaar	Bedrag investering	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Meerjaren Investerings Programma						
Geen investeringen		0	0	0	0	0
Meerjaren Onderhouds Programma						
ICT investeringen in hardware, software en diensten	2022 t/m 2025	1.200.000	100	60.400	120.600	180.800
Tractie (onderhoudsmaterieel, dienst- en bestelauto's, ebike)	2022 t/m 2025	95.675	0	6.700	6.700	11.400
Totaal Dienstverlenend Voorst		1.295.675	100	67.100	127.300	192.200

Beleidsindicatoren

Bij ministeriële regeling vastgestelde beleidsindicatoren. De volgende indicatoren hebben betrekking op dit programma:

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Indicator Voorst	Bron
Overhead	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	705	Eigen begroting
Overhead	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	0%	Eigen begroting
Overhead	Overhead	% van totale lasten	11,08%	Eigen begroting

Hoofdstuk 4

Paragrafen

4.1 Paragraaf Lokale heffingen

Inleiding

Naast de algemene uitkering uit het gemeentefonds zijn de gemeentelijke heffingen (belastingen, rechten en retributies) de belangrijkste inkomstenbronnen van de gemeente. De lokale heffingen zijn inkomstenbronnen waarop de raad invloed kan uitoefenen. De heffingen worden onderverdeeld in "zuivere of ongebonden heffingen" en "niet zuivere of de gebonden heffingen (retributies en rechten)".

Tegenover de ongebonden heffingen staat geen direct aanwijsbare tegenprestatie van de gemeente. In Voorst gaat het dan om: de onroerende-zaakbelastingen, de toeristenbelasting, de reclamebelasting en de precariobelasting.

Tegenover de gebonden heffingen staat wel een directe aanwijsbare tegenprestatie van de gemeente. In Voorst gaat het dan om: de afvalstoffenheffing / reinigingsheffingen, de rioolheffing, het marktgeld, de lijkbezorgingsrechten en de leges. De opbrengst van de gebonden heffingen mag in totaliteit niet hoger zijn dan de toerekenbare kosten die de gemeente maakt om de diensten te verlenen.

De opbrengsten van de gemeentelijke heffingen verantwoorden we in verschillende programma's. Het (meerjaren)beleid over de lokale belastingen, inclusief het kwijtscheldingsbeleid, ligt vast in de nota lokale heffingen, het coalitieprogramma en de belastingverordeningen. Uitgangspunt van het beleid is om de lastendruk beperkt te houden en niet meer lasten bij de inwoners neer te leggen dan aantoonbaar noodzakelijk is. Voorzover toegestaan en wettelijk mogelijk indexeren we de opbrengsten jaarlijks.

Ontwikkelingen zuivere, ongebonden heffingen

Onroerende-zaakbelastingen (OZB)

Op basis van artikel 220 van de Gemeentewet kunnen gemeenten onroerende-zaakbelastingen (OZB) heffen. De OZB is een algemene belasting, er is geen relatie tussen de heffing en bepaalde taken van de gemeente. De opbrengst is onderdeel van de algemene middelen. De OZB is een tijdstipbelasting. Dit betekent dat voor het bepalen van de belastingplicht de situatie per 1 januari van het belastingjaar geldt. Veranderingen in de loop van het jaar, bijvoorbeeld de verkoop van een huis, worden pas meegenomen in het volgende belastingjaar. De OZB bestaat uit een eigenarenbelasting (voor woningen en bedrijven) en een gebruikers-belasting (voor bedrijven). De heffing wordt berekend naar een percentage van de (individuele) waarde van de onroerende zaak volgens de Wet waardering onroerende zaken (WOZ). Dit zogenaamde tariefpercentage is de geraamde gecorrigeerde opbrengst gedeeld door de vastgestelde totale WOZ-waarde van alle panden in die categorieën (eigenaren woningen, eigenaren niet-woningen of gebruikers niet woningen) in de gemeente. Zo worden drie tarief-percentages berekend, één voor OZB-woningen en twee voor OZB niet-woningen. Alle onroerende zaken in Voorst waarderen we jaarlijks naar een waardepeildatum die één jaar voor het belastingjaar ligt. Voor het belastingjaar 2022 is de waardepeildatum 1 januari 2021. De uitkomsten van de jaarlijkse herwaardering bepalen, naast de inflatiecorrectie, de hoogte van de tarieven OZB voor 2022. Bij de berekening van de tariefpercentages passen we een correctie toe voor verwachte toegekende OZB bezwaarschriften, leegstand bedrijven, eventuele kwijtschelding en areaaluitbreiding (nieuwbouw en verbouw).

Soort	2018	2019	2020	2021
Woningen				
eigenaar	0,1143%	0,1071%	0,1130%	0,1090%
Niet-woningen				
eigenaar	0,1957%	0,1968%	0,2019%	0,2035%
gebruiker	0,1481%	0,1485%	0,1641%	0,1781%

Toeristenbelasting

Op basis van artikel 224 van de Gemeentewet kunnen gemeenten toeristenbelasting heffen voor overnachtingen van personen binnen de gemeente die niet als ingezetene in de gemeentelijke basisregistratie personen (BRP) zijn ingeschreven. Toeristenbelasting wordt geheven van degene die gelegenheid tot verblijf biedt. De belastingplichtige is bevoegd de belasting te verhalen op de verblijfsgenieter.

De tariefstructuur van onze toeristenbelasting kent 3 soorten verblijfsaccommodaties met ieder een afzonderlijk nachttarief. De opbrengst toeristenbelasting merken we in Voorst aan als een algemeen dekkingsmiddel.

Tarief	2018	2019	2020	2021
Overnachten in kampeermiddel	0,87	0,89	0,90	0,92
Overnachten in hotel, ontbijthotel, vliegtuighotel, etcetera	1,82	1,86	1,89	1,92
Overige overnachtingen	1,24	1,27	1,29	1,31

Reclamebelasting

Op basis van artikel 227 van de Gemeentewet kunnen gemeenten reclamebelasting heffen. Reclamebelasting kan worden geheven over openbare aankondigingen (reclame-uitingen) die vanaf de openbare weg zichtbaar zijn. Het gaat om aankondigingen in letters, symbolen, voorwerpen kleuren of een combinatie daarvan. Voorbeelden zijn gevelreclame, bestickering op ramen, posters, vlaggen, uithangborden, luifels of spandoeken.

In Voorst heffen we alleen reclamebelasting in het centrum van Twello. De reclamebelasting is in nauw overleg met de Ondernemersvereniging Twello Centrum ingevoerd. Als tegenprestatie voor de invoering is met de Ondernemersvereniging overeengekomen dat we gedurende 10 jaar geen parkeerbelasting invoeren in Twello centrum. Op 12 maart 2018 heeft de gemeenteraad besloten om die periode te verlengen tot 2029. Ondanks dat de reclamebelasting een algemeen dekkingsmiddel is, heeft de opbrengst in Voorst een vaste bestemming. Een deel van de opbrengst storten we in de kas van de Ondernemersvereniging. Een deel wenden we aan voor de exploitatie van de parkeergarage en een klein deel betreft perceptiekosten.

De tariefstructuur van de reclamebelasting is met ingang van 2017 gewijzigd. Per 2017 is de tariefstructuur als volgt: a. een vast bedrag per vestiging van € 850 verhoogd met b. een opslag van € 0,65 per € 1.000 van de WOZ waarde per vestiging (bedrijfsgedeelte). Het vaste bedrag per vestiging en het tarief wordt alleen aangepast als de opbrengst van de heffing achterblijft bij de in de begroting geraamde opbrengst die is vastgesteld op € 110.000 per jaar. De opbrengst indexeren we niet.

Precariobelasting

Op basis van artikel 228 van de Gemeentewet kunnen gemeenten precariobelasting heffen voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven de voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. Voorbeelden zijn precariobelasting op terrassen, uithangborden maar ook op kabels en leidingen in of boven gemeentegrond.

In Voorst heffen we alleen precariobelasting op de kabels en leidingen in of boven de voor openbare dienst bestemde gemeentegrond. De precariobelasting heffen we van degene die de kabels of leidingen in of boven de voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond heeft liggen of hangen.

Per 1 juli 2017 is de precariobelasting op kabels en leidingen van nutsbedrijven afgeschaft. Echter voor gemeenten zoals Voorst, die op 10 februari 2016, de datum waarop het wetsvoorstel voor afschaffing van de precariobelasting is aangekondigd, een verordening met tarief hadden vastgesteld voor precariobelasting op kabels en leidingen geldt een overgangstermijn tot 1 januari 2022. Dit betekent dat 2021 het laatste jaar is dat deze precariobelasting mag worden geheven. De opbrengst 2021 wordt geheven en ontvangen in 2022.

De tariefstructuur van de precariobelasting is een tarief per strekkende meter kabel of leiding. Het tarief bedraagt vanaf het belastingjaar 2016 € 2,27 per m1 kabel of leiding. Dat tarief mag vanaf 10 februari 2016 niet meer worden geïndexeerd.

Ontwikkelingen onzuivere, gebonden heffingen

Afvalstoffenheffing en reinigingsheffingen

De wettelijke basis voor het heffen van afvalstoffenheffing is geregeld in artikel 15.33 van de Wet Milieubeheer. De wettelijke basis voor de reinigingsheffingen is artikel 229 van de Gemeentewet. Op basis van de Wet Milieubeheer heeft de gemeente de wettelijke taak om zorg te dragen voor de inzameling, transport en verwerking van afvalstoffen die afkomstig zijn van particuliere huishoudens. De inzameling en het transport van het afval wordt uitgevoerd door een private huisvuilinzamelaar. De kosten van de inzameling, het transport en de verwerking van afvalstoffen worden betaald uit de afvalstoffenheffing.

Gelijktijdig met het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen wordt bij een klein aantal bedrijfspanden (scholen, kerken, etc.) ook bedrijfsafval (vergelijkbaar met huishoudelijk afval) ingezameld. Voor die inzameling heffen we een reinigingsheffing.

Belastingplichtig voor de afvalstoffenheffing is de gebruiker van een perceel waarvoor de gemeente een wettelijke plicht tot inzameling heeft en ten aanzien waarvan die inzamelverplichting ook wordt nagekomen. Belastingplichtigen die voldoen aan de voorwaarden zijn verplicht de afvalstoffenheffing te betalen, ook als zij geen afval ter inzameling aanbieden. Belastingplichtig voor de reinigingsheffing is degene die het bedrijfsafval aanbiedt. Niet aanbieden betekent geen heffing.

De tariefstructuur voor de afvalstoffenheffing en voor de reinigingsheffingen is vanaf 2014 het beloningssysteem. Dit is een diftar variant, bestaande uit een jaarlijks vastrecht verhoogd met een jaarlijkse afrekening van het in het voorafgaande jaar geleedigde aantal "grijze" containers. Voor hoogbouw geldt een afwijkende tariefstructuur, namelijk de structuur van de betaalde Voorster vuilniszak. Kenmerk van ons beloningssysteem is dat de belastingplichtige zelf grote invloed heeft op de hoogte van haar/zijn verschuldigde afvalstoffenheffing.

De invoering van het beloningssysteem is uit het oogpunt van duurzaamheid een groot succes. Door de goede afvalscheiding is het aantal ter lediging aangeboden 'grijze' containers fors gedaald. Omdat naast het vastrecht alleen de daadwerkelijk ter lediging aangeboden grijze containers worden belast, heeft de gemeenteraad, ingaande in 2019, tariefmaatregelen moeten nemen om de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing/reinigingsrecht weer op op 100% te brengen.

Het vastrecht tarief Afvalstoffenheffing 2021 bedraagt € 162,05 en dat voor het Reinigingsrecht € 196,05 (inclusief BTW). Het tarief Afvalstoffenheffing respectievelijk Reinigingsrecht per lediging van de grijze container bedraagt met ingang van 2021 € 5,30 respectievelijk € 6,40 (inclusief BTW).

Voor 2022 is de verwachting dat de inkomsten en uitgaven met betrekking tot afval stabiliseren. We hebben geen grote veranderingen gepland in de inzamel- en verwerkingssystematiek. Gunstig is dat de opbrengst van een aantal recyclebare stromen lijkt toe te nemen. Dit geldt met name voor de opbrengst van papier.

Tarief per huishouden	2018	2019	2020	2021
1-persoonshuishouden vastrecht, verhoogt met: tarief per lediging grijze container	94,35 4,65	109,20 5,30	136,70 5,30	162,05 5,30
Meerpersoonshuishouden vastrecht, verhoogt met: tarief per lediging grijze container	94,35 4,65	109,20 5,30	136,70 5,30	162,05 5,30
Reinigingsrecht: basis vastrecht, verhoogt met: tarief per lediging grijze container	114,20 6,60	132,10 6,40	165,40 6,40	196,05 6,40

Omschrijving	Directe lasten	Overhead	BTW	Totale lasten	Inkomst uit heffingen	Andere inkomsten	Totale baten	Kosten-dekkendheid
Afval	1.954.383	33.780	273.874	2.262.038	1.962.163	299.875	2.262.038	100,0%

Rioolheffing

De wettelijke basis voor het heffen van rioolheffing ligt in artikel 228a van de Gemeentewet. In de rioolheffing berekenen we kosten door die verbonden zijn aan het in stand houden van het gemeentelijk rioleringsstelsel en het op orde houden van de grondwaterstand. Met de invoering in 2008 van de Wet gemeentelijke watertaken hebben we naast de zorgplicht voor het afvoeren van huishoudelijk afvalwater en regenwater ook de zorgplicht voor het grondwater. Daarmee is ook de mogelijkheid ontstaan om de kosten, die verbonden zijn aan de taken die voortvloeien uit de Wet gemeentelijke watertaken, toe te rekenen aan de rioolheffing.

In 2019 is als vervanger van het Gemeentelijk Riolerings Plan (GRP) het nieuwe Programma Water 2020-2025 aan u gepresenteerd. Hierin geven we meerjarig inzicht in de kosten die we makenvoor de instandhouding van het gemeentelijk rioolstelsel. Dit programma is opgesteld in de geest van de Omgevingswet. De opbouw van het programma ligt in de lijn van de Ruimtelijke Toekomstvisie en de Omgevingsagenda. Het programma vormt te zijner tijd één van de bouwstenen voor het Omgevingsplan.

De kosten voor het instandhouden van het rioolstelsel en de grondwatertaken, verhalen we via de rioolheffing op gebruikers van woningen en niet-woningen. Belastingplichtig voor de rioolheffing is de gebruiker van een perceel. Het tarief van de rioolheffing is in Voorst gebaseerd op het aantal geloosde m3 afvalwater, binnen de tariefgroepenstructuur. Het basistarief Rioolheffing 2021 bedraagt € 214,10.

Tarief	2018	2019	2020	2021
Rioolrecht: basistarief	274,55	277,00	210,32	214,10

Omschrijving	Directe lasten	Overhead	BTW	Totale lasten	Inkomst uit heffingen	Andere inkomsten	Totale baten	Kosten-dekkendheid
Riolering	2.192.701	161.367	96.052	2.450.120	2.438.745	11.375	2.450.120	100,0%

Marktgeld

De wettelijke basis voor het heffen van marktgeld is artikel 229 van de Gemeentewet. In het marktgeld heffen we de kosten die verbonden zijn aan onder andere het ter beschikking stellen van een standplaats op een deel van de openbare ruimte die gebruikt wordt voor de markt in Twello dan wel voor het innemen van een standplaats in de overige kernen.

Belastingplichtig voor het marktgeld is degene voor wie wij de dienst verlenen of van degene die van bezittingen, werken of inrichtingen gebruik maakt. Het marktgeld is voor bijna 100% kostendekkend en bedraagt € 2,31 per strekkende meter per dag of gedeelte daarvan met een minimum van € 9,24 per standplaats.

Omschrijving	Directe lasten	Overhead	BTW	Totale lasten	Inkomst uit heffingen	Andere inkomsten	Totale baten	Kosten-dekkendheid
Markt	41.260	10.091	0	51.351	41.877	9.335	51.212	99,7%

Lijkbezorgingsrechten / begraafrechten

De wettelijke basis voor het heffen van lijkbezorgingsrechten is artikel 229 van de Gemeentewet. In de lijkbezorgingsrechten verhalen we de kosten, die verbonden zijn aan het gebruik van de begraafplaatsen en die voor de door of vanwege de gemeente verleende diensten.

De afname van het aantal begrafenissen en minder langdurige verlengingen van grafrechten zorgen voor minder inkomsten. Daardoor neemt de kostendekkendheid af tot 78,3% en moet het uitgangspunt van 100% kostendekkendheid losgelaten worden.

Omschrijving	Directe lasten	Overhead	BTW	Totale lasten	Inkomst uit heffingen	Andere inkomsten	Totale baten	Kosten-dekkendheid
Lijkbezorging	197.910	10.885	0	208.755	163.182	327	163.509	78,3%

Leges

De wettelijke basis voor het heffen van leges is artikel 229, lid 1, letter b van de Gemeentewet. De gemeente levert op aanvraag van individuele burgers een uiteenlopend pakket aan diensten. Door het heffen van leges verhalen we de kosten die we hiervoor maken in principe op de burger die de dienst afneemt. Voorbeelden zijn het verstrekken van een paspoort of het verlenen van een vergunning. Degene die de dienst aanvraagt betaalt ook de leges. De heffingsmaatstaf is zeer divers en wordt vermeld in de tarieventabel die hoort bij de legesverordening.

Kostendekkendheid

De leges zijn in de tarieventabel van de legesverordening ingedeeld in drie titels: titel I, algemene dienstverlening; titel II, dienstverlening vallend onder de fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning; titel III, dienstverlening vallend onder Europese dienstrichtlijn.

De Gemeentewet schrijft voor dat tarieven in Legesverordening zodanig moeten zijn vastgesteld, dat de geraamde baten van de rechten niet uitgaan boven de geraamde lasten ter zake. De vrijheid die gemeenten hebben bij het vaststellen van deze tarieven wordt daarmee begrensd door de eis van maximale kostendekking. De kostendekkendheid moet worden beoordeeld op het niveau van de gehele legesverordening. Voor diensten die vallen onder de Europese Dienstenrichtlijn (Titel 3 van de Legesverordening) geldt een kostendekkendheid per hoofdstuk. De legesverordening voldoet aan de hiervoor geschetste vereisten.

Het gewijzigde Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) stelt per 2017 nieuwe eisen aan de transparantie van de berekening van de kostendekking. Overeenkomstig dit besluit zijn directe, overheadkosten en de BTW-component afzonderlijk in beeld gebracht. De kostendekking is per hoofdstuk berekend. De huidige mate van kostendekkendheid, alsmede de eventuele tariefruimte wordt op die manier inzichtelijk.

Een belangrijke eis is die van de herleidbaarheid. De ramingen van baten en lasten moeten te herleiden zijn tot de begroting. Niet alle in de begroting genoemde lasten zijn daarentegen verhaalbaar. Voorbeelden daarvan zijn kosten die verband houden met bezwaar en beroep tegen vergunningen, beleidskosten en handhavingskosten of bijvoorbeeld gratis huwelijken. De gemeente heeft hiervoor in 2014 onderzoek verricht en percentages verhaalbare kosten per afdeling bepaald. Voor belastingjaar 2021 is deze methode ook toegepast en daar waar nodig herijkt. Mutatis mutandis geldt dit ook voor de raming van de baten. Voornoemde systematiek is in een procedure tegen de gemeente Voorst (uitspraak Rechtbank 24 juni 2019) door de belastingrechter getoetst en geaccordeerd.

Uit onderstaand overzicht blijkt dat bij diverse rubrieken (vooral nog) geen lasten en baten zijn of kunnen worden gevuld. Niet op alle genoemde posten worden baten en lasten verantwoord. Op basis van de beschikbare gegevens zijn de leges, zowel berekend op titel niveau van de tarieventabel van de Legesverordening alsook op basis van de gehele tarieventabel niet kostendekkend.

Legesverordening Hoofdstuk tarieventabel	Titel I Algemene dienstverlening	Lasten taak- velden	Overhead	BTW	Totale lasten	Leges	Andere inkom- sten	Totale baten	Kosten- dekkend heid	*
1.1	1.1 Burgerlijke stand (inclusief leges verstrekkingen uit BRP)	167.916	87.541	3.684	259.141	55.564	-	55.564	21,4%	2
1.2	1.2 Reisdocumenten	83.515	29.415	-	112.930	95.025	-	95.025	84,1%	1
1.3	1.3 Rijbewijzen	110.093	34.735	-	144.828	183.261	-	183.261	126,5%	1
1.4	1.4 Verstrekkingen uit BRP	27.840	17.624	-	45.464	-	-	-	0,0%	
1.5	1.5 Wet openbaarheid van bestuur	276	175	-	451	117	328	445	25,9%	1
1.6	1.6 Vervallen	-	-	-	-	-	-	-	nvt	
1.7	1.7 Vastgoedinforma- tie	11.900	5.981	488	18.368	1.856	-	1.856	10,1%	2
1.8	1.8 Overige publiekszaken	-	-	-	-	-	-	-	nvt	
1.9	1.9 Archiefbescheiden gemeente Voorst	-	-	-	-	-	-	-	nvt	
1.10	1.10 Apv	2.222	1.407	-	3.629	1.363	-	1.363	37,6%	2
1.11	1.11 Leegstandswet (EDR dienst)	1.081	684	-	1.765	122	230	352	6,9%	2
1.12	1.12 Gemeentegarantie	-	-	-	-	-	-	-	nvt	
1.13	1.13 Regeling toezicht luchtvaart	-	-	-	-	-	-	-	nvt	
1.14	1.14 Kansspelen (EDR dienst)	-	-	-	-	-	-	-	nvt	
1.15	1.15 Vervallen	-	-	-	-	-	-	-	nvt	
1.16	1.16 Kabels en leidingen	-	-	-	-	-	-	-	nvt	
1.17	1.17 Verkeer en vervoer	79.505	538	10.200	90.242	54.484	22.760	77.243	60,4%	2
1.18	1.18 Diversen	-	-	-	-	-	-	-	nvt	
totaal	totaal	484.347	178.098	14.372	676.818	391.793	23.318	415.110	57,9%	

Legesverordening Hoofdstuk tarieventabel	Titel II Dienstverlening vallende onder de fysieke leefomgevingsvergunning	Lasten taakvelden	Overhead	BTW	Totale lasten	Leges	Andere inkomsten	Totale baten	Kosten-dekkendheid	*
2.2 tot en met 2.7 en 2.12	2.2 t/m 2.7 en 2.12 Omgevingsvergunningen	571.593	203.698	43.377	818.668	819.848	51.221	871.068	100,1%	3
2.9 en 2.10	2.9 en 2.10 Bestemmingsplannen	139.501	80.761	2.504	222.766	94.285	-	94.285	42,3%	3
2.11	2.11 Niet benoemde beschikkingen titel II	-	-	-	-	-	-	-	nvt	
totaal	totaal	711.094	284.459	45.881	1.041.434	914.132	51.221	965.353	87,8%	

Legesverordening Hoofdstuk tarieventabel	Titel III Dienstverlening vallende onder de Europese dienstenrichtlijn	Lasten taakvelden	Overhead	BTW	Totale lasten	Leges	Andere inkomsten	Totale baten	Kosten-dekkendheid	*
3.1	3.1 Horeca	3.808	2.411	-	6.219	6.893	-	6.893	110,8%	1
3.2	3.2 Organiseren evenementen of markten	61.776	30.754	778	93.309	13.817	1.335	15.153	14,8%	2
3.3	3.3 Prostitutiebedrijven (n.v.t.)	-	-	-	-	-	-	-	nvt	
3.4	3.4 Vervallen	-	-	-	-	-	-	-	nvt	
3.5	3.5 Kinderopvang	6.777	4.290	-	11.067	1.049	-	1.049	9,5%	2
3.6	3.6 Winkeltijdenwet (EDR dienst)	-	-	-	-	-	-	-	nvt	
3.7	3.7 Diversen	-	-	-	-	-	-	-	nvt	
totaal	totaal	72.361	37.455	778	110.594	21.760	1.335	23.095	19,7%	
Totaal leges	Totaal leges	1.267.803	500.012	61.031	1.828.846	1.327.684	75.874	1.403.558	72,6%	

* 1 = Wettelijk tarief, 2 = Trendmatige correctie, 3 = Trendmatige correctie en correctie i.v.m. Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging

Belastingen overig

De uitvoering van de Wet WOZ, van de heffing en invordering van de gemeentelijke belastingen en de beoordeling van kwijtscheldingsverzoeken is met ingang van 1 januari 2016 uitbesteed aan de regionale belastingsamenwerking Tribuut gevestigd te Epe. De verordenende bevoegdheid, waarvan ook de tariefstelling onderdeel uitmaakt, blijft berusten bij de gemeente.

Tribuut is ingericht op digitale-, telefonische- en schriftelijke communicatie. Tribuut beschikt ook over een baliefunctie op afspraak. Onder meer de communicatie tussen de gemeente en Tribuut verloopt via de aangestelde regiefunctionaris.

Aanduiding belastingdruk/woonlasten

De hoogte van de gemeentelijke woonlasten, de "lokale lastendruk", krijgt regelmatig aandacht in de media. Onder gemeentelijke woonlasten scharen we de: onroerende-zaakbelastingen, afvalstoffenheffing en rioolheffing. Dit zijn de belastingen en heffingen waarmee ieder huishouden in een gemeente jaarlijks te maken krijgt.

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) publiceert jaarlijks de Atlas van lokale lasten. Daarin zijn de lokale lasten op basis van "appels met appels" met elkaar vergeleken. Bij die vergelijking hanteert het Coelo voor alle gemeenten dezelfde uitgangspunten. Ten behoeve van de onderlinge vergelijkbaarheid houdt het Coelo rekening met een gemiddelde WOZ -waarde en

WOZ-waardestijging en ook met het feit dat gemeenten met dure woningen een naar verhouding lagere algemene uitkering uit het gemeentefonds ontvangen dan andere gemeenten.

De woonlastendruk voor meerpersoonshuishoudens in Voorst, op basis van de Coelovergelijking 2021, is lager dan de gemiddelde woonlastendruk meerpersoonshuishoudens in Nederland. Voorst staat in de vergelijking op plaats 140 (plaats 1 heeft de laagste woonlastendruk) van de 369 gemeenten (in het overzicht in de Coelo atlas zijn meerdere gemeenten uitgesplitst op deelgebieden). De gemiddelde woonlastendruk in Nederland komt uit op € 818 per meerpersoonshuishouden. De woonlastendruk voor Voorst is door het Coelo, op basis van de gehanteerde uitgangspunten, berekend op € 797.

Voorst scoort qua plaats en woonlastendruk veel beter dan in voorgaande jaren. Hieruit zou de conclusie getrokken kunnen worden dat veel gemeenten per 2021 al hun OZB tarieven meer dan trendmatig hebben geïndexeerd om noodzakelijke extra inkomsten te genereren.

Omschrijving van het kwijtscheldingsbeleid

De gemeente moet bij het vaststellen van kwijtschelding landelijke regels toepassen. De landelijke regels zijn op basis van de Invorderingswet opgenomen in de Leidraad invordering (en kwijtschelding) gemeentelijke belastingen. Het bestuur van Tribuut heeft een Leidraad invordering ten behoeve van de deelnemende gemeenten in Tribuut vastgesteld. Binnen de leidraad regels heeft Voorst de volgende eigen beleidskeuzes gemaakt:

- Voor de ozb, riool- en afvalstoffenheffing (voor de basisset containers) is kwijtschelding mogelijk, waardoor minima geen woonlasten betalen;
- Bij de normkosten van bestaan wordt uitgegaan van 100% van de bijstandsnorm;
- Ondernemers zijn voor de privé belastingen gelijkgesteld met particulieren;
- Als sprake is van (niet vrijgesteld) vermogen is kwijtschelding niet mogelijk. Voor het bezit van een auto wordt een vermogensvrijstellingsnorm in aanmerking genomen. Voor ouderen geldt een aparte vermogensvrijstellingsnorm;
- Kosten voor kinderopvang worden in aanmerking genomen als uitgaven bij de berekening van de betalingscapaciteit;
- Bij de normkosten van bestaan voor AOW'ers wordt uitgegaan van 100% van de netto AOW-norm;
- Belastingplichtigen met een minimum inkomen komen in aanmerking voor: automatische kwijtschelding, op basis van een screening bij het Inlichtingenbureau te Utrecht, of, rekening houdende met specifieke omstandigheden, voor de gemeentelijke meerjarige automatische kwijtschelding.

Voor de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen is voor 2021 en 2022 respectievelijk een totaal bedrag geraamd van € 140.870 en € 143.124.

4.2 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

We realiseren geen ambities wanneer we geen risico's nemen. Belangrijk is dat de gemeente zich bewust is van de risico's die horen bij het beleid en hierop stuurt. Om een reëel inzicht te krijgen van de impact van deze risico's en het vermogen om deze risico's op te vangen gebruikt de gemeente een berekening van het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen geeft de mate van financiële robuustheid van de gemeente aan. We bepalen het weerstandsvermogen door een relatie te leggen tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit.

Op vrijwel alle gemeentelijke beleidsterreinen zijn risico's aanwezig die niet door maatregelen zijn afgedekt. Dat deze risico's aanwezig zijn is geen punt, zolang deze in evenwicht zijn met de weerstandscapaciteit.

Aanleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn bepalingen opgenomen waaraan de paragraaf weerstandsvermogen moet voldoen:

- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- een inventarisatie van de risico's;
- het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en het risicomanagement;
- de financiële kengetallen;
- een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen en de financiële positie.

Hierna doen we verslag van de resultaten van de risico-inventarisatie. Op basis van de geïnventariseerde risico's is tevens het weerstandsvermogen berekend.

Risicoprofiel

Om de risico's in kaart te brengen hebben we een risicoprofiel opgesteld. Vanuit de organisatie zijn de risico's geïnventariseerd en in beeld gebracht.

In het onderstaande overzicht wordt alleen het aantal risico's gepresenteerd met de hoogste bijdrage aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

Tabel 1: belangrijke financiële risico's

Risico	Gevolgen	Kans	Financieel gevolg	Incidenteel/ structureel
Programma 1: Bouwend Voorst				
Grondexploitatie algemeen: minder opbrengsten binnen de complexen	Het lager uitvallen van de geraamde opbrengsten omdat we de grondprijzen moeten bijstellen	30%	max. € 750.000	Incidenteel
Grondexploitatie algemeen: Nieuwe complexen komen niet tot ontwikkeling	Boekwaarde van grond moet worden afgewaardeerd, wat leidt tot een financieel verlies	30%	max. € 1.000.000	Incidenteel
Programma 2: Mooi Voorst				
Afwijken van de aanbestedingsprocedure of foutief aanbesteden	Tijdsverlies door tijdelijk stopzetten aanbestedingsprocedure en geldverlies doordat er een rechtszaak wordt aangespannen	60%	max. € 300.000	Incidenteel
Programma 3: Bedrijvig Voorst				
Door uitstappen van één of meerdere partijen in regionale samenwerkingsverbanden blijven de overige partijen met hoge kosten achter	Hoge onvoorziene kosten voor overige partijen, waaronder de gemeente Voorst	50%	max. € 400.000	Incidenteel
Programma 4: Gezond Voorst				
Onvoldoende budget om zorgaanbod te realiseren	Hogere uitgaven	80%	max. € 600.000	Structureel
Onbeheersbaarheid jeugdgezondheidszorg door nieuwe wetgeving in 2021	Bijdrage gemeente voor restcategorie welke niet onder het woonplaatsbeginsel geplaatst kan worden	30%	max. € 450.000	Structureel
Programma 5: Sociaal Voorst				
Open einde regeling: voorzieningen voor gehandicapten en huishoudelijke verzorging (WMO)	Nieuwe inkoopafspraken, hogere inkooprijzen maar een maximale eigen bijdrage waardoor het resultaat onzeker is	50%	max. € 800.000	Structureel
De eigen bijdrage van de gemeente met betrekking tot de participatiewet is moeilijk in te schatten door de open einde regeling. Het inzicht ontbreekt in de hoeveelheid burgers welke gebruik (gaan) maken van een uitkering.	Een hoge eigen bijdrage van de gemeente	50%	max. € 300.000	Structureel

Risico	Gevolgen	Kans	Financieel gevolg	Incidenteel/ structureel
Onbeheersbaarheid jeugdgezondheidszorg	Een hogere bijdrag van de gemeente, meer kosten.	30%	max. € 450.000	Structureel
Programma 6: Veilig Voorst				
Er worden foutieve vergunningsbesluiten genomen	Vertraging in het proces en claims	50%	max. € 250.000	Incidenteel
Programma 7: Dienstverlenend Voorst				
Aanspraak maken op de garantie van de lening	Financieel verlies	20%	max. € 3.000.000	Incidenteel
Beschikbaar budget voor verduurzaming gebouwen en installaties niet afdoende	Meer budget dan is begroot moet ter beschikking worden gesteld	50%	max. € 500.000	Incidenteel
Begrotingstekorten in gemeenschappelijke regelingen	Financieel bijspringen door de gemeente aan gemeenschappelijke regelingen	80%	max. € 500.000	Incidenteel
Ontstaan van een datalek bij de gemeente	Boete opgelegd krijgen of extra kosten door onderzoek / repareren datalek in systeem	10%	max. € 1.000.000	Incidenteel
Langetermijngevolgen Covid-19	Hoger ziekteverzuim, hogere zorgkosten, handhaving, etc.	50%	max. € 500.000	Structureel
Algemene dekkingsmiddelen en financieringen				
Algemene Uitkering wordt lager door herverdeling gemeentefonds	Tekort aan inkomsten	50%	max. € 600.000	Structureel

Totaal grote risico's: € 7.950.000

Overige risico's: € 8.825.000

Totaal alle risico's: € 16.775.000

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast, omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 16.775.000) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Uit de berekening komt naar voren dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 4.180.396 (benodigde weerstandscapaciteit).

Coronavirus (Covid-19)

De uitbraak van het coronavirus Covid-19 eind februari 2020 heeft grote impact op de Nederlandse samenleving en dus ook op de gemeente. Het zwaartepunt van de epidemie ligt vermoedelijk achter ons en we bouwen veel maatregelen af. De jaarrekening 2020 liet zien dat dankzij de steunpakketten van het rijk de financiële gevolgen van corona voor de gemeente beperkt zijn gebleven. In deze begroting zijn de (incidentele) financiële gevolgen zo goed mogelijk verwerkt. We schatten de gevolgen steeds beter in, waardoor we het risico voor langetermijngevolgen Covid-19 hebben afgeschaald. We nemen de pandemie in het vervolg mee in het reguliere risicomanagement.

Weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit zijn de middelen die beschikbaar zijn om niet-begrote kosten, die onverwacht en substantieel zijn, financieel af te kunnen dekken, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de bestaande taken. Deze middelen bestaan uit de algemene reserves, onbenutte belastingcapaciteit en de post onvoorzien.

Beschikbare weerstandscapaciteit gemeente Voorst

Weerstand (per 1 januari)	2022	2023	2024	2025
Algemene reserves	7.385.233	7.217.533	7.179.933	7.142.433
Onbenutte belastingcapaciteit *	1.634.619	1.253.256	871.894	890.531
Onvoorzien incidenteel	25.000	25.000	25.000	25.000
Totale weerstandscapaciteit	9.044.852	8.495.789	8.076.827	8.057.964

* de onbenutte belastingcapaciteit als weerstandscapaciteit is de ruimte tussen de fictieve OZB-opbrengst bij maximale tarieven conform de zgn. artikel 12-norm en de OZB-opbrengst bij de huidige tarieven binnen de gemeente Voorst.

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit zetten we af tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het weerstandsvermogen. De risico's zijn niet voor verschillende jaarschijven gekwantificeerd. In de meerjarige ratio weerstandsvermogen is het bedrag voor risico's gelijk gehouden.

Ratio weerstandsvermogen =	Beschikbare weerstandscapaciteit	=	€ 9.044.852	= 2,16
	Benodigde weerstandscapaciteit		€ 4.180.396	

	2022	2023	2024	2025
Ratio	2,16	2,03	1,93	1,93

Weerstandsnorm

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2.0	uitstekend
B	1.4-2.0	ruim voldoende
C	1.0-1.4	voldoende
D	0.8-1.0	matig
E	0.6-0.8	onvoldoende
F	<0.6	ruim onvoldoende

De ratio laat een lichte daling zien in meerjarig perspectief, met name doordat de ruimte in de onbenutte belastingcapaciteit daalt als gevolg van de verhoging van de OZB.

Financiële kengetallen

In deze paragraaf is een basisset van vijf financiële kengetallen opgenomen:

Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De hoogte van de schuldquote hangt af van onder andere afgesloten en doorgeleende gelden en de omvang van de voorraad gronden. Omdat bij leningen onzekerheid bestaat of deze allemaal worden terugbetaald maken we onderscheid bij de berekening van de netto schuldquote door het kengetal te berekenen, zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente.

Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. Het is belangrijk om te kunnen beoordelen of er een reële verwachting is of grondexploitatie kan bijdragen aan de verlaging van de schuld. Staat de grond tegen een te hoge waarde op de balans en waarderen we deze af dan leidt dit tot een lager eigen vermogen en dus een lagere solvabiliteitsratio.

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat we kijken naar de structurele baten en structurele lasten en we deze vergelijken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. De relevantie van dit kengetal voor de beoordeling van de financiële positie schuilt erin dat het van belang is om te weten welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

Belastingcapaciteit

Dit kengetal geeft inzicht hoe de woonlasten in de gemeente zich verhouden ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Onder de woonlasten verstaan we de OZB, de rioolheffing en afvalstoffenheffing voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente.

In onderstaande tabel zijn de voor de gemeente Voorst berekende kengetallen opgenomen.

Financieel kengetal	Rek. 2020	Begr. 2021	Mjr 2022	Mjr 2023	Mjr 2024	Mjr 2025
Netto schuldquote	61%	82%	89%	96%	92%	88%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	60%	81%	88%	96%	91%	88%
Solvabiliteitsratio	19%	18%	17%	16%	16%	16%
Structurele exploitatieruimte	-3,23%	-3,81%	0,66%	-0,06%	0,59%	0,59%
Grondexploitatie	0%	2%	-4%	0%	1%	1%
Belastingcapaciteit	102%	103%	103%	106%	109%	109%

Beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie

Een individueel kengetal kan niet worden gebruikt voor de beoordeling van de financiële positie van de gemeente. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld geven van de financiële positie.

Volgens de laatste actualisatie van de grondexploitaties neemt onze voorraad gronden aanzienlijk af door verkopen van bouwgronden binnen de in exploitatie zijnde complexen. Deze afname komt tot uiting in de daling van het kengetal grondexploitatie. Deze gronden zijn (voor)gefinancierd met geldleningen. Door de verkoop van bouwgronden is er minder financiering nodig voor de grondexploitatie en dit heeft invloed op de ontwikkeling van de netto schuldquote. Daarentegen stijgt dit kengetal vanaf 2022, met name door de aanvullende financiering die aangetrokken is voor de verbouw van het gemeentehuis en benodigde financieringsmiddelen op basis van het Meerjaren InvesteringsPlan (MIP) en Meerjaren OnderhoudsPlan (MJOP).

De solvabiliteitsratio neemt af. Tot en met 2022 vinden er nog reserveringen plaats van de opbrengsten uit de precariobelasting, maar vanaf 2022 daalt deze ratio verder. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de verhouding van het eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen wijzigt door de toename van het vreemd vermogen (aangetrokken en nog aan te trekken financieringsmiddelen).

Het kengetal structurele exploitatieruimte is alleen in het jaar 2023 negatief, maar laat in de jaren 2022, 2024 en 2025 een positieve waarde zien.

De gemeenteraad heeft besloten om vanaf 2022 de OZB trapsgewijs te verhogen.

In de berekening van het kengetal belastingcapaciteit is deze verhoging verwerkt.

Hierdoor stijgt dit kengetal de komende jaren. Hierbij moet worden opgemerkt dat het landelijk gemiddelde bij de berekening op hetzelfde niveau is gehouden aangezien de ontwikkelingen landelijk gezien de komende jaren (nog) niet bekend zijn.

4.3 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

In deze paragraaf gaan we in op de beleidskaders en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties met betrekking tot de kapitaalgoederen van de gemeente Voorst. De belangrijkste kapitaalgoederen zijn wegen, riolering, groen, gebouwen en openbare verlichting. Daarnaast behoort materieel als dienstauto's tot de kapitaalgoederen. Per kapitaalgoed gaan we in op de beleidskaders, de financiële consequenties en de vertaling daarvan in de begroting en de mate van kwaliteit en risico's.

In 2016 heeft u de "Beleidskaders meerjarige onderhoudsplannen kapitaalgoederen 2016 – 2020" vastgesteld. Voor de onderdelen wegen, riolering, mobiliteit en groen heeft u de beleidskaders al herzien door de vaststelling van het Integraal Wegenplan (IWP) Voorst 2020 – 2024, het Programma Water 2020-2025, het Programma Groen 2020-2025 en het Programma Mobiliteit 2020-2030. De financiële gevolgen hiervan zijn meegenomen in deze begroting. Volgens de Financiële verordening wordt met ingang van 2021 geen vierjaarlijks onderhoudsplan openbare ruimte meer opgesteld, maar worden de beleidskaders zoals opgenomen in de diverse vastgestelde programma's opgenomen in de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.

Wegen

Beleidskader

Het beleidskader voor het beheer van de wegen is vastgesteld in het Integraal Wegenplan (IWP) 2020-2024.

De algemene beleidsuitgangspunten voor het wegenonderhoud zijn:

- veiligheid: de veiligheid moet voldoen aan wettelijke eisen en moet zodanig zijn dat de kans op ongevallen klein is. De veiligheid wordt met name bepaald door ernstige oneffenheden en het schadebeeld dwarsoneffenheid;
- duurzaamheid: de technische instandhouding mag niet in het geding zijn. Het schadebeeld scheurvorming op asfalt is hierop van invloed;
- comfort: comfortabel gebruik moet mogelijk zijn. Comfort wordt bepaald door de mate waarin de weggebruiker hinder ondervindt van de onderhoudstoestand van de weg. Met name het onderdeel vlakheid heeft invloed op het comfort;
- aanzien: het aanzien moet redelijk zijn. Het aanzien wordt in hoge mate bepaald door de algehele onderhoudstoestand van de weg. Met name scheurvorming, oneffenheden en randschade zijn bepalend voor het aanzien.

Kwaliteit en risico's

Periodiek toetsen we aan de normering van de Stichting Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond, Weg- en Waterbouw en Verkeerstechniek (CROW). Dit is een landelijke normering die het mogelijk maakt verhardingen objectief te beoordelen en daardoor de kwaliteit eenduidig vast te leggen. Het systeem richt zich er op om de juiste maatregel op het juiste moment te nemen. Binnen deze systematiek bereiken we dat instandhouding duurzaam plaats vindt tegen de laagste kosten. De inspectie van de verhardingen vindt jaarlijks plaats.

Om binnen dit beleidskader te blijven zetten wij de werkwijze van afgelopen jaren door in het IWP 2020-2024. In deze situatie wordt vervolgens het noodzakelijk onderhoud op het meest optimale moment uitgevoerd. Hiermee voorkomen we dat uitgesteld noodzakelijk onderhoud leidt tot hogere kosten. Wij voeren het reguliere onderhoud uit binnen de daarvoor door het CROW aangegeven termijnen (onvoldoende binnen 0 tot 2 jaar, matig binnen 3 tot 5 jaar).

Asfaltonderhoud is in verband met kapitaalsvernietiging prioritair boven het onderhoud aan elementenverhardingen. Bij vervanging en grootonderhoud kijken we integraal naar de andere werkterreinen zoals riolering en verkeer.

Financiële consequenties en vertaling	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatie					
Onderhoud lasten	1.216.181	1.438.162	1.360.590	1.284.390	1.284.390
Investerings					
IWP	750.000	750.000	750.000	750.000	750.000
Verkeersveiligheidsstudie Twello/randweg Twello	200.000	0	0	0	4.700.000
Randweg Twello en maatregelen aan het spoor Woon Werk Leef plan gemeente Voorst	0	0	0	0	3.000.000
Aanpassing van het lokale wegennet (i.v.m. westelijk randweg)	0	0	0	0	1.500.000
Twello Centrum	350.000	350.000	350.000	0	0
Programma Mobiliteit	125.000	550.000	200.000	150.000	150.000
Brug Michiel de Ruyterstraat – Jachtlustplein Twello	0	50.000	0	0	0
Vervanging verkeersregelinstallatie (VRI) kruispunt Wilpse Dijk	0	62.200	0	0	0
Onderhoud/vervanging (bermschade langs wegen buiten bebouwde kom)	25.000	25.000	25.000	25.000	25.000

Zie ook de ramingen in programma 2 Mooi Voorst

Riolering

Beleidskader

Het beleidskader staat verwoord in het Programma Water 2020-2025. Dit programma is opgesteld in de geest van de Omgevingswet. Het omvat naast de visie op water al de onderdelen die een Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP) ook bevat, omdat dit nog een verplicht document is.

Kwaliteit en risico's

De uitvoering van de beheerswerkzaamheden is vastgelegd in het Programma Water 2020-2025. Periodiek onderzoeken we hoe wij de zorgtaken voor afvalwater, hemelwater en grondwater zoveel mogelijk integraal met onderhoud en reconstructie van groen en verhardingen kunnen uitvoeren. Binnen het Programma Water 2020-2025 is de instandhouding van de riolering geborgd en is er ruimte voor nog te nemen maatregelen op het gebied van klimaatadaptatie.

Financiële consequenties en vertaling	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatie					
Onderhoud lasten	299.337	324.446	324.446	324.446	324.446
Reservering	717.767	730.011	764.016	757.189	760.189
Investerings					
Onderhoud/vervanging	1.342.000	1.059.000	865.000	954.000	1.273.000

Zie ook de ramingen in programma 2 Mooi Voorst

Openbaar groen

Beleidskader

De algemene beleidsuitgangspunten voor groenbeheer zijn vastgelegd in het Programma Groen 2020-2025 en richten zich op drie thema's: Leefbaarheid, Duurzaamheid en Biodiversiteit. Bij al deze thema's speelt een integrale, doelmatige aanpak een rol, naast het behoud, herstel en ontwikkeling van cultuurhistorische, landschappelijke en ecologische kwaliteiten.

Kwaliteit en risico's

In het Programma Groen is de structuur en inrichting van het groenbeheer nader vastgelegd. Het groen is hiertoe ingedeeld in een ruimtelijke groenstructuur met drie bijbehorende beheerniveaus: ▪ met een hoge representatieve functie en een hoge gebruiksintensiviteit en intensief beheer (intensief onderhoud); ▪ wijk- en buurtgroen met een normaal goed beheer (basis onderhoud) met soms een extensivering, gericht op natuurlijke ontwikkeling; ▪ overig groen met een functie in de woonomgeving veelal met normaal goed beheer met daar waar mogelijk een extensivering gericht op een natuurlijke ontwikkeling (extensief onderhoud).

Financiële consequenties en vertaling	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatie					
Onderhoud lasten, inclusief inhuur personeel	1.072.216	1.489.081	1.489.081	1.489.081	1.489.081
Investerings					
Programma groen A1 kwaliteitsverbetering omgeving	0	0	0	500.000	0

Zie ook de ramingen in programma 2 Mooi Voorst

Openbare verlichting

Beleidskader

De algemene beleidsuitgangspunten voor verlichting zijn:

- de nieuw te plaatsen en te vervangen verlichting bestaat uit LED-verlichting;
- afschrijving van de armaturen en masten is respectievelijk 20 en 40 jaren;
- nieuw te plaatsen verlichting wordt bij hogere wattages gedimd;
- duurzaamheid en milieu maken deel uit van de beleidskeuzes.

In het kader van de in 2015/2016 vastgestelde Nota Duurzaamheid met addendum wordt de conventionele verlichting versneld vervangen door LED-verlichting (15 jaar i.p.v. 20 jaar). In 2020 is het onderhoudsbestek van de openbare verlichting opnieuw aanbesteed en loopt in 2022 door.

Kwaliteit en risico's

De activiteiten richten zich met name op vervanging en verduurzaming. Bij vervanging van armaturen zoeken we steeds naar de meest energiezuinige oplossing. De middelen in de begroting zijn voldoende voor de uitvoering van dit beleid.

Financiële consequenties en vertaling	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatie					
Onderhoud lasten	42.286	42.963	42.963	42.963	42.963
Investerings					
Onderhoud/vervanging	70.000	70.000	70.000	70.000	70.000
Versneld vervangen openbare verlichting door LED	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000

Gebouwen

Beleidskader

De gemeente is eigenaar van 35 gebouwen met bijbehorende installaties. Het technisch beheer en onderhoud vindt plaats op basis van een meerjaren onderhoudsprogramma dat we jaarlijks actualiseren en vertalen in een uitvoeringsplan. Aan het onderhoudsprogramma ligt de NEN 2767 systematiek ten grondslag.

Verduurzaming en gasloos maken van gebouwen en installaties

Met de vaststelling van het addendum op de nota Duurzaamheid in juni 2016 heeft de raad belangrijke nieuwe doelstellingen vastgesteld (onder andere) op het gebied van verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed.

Voor het gemeentelijk vastgoed richt de gemeente zich op 15% energiebesparing, vooral op gas, en 300 MWH zonnestroom in 2020, en vervolgens 50% energiebesparing 2000 MWH zonnestroom en 60% CO2 reductie (in kg) in 2030. Deze nieuwe beleidskaders zijn vertaald in een nieuw meerjarenonderhoudsprogramma, een zogenaamd D(= duurzaam)MJOP. Uitgangspunt is dat we op natuurlijke vervangingsmomenten binnen het onderhoudsproces investeren in energiezuinige en duurzame alternatieven. Hiervoor zijn extra financiële middelen beschikbaar. Inmiddels heeft, aanvullend op de hiervoor genoemde doelstellingen, de rijksoverheid in de Energieagenda als ambitie opgenomen dat heel Nederland in 2050 gasloos is. Dit brengt voor de nabije toekomst de noodzaak met zich mee tot investering in all-electric installaties of andere concepten.

Brandweerkazernes

De VNOG heeft voor de toekomst nieuwe beleidskaders vastgesteld. Vanuit deze beleidskaders zijn diverse plannen opgesteld waaronder een dekkingsplan en materieelspreidingsplan 2021-2024. Daarnaast zijn de Arbo richtlijnen voor de brandweezorg aangescherpt. Uitvoering van de plannen die hieruit voortvloeien gaat zeker gevolgen hebben voor de brandweerkazernes in de gemeente Voorst.

In 2021 wil de VNOG samen met de gemeentes die eigenaar zijn van de brandweerkazernes het demarcatieproces afronden. Verantwoordelijkheden op het gebied van beheer en onderhoud en facilitaire zaken gaan hierdoor wijzigen, dit heeft ongetwijfeld ook financiële consequenties.

Binnensportaccommodaties

Diverse maatschappelijke ontwikkelingen waaronder woningbouw maar ook een veranderend aanbod van sportactiviteiten maken het noodzakelijk dat we onderzoeken of het aanbod van onze binnensportaccommodaties nog matchen met de wensen vanuit de Voorster samenleving. Samen met de stichtingen Koepel Welzijn Sport en Cultuur, de Schaeck en diverse andere organisaties zoals scholen en sportverenigingen is dit opgepakt.

De input vanuit dit onderzoek maar ook vanuit het lokaal sport- en beweegakkoord bepaalt of we wijzigingen moeten doorvoeren.

Financiële vertaling

Het jaarlijkse totaalbedrag voor onderhoud/vervanging bestaat uit onderhoudskosten (onderhoud) en investeringskosten (veelal vervanging). Onderhoudskosten brengen geen afschrijvingskosten met zich mee omdat deze *niet* levensduur verlengend zijn. Investeringskosten brengen wel afschrijvingskosten met zich mee en schrijven we af volgens het activabeleid.

Om jaarlijks vast te stellen welk budget is geïnvesteerd, maken we in het laatste kwartaal van elk jaar een overzicht van de investeringen. De investeringen vertalen we financieel naar kapitaallasten, dit proces brengt geen extra onderhouds-/vervangingskosten met zich mee en is dus budgetneutraal.

Financiële consequenties en vertaling	2021	2022	2023	2024	2025
Onderhoud lasten:					
Gemeentehuis	6.567	6.672	6.672	6.672	6.672
Gemeentewerf	5.729	5.821	5.821	5.821	5.821
Parkeergebouw Twello	11.667	11.854	11.854	11.854	11.854
Onderwijsaccommodaties	1.717	1.745	1.745	1.745	1.745
Sportaccommodaties	21.721	22.069	22.069	22.069	22.069
Begraafplaatsen	13.728	161.341	161.361	161.341	161.341
Hietweideweg 20 Twello, exclusief gymzaal	5.280	5.364	0	0	0
Hietweideweg 20 Twello, gymzaal	5.280	5.364	5.364	5.364	5.364
Maarten Tromplaan 2 Twello	4.645	4.719	0	0	0
Oude Rijksstraatweg 38 Twello	3.000	3.048	3.048	3.048	3.048
Molenstomp De Vecht	258	262	262	262	262

Financiële consequenties en vertaling	2021	2022	2023	2024	2025
H.W. Iordensweg 11 Twello	1.018	1.034	1.034	1.034	1.034
Voormalig Cupa complex Bussloo	4.427	4.470	4.470	4.470	4.470
Vermeersweg 61 Twello	7.651	7.773	7.773	7.773	7.773
Schuur Het Kleine Zand, Teuge	500	508	508	508	508
Overige gebouwen	6.966	7.620	7.620	7.620	7.620
Onderhoud/vervanging					
Gemeentelijke gebouwen	1.362.381	1.459.476	1.242.760	1.264.386	1.184.105

Zie ook de ramingen in programma 4 Gezond Voorst en programma 7 Dienstverlenend Voorst

Onderhoud gemeentelijke eigendommen

Naamgeving gebouw	Huisvesting / huurder organisatie	BVO (m ²)
Gemeentehuis	Bestuurlijke en ambtelijke organisatie	5.400
Gemeentewerf / Brandweerkazerne	Korps Twello en ambtelijke organisatie	2.505
Hietweideweg 20 (oudbouw Veluws College)	Tijdelijke huisvesting bestuurlijke en ambtelijke organisatie	2.325
Brandweergarage plus dienstwoning	Korpsen Voorst en Terwolde	320
Maarten Tromplaan 2 (oudbouw De Kleine Wereld)	Stichting De Koepel	1.142
2 Sporthallen (inclusief turnhal + multizaal)	Stichting De Koepel	9.152
Kulturhus SCC	Stichting De Koepel	1.800
7 Gemeentelijke gymlokalen	Stichting De Koepel	3.428
Kortenaerstraat 16 (Het Bakken)	Stichting De Koepel	523
Zwembad (binnenbad + buitenbad)	De Schaeck	2.850
Vermeersweg 61 (oudbouw Wilpsedijk school)	Zone College	759
5 Kerktorens	Onderdeel van een kerk	302
Schaapskooi	Particulier en Imkervereniging	49
Veeschuurtje te Voorst	Hartgers	33
Pand Oude Rijksstraatweg 38	IJsseldal Wonen (opvang statushouders)	450
H.W. Iordensweg 11	-	125
Molensomp De Vecht (molen Koekkoek)	-	50
Schuur 'Het Kleine Zand' te Teuge	-	180
Muziektent Voorst en Terwolde	-	20
Parkeerhuis	Parkeerders	3.150
2 Aula's en lijkenhuisjes	Bezoekers	178

Vervangingsplan materieel

Beleidskader

In het kader van duurzaamheid vervangen we de huidige dienstauto's met brandstofmotor door elektrische auto's.

Kwaliteit en risico's

Vanuit duurzaamheid stappen we over naar elektrisch rijden. De huidige afschrijvingstermijn van 8 jaar is gebaseerd op voertuigen met conventionele techniek. De verwachting is dat deze afschrijvingstermijn ook toepasbaar is voor elektrisch rijden. Vandaar dat deze ongewijzigd blijft staan op 8 jaar.

Financiële consequenties en vertaling	2021	2022	2023	2024	2025
Investerings					
Bedrijfswagens / scooters / fietsen	91.560	53.000	0	0	0
Onderhoudsmaterieel	31.800	0	0	27.925	0

4.4 Paragraaf Financiering

Algemeen

In deze paragraaf beschrijven we het treasurybeleid. Treasury, het beheren van geld- en kapitaalstromen, neemt bij gemeenten een belangrijke plaats in. De Wet Financiering decentrale overheid (Wet Fido) stelt regels voor het beheer van de treasury. De wet bevat normen voor het beheersen van risico's op kort- en langlopende geldleningen, de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Beleid

Om het renterisico te beheersen en de rentekosten zo laag mogelijk te houden, maken we gebruik van de kaders die in het treasurystatuut 2018 zijn vastgelegd. Dit statuut is door het college vastgesteld en de raad is met een raadsmededeling hierover geïnformeerd.

Risicobeheer

De risico's die de gemeente loopt op het gebied van treasury bestaan voornamelijk uit renterisico's. Voor de beheersing van deze risico's gelden twee concrete richtlijnen: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm voor de vaste schuld.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het bedrag dat de gemeente maximaal als gemiddelde netto-vlottende schuld over een periode van 3 maanden mag hebben. Deze bedraagt maximaal 8,5% van de jaarbegroting. De limiet heeft betrekking op leningen met een looptijd van maximaal één jaar (vlottende schuld).

Berekening kasgeldlimiet	Begroting 2022
Begrotingstotaal	62.876
Percentage ministeriële beschikking	8,5%
Kasgeldlimiet (afgerond)	5.344

(bedragen x € 1.000)

Renterisiconorm

Het renterisico betreft het risico dat de begroting van de gemeente geconfronteerd wordt met een verzwaring van de rentelasten als gevolg van herfinancieringen van bestaande activa of van herziening van rente van bestaande leningen. Het doel van de renterisiconorm is om dit risico te beperken tot een handelbaar niveau. Bij een goed (gelijmatig) opgebouwde leningenportefeuille blijft het renterisico binnen verantwoorde marges en zullen de renteaanpassingen zich geleidelijk voordoen en binnen de begroting worden opgevangen.

In de Wet FIDO is vastgelegd dat jaarlijks een volume ter grootte van 20% van het lastentotaal van de gemeentelijke begroting (peildatum 1 januari) mag worden geherfinancierd of een renteherziening mag ondergaan. Omdat de gemeente voor de eigen financiering geen leningen heeft aangetrokken waarvan in 2021 de rente wordt herzien, heeft de renterisiconorm in 2022 voor Voorst alleen betrekking op herfinanciering van aflopende leningen.

Berekening renterisiconorm	Begroting 2022
Begrotingstotaal	62.876
Percentage ministeriële beschikking	20%
Renterisiconorm (afgerond)	12.575

(bedragen x € 1.000)

Kredietrisicobeheer

1 Volgens onderstaande tabel zijn aan de volgende instellingen gelden verstrekt:

Kredietrisico's op verstrekte gelden

	Restant schuld per 1-1-2022	%
Verenigingen	92	1,20
Woningbouw	60	0,80
Stimuleringsfonds (1-1-2021)	7.757	98,00
Totaal	7.909	100,00

(bedragen x € 1.000)

Het risico dat de gemeente loopt bij bovenstaande verstrekte gelden is gelet op de overeenkomsten met de instelling en het toezicht op deze instellingen heel laag.

Intern liquiditeitsbeheer

Risico's worden beheerst van mogelijke wijzigingen in de liquiditeitplanning en meerjaren investeringsplanning. Als gevolg daarvan kunnen de financieringskosten hoger uitvallen. Voor het liquiditeitsbeheer heeft de gemeente Voorst een overeenkomst voor geïntegreerde dienstverlening afgesloten met de nv Bank Nederlandse Gemeenten. Ter beperking van de rentekosten is met de BNG overeengekomen dat de kredietfaciliteit in rekeningcourant is gesteld op ongeveer de kasgeldlimiet.

Financieringsvolume

Onze financieringsbehoefte wordt in belangrijke mate bepaald door de investeringen die plaatsvinden in het kader van het Meerjaren Investerings Programma (MIP), het Meerjaren Onderhouds Programma (MJOP), de ontwikkelingen binnen de grondexploitatie en het verloop van de exploitatieuitgaven en -inkomsten. Het MIP en MJOP worden doorlopend geactualiseerd en bijgesteld. Voor de komende jaren zijn er bedragen nodig voor o.a. rioleringsinvesteringen (op basis van het programma Water), wegenreconstructies (uitwerking Integraal WegenPlan) en vervanging van onderhoudsmaterieel. Voor het project Verduurzaming en revitalisering gemeentehuis is in 2018 een langlopende geldlening aangetrokken, die we in verschillende termijnen opnemen.

In de financieringsbehoefte verwachten wij te voorzien door het aantrekken van kort- en langlopende geldleningen. Het daadwerkelijk beroep is afhankelijk van de realisatie van de geplande investeringen, de ontwikkelingen binnen de grondexploitaties en de feitelijke liquiditeitspositie op het moment dat we uitgaven doen. De liquiditeitsbehoefte is immers afhankelijk van het verloop van de inkomsten en uitgaven. Het aantrekken van financieringsmiddelen vindt plaats binnen de kaders van de wet Fido en het Financieringsstatuut 2018.

Leningenportefeuille

De totale leningenportefeuille van onze gemeente bedraagt op 1 januari 2022 €44,2 miljoen.

Interne rente

In deze programmabegroting gaan we uit van een interne rente van 0,10%. Dit percentage achten wij redelijk gezien de rente die we momenteel betalen en gezien de huidige rentestand van langlopende geldleningen. De rentelasten worden toegerekend aan de diverse programma's op basis van de boekwaarde van de investeringen. De toegerekende rentelast aan bouwgronden in exploitatie (1,0%) sluit aan op de fiscale systematiek (vennootschapsbelasting) zoals uiteengezet in de notitie Grondexploitatie van de commissie BBV. Het verschil (renteresultaat) tussen de betaalde en ontvangen rente en de interne doorberekende rente verantwoorden we bij de algemene dekkingsmiddelen.

In onderstaand renteschema geven we inzicht in de rentelasten externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening

Tabel renteschema 2022

	Renteschema		Bedrag (x € 1.000)
a.	Externe rentelasten over de korte en lange financiering		486
	Externe rentelasten over de korte financiering		-
b.	De externe rentebaten		-
	Totaal door te rekenen externe rente		486
c.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	37	
	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-298	
			-261
	Saldo door te rekenen externe rente		225
d1.	Rente over eigen vermogen		-
d2.	Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)		-
	De aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toe te rekenen rente		225
e.	De werkelijk aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)		263
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury		-38

Wet- en regelgeving

Schatkistbankieren

Voor de gemeenten en andere decentrale overheden is het verplicht schatkistbankieren ingevoerd. Decentrale overheden dienen banktegoeden, die een vooraf bepaalde drempelwaarde te boven gaan, af te storten naar een rekening-courant bij het ministerie van Financiën.

Vanaf 1 juli 2021 wordt voor gemeenten (en provincies, waterschappen en hun gemeenschappelijke regelingen) met een begrotingstotaal tot € 500 miljoen de drempel voor het verplicht schatkistbankieren verhoogd naar 2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1 miljoen. Deze drempelwaarde bedroeg voorheen 0,75% van het begrotingstotaal met een minimum van € 250.000. Voor de gemeente Voorst bedraagt de drempelwaarde in 2022 afgerond € 1,0 miljoen. Tegen deze drempelwaarde moet het gemiddelde van de banksaldi van de gemeente in een kwartaal worden afgezet. Ieder jaar sturen we erop dat we de drempelwaarde niet overschrijden en dat de gemeente dus geen of heel beperkt financiële middelen hoeft te stallen bij het Rijk.

Wet HOF

Met de wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF) zijn de Europese afspraken van het stabiliteits- en groeipact en het al bestaande Nederlandse budgettaire beleid vanaf 1 januari 2014 wettelijk verankerd. De Wet Hof bepaalt onder meer dat Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen een gelijkwaardige inspanning leveren bij het op orde brengen van de overheidsfinanciën. Daarmee worden de tekorten van gemeenten of provincies door de Europese Commissie meegeteld bij de berekening van het begrotingstekort, dat volgens de EU-regels niet meer dan drie procent mag bedragen.

4.5 Paragraaf Bedrijfsvoering

Algemeen

De inrichting van de bedrijfsvoering vindt plaats onder verantwoordelijkheid van het college. De raad oefent via zijn budgetrecht invloed uit op de gemeentelijke bedrijfsvoering: met de vaststelling van de begroting stelt de raad het bedrag vast dat het college voor dat doel beschikbaar heeft. De paragraaf bedrijfsvoering beoogt op hoofdlijnen kaders te stellen ten aanzien van het beleid met betrekking tot de bedrijfsvoering.

Kaders voor het bedrijfsvoeringsbeleid

Net als in vorige begrotingen formuleert deze paragraaf van de programmabegroting een aantal indicatoren aan de hand waarvan de raad vanuit zijn controlerende rol kan toetsen of de sturing door het college zich binnen de gestelde hoofdkaders beweegt. Deze indicatoren zijn:

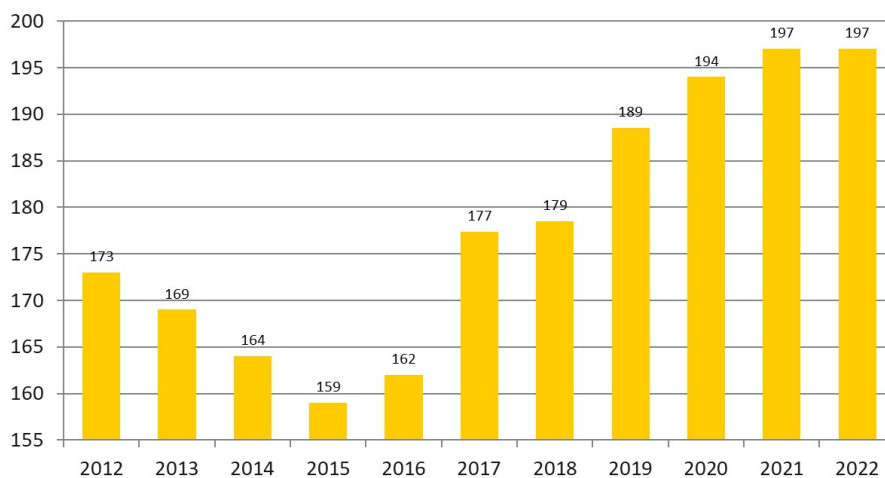
- Het college geeft gestalte aan de bedrijfsvoering met inachtneming van de geldende externe regelgeving en van de door de raad vastgestelde regels en normeringen zoals deze in de programmabegroting en verordeningen ex artikel 212 en 213 van de Gemeentewet zijn opgenomen. De verklaring en het controleverslag van de accountant bij de gemeentelijke programmarekening vormt een belangrijke graadmeter voor beantwoording van de vraag of het college in deze opdracht is geslaagd. Zowel wat betreft de "getrouwheid" van de jaarrekening als wat betreft de rechtmatigheid van de financiële beheershandelingen;
- Het college heeft de informatieveiligheid op orde, blijkt uit de rapportage zelfevaluatie ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) die we opstellen ten behoeve van het toezicht door de gemeenteraad en het toezicht door externe toezichthouders;
- De huidige organisatiestructuur volgens het zogenoemde bloemmodel blijft in stand. Het college richt zich op een zich organisch ontwikkelende organisatie en streeft naar het voorkomen van reorganisaties en gedwongen ontslagen;
- De omvang van de ambtelijke organisatie staat in verhouding tot het takenpakket, waarbij naast kwaliteit en doelmatigheid ook optimale efficiëntie onverminderd uitgangspunt is;
- De gemeente vervult als overheidswerkgever een voorbeeldrol als goed werkgever en betreft vanuit deze doelstelling werknemersvertegenwoordigingen nauw bij de ontwikkeling van het personeels- en organisatiebeleid; het personeelsbeleid is erop gericht dat het ziekteverzuim niet hoger is dan 5%.

Omvang formatie

De ambtelijke formatie omvat in 2022 volgens de raming 199,1 fte (voltijdsfuncties), waarvan 2,5 fte griffiepersoneel. Van de totaalformatie heeft 3,3 fte een tijdelijk/projectmatig karakter, namelijk 1,8 fte projectteam Voorst onder de Loep, 0,8 fte uitvoering Addendum nota Duurzaamheid en 0,7 fte uitvoering Actieplan Huisvesting en Integratie Statushouders. In de ambtelijke formatie zijn 6 FTE opgenomen voor de gedetacheerde mensen van de buitendienst. Tegenover de loonsom hiervan staat een detacheringsvergoeding die nagenoeg kostendekkend is. Deze detacheringsvergoeding staat geraamd op taakveld Groen, programma Mooi Voorst.

De ambtelijke formatie heeft zich de afgelopen jaren als volgt ontwikkeld (cijfers exclusief griffiepersoneel)

Ambtelijke formatie, excl. griffie

De formatie in 2022 blijft op hetzelfde niveau ten opzichte van 2021.

Loonsomuitgaven

De raming van loonsomuitgaven voor 2022 is als volgt:

	Aantal FTE's	Aantal pers.	Totaal jaarwedde	Totaal toelagen	Bruto lasten	Inhouding sociale lasten	Totaal lasten
Bestuur							
Raad		19	-	309.383	309.383	33.250	342.633
College		5	411.522	19.040	430.562	64.572	495.135
Voorm. bestuurders		14	163.493	-	163.493	1.150	164.643
Totaal		38	575.015	328.423	903.439	98.972	1.002.411
Ambt. organisatie							
WSW	59,08	69	1.496.102	11.221	1.507.322	376.403	1.883.725
Griffie	2,52	4	162.129	6.202	168.331	51.150	219.482
Ambtenaren	196,60	225	11.124.743	493.301	11.618.044	3.342.075	14.960.119
Totaal	258,20	298	12.782.974	510.724	13.293.698	3.769.628	17.063.326
Totaal salariskosten	258,20	336	13.357.989	839.147	14.197.136	3.868.600	18.065.737

Bestuurlijke loonsomlasten

Ten opzichte van de begroting 2021 zijn de bestuurlijke loonsomlasten toegenomen met ruim € 38.240. Deze toename is te verklaren doordat de onkostenvergoedingen voor raadsleden nu bij de toelagen geraamd zijn in plaats van onder de overige personeelskosten. Dit zijn geen extra bijkomende kosten, maar deze zijn nu in dit overzicht zichtbaar gemaakt.

Ambtelijke loonsomlasten

De ambtelijke loonsomlasten inclusief griffie zijn € 15.179.600. Dit is ten opzichte van de begroting 2021 een toename van € 238.885. Deze loonsomstijging wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt dooreen verhoging van de pensioenlasten en de sociale verzekeringslasten. Net als in 2021 zijn de loonsomlasten van het project Voorst onder de Loep in de overzichten opgenomen. Het aandeel in de loonsom van deze

projectformatie is € 79.762. Deze loonsomlasten dekken we vanzelfsprekend uit het krediet dat voor de uitvoering van het project beschikbaar is.

Sociale Werkvoorziening

Vanaf 1 januari 2020 voeren we de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) zelf uit. In 2022 hebben we 59,08 fte aan formatie die onder de cao Sociale Werkvoorziening vallen. Vanaf 1 januari 2015 kunnen er geen mensen meer instromen in de Wsw. We hebben een relatief jong bestand van mensen in de Wsw en deze mensen blijven hun rechten houden op basis van de oude Wsw. Het bestand met mensen in de Wsw gaat in de loop van de jaren daarom teruglopen, maar met een lange doorlooptijd. De Participatiewet is in de plaats gekomen van de Wsw, maar ook in de plaats van de Wet Werk en Bijstand en een groot deel van de Wajong.

Personeel en organisatie

Mede door de corona crisis, maar ook door een toenemende krapte op de arbeidsmarkt is het nog meer dan in voorgaande jaren zichtbaar dat het van belang is te blijven investeren in aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden, vooral voor de jongere generaties. Het bieden van ruimte voor flexibele werktijden, thuiswerken en de facilitering daarbij, het beschikbaar stellen van eigentijdse communicatiemiddelen en het ondersteunen en faciliteren van opleidings- en loopbaanplannen maken onderdeel uit van die maatregelen.

Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf het boekjaar 2022 moet het college van burgemeester en wethouders zelf een rechtmatigheidsverantwoording afgeven in de jaarstukken. Nu is het nog zo dat de externe accountant bij de jaarrekening een controleverklaring verstrekt met een oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid. Het oordeel over de rechtmatigheid verdwijnt en het wordt de taak van het college zelf om zich daarover te verantwoorden. Het college van B&W is al staatsrechtelijk en bestuurlijk verantwoordelijk voor de rechtmatigheid. Maar nu is het de accountant die hierover verslag uitbrengt en het gesprek voert met de gemeenteraad. Met ingang van de jaarstukken 2022 moet het college van B&W zelf een verantwoording opstellen, die we opnemen in de jaarrekening. De accountant geeft in het kader van de getrouwheid wel een oordeel over de rechtmatigheidsverantwoording.

Informatiebeleid en automatisering

Goede informatisering en daarmee dienstverlening kent twee pijlers: processen en gegevens. Zaakgericht werken zorgt voor het eenduidig vastleggen van alle processen. Hoewel dit niet het werk inhoudelijk beïnvloedt heeft dit wel invloed op de manier van werken. Om dit te faciliteren is implementatie van een Zaaksysteem nodig.

Vanuit de Samen Organiseren gedachte van gemeenten is Common Ground ontstaan. Dit is het idee om een nieuwe, moderne ICT-infrastructuur te bouwen voor de uitwisseling van gegevens binnen, en tussen gemeenten en ketenpartijen. Met Common Ground kunnen gemeenten hun dienstverlening en bedrijfsvoering ingrijpend vernieuwen vanuit de basis: de gegevenslaag. Met de basis op orde is gecombineerd met een zaaksysteem goede ontsluiting via een Klant Contact Centrum, een Persoonlijke Internet Pagina maar ook het bieden van een integraal klantbeeld mogelijk. Ook voor het leveren van sturingsinformatie, verantwoording, beveiliging en juiste archivering is dit essentieel. Dat stelt ons in staat om op een moderne en flexibele manier in te spelen op maatschappelijke vraagstukken en onze inwoners een optimale dienstverlening te bieden.

Dat informatiebeveiliging hierbij een belangrijke rol speelt is evident. Aan de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van gegevens worden steeds hogere eisen gesteld. Voor de overheid geldt één uniform normenkader voor informatiebeveiliging: de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). De BIO legt de nadruk op risicomanagement. Dit vereist, nog meer dan nu, een continu proces

van identificatie en beoordeling van risico's om te bepalen wat nodig is om informatie adequaat te beschermen.

De coronacrisis heeft ons geleerd hoe belangrijk goede ICT-voorzieningen zijn, niet alleen op kantoor maar ook thuis. Het verplichte thuiswerken heeft medewerkers laten ervaren wat de voor- en nadelen hiervan zijn. Wij verwachten dat ook na de crisis meer thuisgewerkt gaat worden dan voorheen. Bij de inrichting van de werkplek in het vernieuwde gemeentehuis kijken we dan ook goed welke ICT-middelen nodig zijn om flexibel én locatieonafhankelijk te kunnen werken.

ICT-uitgaven	Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Aanschaf duurzame goederen	10.607	11.744	11.219,67
Onderhoud	669.716	774.038	822.507,17
Telefonie, verzekeringen	113.711	112.477	143.966,18
Overige kosten	64.910	85.109	86.471,00
Kapitaallasten	415.857	297.372	351.276,01
Totaal lasten	1.274.801	1.280.740	1.415.440
Overige inkomsten	-16	6	7
Totaal baten	-16	6	7
Saldo	1.274.817	1.280.734	1.415.433

4.6 Paragraaf Verbonden partijen

Algemeen

Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarmee de gemeente zowel een financiële als bestuurlijke relatie heeft. Beide relaties komen voort uit de verplichtingen op grond van een gemeenschappelijke regeling (GR), in samenhang met het bepaalde in artikel 193 van de Gemeentewet. De financiële verplichting houdt in dat de gemeente bijdraagt in de kosten van de publiekrechtelijke rechtspersoon.

Bij een privaatrechtelijke rechtspersoon zijn de opties dat de gemeente kapitaal verstrekt in de vorm van risicodragend kapitaal, een lening of garantstelling, c.q. een subsidie of een combinatie van deze mogelijkheden.

Bij de bestuurlijke relatie staat zeggenschap bij de rechtspersoon centraal, onder andere via de mogelijkheid om bestuursleden of commissarissen te benoemen of via het stemrecht als aandeelhouder.

Huidige beleidskaders

Aanwezigheid publiek belang

Bij zowel een financiële als een bestuurlijke relatie dient sprake te zijn van een publiek belang. De behartiging van een publiek belang staat centraal bij de rechtspersoon aan wie de gemeente zich verbonden heeft. Het publiek belang zal gedefinieerd zijn in het gemeentelijk besluit tot deelneming. De invulling van het publieke belang leidt tot bepaalde taken en werkprocessen. Als er geen sprake (meer) is van een publiek belang, dan is deelneming niet (meer) aan de orde.

Volledige betrokkenheid bij behartiging publiek belang

We moeten bezien of volledige, dan wel gedeeltelijk gemeentelijke betrokkenheid bij de behartiging van het publieke belang/de publieke taak noodzakelijk is. De vraag is op welke elementen van de werkprocessen de gemeente invloed wil hebben. Gaat het alleen om de output en de resultaten, of ook om de beheersing van het proces zelf? Als volledige betrokkenheid noodzakelijk is, maar de gemeente het publieke belang niet zelfstandig kan behartigen, dan is deelname aan een publiekrechtelijke rechtspersoon, c.q. samenwerkingsverband, geïndiceerd.

Gedeeltelijke betrokkenheid bij behartiging publiek belang

Als sprake is van een publiek belang maar volledige gemeentelijke betrokkenheid niet noodzakelijk is, komt deelname aan een privaatrechtelijk rechtspersoon in beeld. De weg daar naar toe begint bij de vraag of de gemeente het publieke belang via bestuurlijke zeggenschap in combinatie met een financiële deelname voldoende kan behartigen. Deze vraag is van belang voor de rol waarin de gemeente als opdracht-, subsidie- of regelgever in beeld is. Biedt bestuurlijke deelname onvoldoende mogelijkheden om de verantwoordelijkheden voor het desbetreffende publieke belang waar te maken, dan is deelneming niet langer zinvol of is een nieuwe participatie niet aan de orde.

Risicoanalyse bij betrokkenheid behartiging publiek belang

Indien gemeentelijke participatie geïndiceerd is, is het zaak risico's in te kaart brengen en is de monitoring van de risico's noodzakelijk. Deze situatie kan voorkomen als een verplichte afdekking van tekorten, geldleningen en garanties speelt. Ook kan deze situatie ontstaan als de noodzaak tot monitoring van de omvang van het gemeentelijke aandelenkapitaal noodzakelijk is. Monitoringsinstrumenten zijn het beoordelen of goedkeuren van de begroting en de jaarrekening, dan wel specifiek omschreven besluiten en de beoordeling van het nakomen van de gewenste prestaties met inbegrip van het gewenste voorzieningenniveau. Vastlegging hiervan en verslaglegging hierover is noodzakelijk.

Ontwikkelingen

Bij de oprichting van de Omgevingsdienst Veluwe IJssel is de keuze gemaakt om elke deelnemer bij een stemming 1 stem in het bestuur te geven. Daarnaast werd besloten dat er een beschermingsconstructie op financieel gebied komt voor grote gemeenten. Het doel daarvan is te voorkomen dat veel kleine gemeenten één grote gemeente tot uitgaven kunnen dwingen voor doeleinden waar een grote gemeente niet achter staat. Wij werken er bij elke aanpassing en oprichting van een GR naar toe dat wordt gestemd volgens de hiervoor omschreven methode (één stem per deelnemende gemeente met de beschermingsconstructie).

Lijst van verbonden partijen

De verbonden partijen kunnen als volgt worden ingedeeld:

Gemeenschappelijke regelingen
Regio Stedendriehoek (Cleantech Regio)
GGD Noord- en Oost-Gelderland
Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
Omgevingsdienst Veluwe IJssel (OVIJ)
Tribuut belastingsamenwerking
Basismobiliteit (PlusOV)

Stichtingen/verenigingen
Stichting Archipel
Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (SVn)
Stichting Koepel sport, welzijn en cultuur

Coöperaties/vennootschappen
Leisurelands (voorheen Recreatiegemeenschap Veluwe / RGV Holding BV)
N.V. Luchthaven Teuge
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten
Waterbedrijf Vitens N.V.
Circulus Berkel

Gemeenschappelijke regelingen

Verbonden Partij	Regio Stedendriehoek (Cleantech Regio)
Aard	Gemeenschappelijke regeling
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Burgemeester
Vestigingsplaats	Twello
Omschrijving	De Regio Stedendriehoek (S3H) coördineert, faciliteert en communiceert de samenwerking tussen de gemeenten binnen de S3H. Naast de taken in relatie tot de intergemeentelijke samenwerking participeert de S3H in de Cleantech Regio, met als partners het bedrijfsleven en het onderwijs.
Zeggenschap	Bestuurslidmaatschap AB (2+1plv) en bestuurslidmaatschap DB (1)
Openbaar belang / doel	De Regio Stedendriehoek en de Strategische Board vormen samen de Cleantech Regio en richten zich gezamenlijk op het realiseren van 3 lange termijn doelen: 1. Een duurzame en gezonde leef- en werkomgeving2. Een vitale, toekomstbestendige arbeidsmarkt3. Een circulaire en energieneutrale economie Het motto van de Agenda Cleantech Regio is "Samen naar een schone toekomst". De agenda is gemaakt met vertegenwoordigers van de overheden, het bedrijfsleven en onderwijs en onderzoek. De tophema's zijn Energietransitie en Circulaire economie. Ook zet de regio in op Innovatiekracht, Human capital en Schone mobiliteit. De basis is onze leefomgeving en het vestigingsklimaat. Doel is dat de Cleantech Regio aantrekkelijk is en blijft voor (nieuwe) inwoners, toptalenten en ondernemers.
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage aan de regio is afhankelijk van het aantal inwoners per gemeente.
Risico's en getroffen maatregelen	De deelnemende gemeenten aan de regeling zijn gezamenlijk aansprakelijk voor eventuele tekorten van de S3H. Voor de Cleantech Regio geldt dat de drie partners (zie hiervoor) gezamenlijk zorgen voor een verantwoord financieel beleid.

Verbonden Partij	Regio Stedendriehoek (Cleantech Regio)
Ontwikkelingen	<i>Regionaal Perspectief 2030</i> Eind 2020 is gestart met het Regionaal Perspectief 2030 (RP2030). Het gaat om een aanscherping en actualisatie van de huidige Agenda Cleantech Regio. In het Regionaal Perspectief maken we een doorkijk naar 2030 voor wat betreft de regionale opgaven. Doel is om als regio beter herkend en erkend te worden. Het vormt de basis voor de meerjarige samenwerkingsafspraken met de provincies Gelderland en Overijssel, in de vorm van een uitvoerings- en investeringsprogramma. Het RP 2030, inclusief uitvoerings- en investeringsprogramma, brengt de regionale opgaven voor 2030 in beeld, geeft zicht op de investeringsrichtingen en benodigde investeringen en partners. In 2021 rondenwe dit proces af. <i>Regiodeal</i> De uitvoering van de Regiodeal, met een bijdrage van het Rijk van 7,5 miljoen, is in volle gang. De gemeente Voorst neemt deel aan het programma toekomstbestendige bedrijventerreinen, bedoeld om bedrijfsterreinen duurzamer en aantrekkelijker te maken. <i>Grip op Samenwerken</i> In mei 2020 is de notitie Grip op Samenwerken behandeld en heeft u ingestemd met het initiatiefvoorstel om de regionale samenwerking te verbeteren. Het gaat naast samenwerking ook om een ander manier van infomeren en meer ruimte voor de raad om te sturen. Ook de andere gemeenteraden in de regio is het initiatiefvoorstel besproken. In 2021 worden de raden in de regio op de hoogte gesteld van de voorgenomen acties op de voorgestelde maatregelen

Boekjaar	Jaarrekening 2016	Jaarrekening 2017	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020
Resultaat	6	1	-67	94	173
Eigen vermogen	245	221	105	97	173
Vreemd vermogen	4.900	2.700	1.736	1.566	2.089

Bedragen x € 1.000

Verbonden Partij	GGD Noord- en Oost-Gelderland
Aard	Gemeenschappelijke regeling
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Wethouder Wim Vrijhoef
Vestigingsplaats	Warnsveld
Omschrijving	De Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Noord- en Oost-Gelderland (GGD NOG) is de gezondheidsdienst van 22 gemeenten. De GGD NOG beschermt en bevordert de gezondheid van de inwoners (van jong tot oud) van de gemeenten in zijn regio.
Zeggenschap	Bestuurslidmaatschap AB (1)
Openbaar belang / doel	Het op adequate schaal behartigen van de openbare gezondheidszorg.
Financieel belang	Dit betreft de bijdrage voor de kosten die conform afspraak via een bijdrage per inwoner over de deelnemende gemeenten verdeeld worden.
Risico's en getroffen maatregelen	Deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling zijn gezamenlijk aansprakelijk voor eventuele tekorten. De jaarrekening 2020 en de programmabegroting 2022 voldoen aan de eisen van de GR.

Verbonden partij	GGD Noord- en Oost-Gelderland (vervolg)
Ontwikkelingen	Vanaf het voorjaar van 2020 heeft het algemeen bestuur (AB) van GGD Noord- en Oost-Gelderland in het kader van een takendiscussie gesproken over bestuurlijke richting van het takenpakket en de werkwijze van de GGD. De uitkomsten daarvan leggen we waarschijnlijk in het najaar van 2021 aan de raad voor. In 2022 vindt een belangrijk deel van de implementatie plaats.

Boekjaar	Jaarrekening 2016	Jaarrekening 2017	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020
Resultaat	-53	193	213	71	69
Eigen vermogen	2.825	3.156	3.028	2.909	2.970
Vreemd vermogen	3.565	2.793	2.923	2.631	7.036

Bedragen x € 1.000

Verbonden Partij	Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland
Aard	Gemeenschappelijke regeling
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Burgemeester
Vestigingsplaats	Apeldoorn
Omschrijving	In de VNOG werken de GHOR (Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen) en de brandweer samen. De VNOG bestaat uit 22 gemeenten. Binnen de VNOG wordt aandacht besteedt aan een effectieve voorbereiding op en bestrijding van crises en rampen.
Zeggenschap	Bestuurslidmaatschap AB (1).
Openbaar belang / doel	Wet veiligheidsregio, Wet geneeskundige hulpverlening en Wet rampen en zware ongevallen verlangen het bestaan van een GR gericht op taken als hiervoor genoemd. Het is tevens de bedoeling de oranje kolom meer te betrekken bij de invulling van de eigen doelstellingen.
Financieel belang	De VNOG hanteert voor de berekening van de gemeentelijke bijdrage de verdeelsleutel "Gemeentefonds" (cluster openbare orde en veiligheid, subcluster brandweer en rampenbestrijding). In 2021 is het financieel verdeelmodel geactualiseerd voor een periode van 4 jaar. Het aandeel van Voorst is vanaf 2021 vastgesteld op 3,05%.
Risico's en getroffen maatregelen	Deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling zijn gezamenlijk aansprakelijk voor eventuele tekorten.
Ontwikkelingen	De gemeenteraad is geïnformeerd over de Kadernota 2022-2025 en over de programmabegroting 2022-2025. De programmabegroting is opgebouwd volgens de opgaven van de VNOG, zoals vastgelegd in de Toekomstvisie en bijbehorende opdrachten en het regionaal beleidsplan. De gevolgen van de coronacrisis zullen mogelijk nog effect hebben op 2022. Dat kan een extra uitdaging vormen voor het behalen van de doelstellingen en de uitvoering van de activiteiten, die in de begroting 2022 staan. In 2022 zal ook het "demarcatieproject", over de verantwoordelijkheden in beheer en onderhoud, uitgevoerd worden. In het kader van "Grip op samenwerken" gaat de VNOG onderzoeken hoe een aantal procedures aangepast kan worden, zodat deze beter aansluiten op "Grip op samenwerken". Er zal vervolgens onderzocht worden hoe deze werkwijze voor alle gemeenten toegepast kan worden. Dit onderzoek vindt plaats in samenwerking met de griffiers en samen met de GGD Noord- en Oost-Gelderland.

Boekjaar	Jaarrekening 2016	Jaarrekening 2017	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020
Resultaat	-211	930	-2.355	4.148	4.929
Eigen vermogen	1.597	1.597	-436	7.789	14.546
Vreemd vermogen	44.982	45.918	51.146	45.721	42.340

Bedragen x € 1.000

Verbonden Partij	Omgevingsdienst Veluwe IJssel (OVIJ)
Aard	Gemeenschappelijke regeling
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Wethouder Harjo Pinkster
Vestigingsplaats	Apeldoorn
Omschrijving	De OVIJ voert met de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving (VTH) voor milieu uit in de gemeenten Apeldoorn, Brummen, Epe en Voorst.
Zeggenschap	De gemeente Voorst is vertegenwoordigd in het dagelijks bestuur met 1 stem.
Openbaar belang / doel	De afzonderlijke colleges blijven bestuurlijk verantwoordelijk.
Financieel belang	De gemeente Voorst betaalt de OVIJ jaarlijks een vast bedrag, voor dit bedrag dient de OVIJ een prestatie te leveren in aantallen en kwaliteit.
Risico's en getroffen maatregelen	Aan het eind van het financieel boekjaar wordt een eventueel positief resultaat van de OVIJ conform de GR teruggegeven aan de partners, naar rato van de inbreng van de partners. In geval van een eventueel negatief eindresultaat moet extra geld bijbetaald worden, maar dit is sinds de oprichting nog niet voorgekomen.
Ontwikkelingen	Er is bij de OVIJ sprake van een gezonde financiële situatie. De jaarlijkse bijdrage van de gemeente Voorst is sinds de verhoging in 2019 evenredig ten opzichte van de andere partnergemeenten. Thema's waar de Omgevingsdienst de komende jaren extra aandacht aan gaat schenken zijn toezicht op energiebesparende maatregelen, het verbod op Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS-lijst) en circulariteit. De komst van de Omgevingswet leidt tot aanpassingen in de vergunningverlening en handhaving. OVIJ heeft budget gereserveerd voor de benodigde interne uren voor de implementatie van de Omgevingswet. Het positieve resultaat van 2020 is uitgekeerd aan de partners.

Boekjaar	Jaarrekening 2016	Jaarrekening 2017	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020
Resultaat	81	266	218	493	118
Eigen vermogen	337	596	518	668	298
Vreemd vermogen	1.391	2.015	735	2.624	1.062

Bedragen x € 1.000

Verbonden Partij	Tribuut belastingsamenwerking
Aard	Gemeenschappelijke regeling (GR)
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Wethouder Hans van der Sleen
Vestigingsplaats	Epe
Omschrijving	Tribuut voert met ingang van 2016 voor de gemeenten Apeldoorn, Epe, Lochem, Zutphen en Voorst alle gemeentelijke heffingen en belastingen uit. Een uitzondering geldt onder andere voor de heffing en invordering van de leges publiekszaken en marktgeld voor de zogenaamde meelopers.
Zeggenschap	Vertegenwoordigd in bestuur met 1 stem, evenals andere deelnemende gemeenten.
Openbaar belang / doel	De afzonderlijke colleges blijven bestuurlijk verantwoordelijk. De gemeenteraden blijven verantwoordelijk voor de vaststelling, wijziging en intrekking van belastingverordeningen en voor het kwijtscheldingsbeleid.
Financieel belang	Tribuut voert de taken van het bevoegd gezag uit en ontvangt hiervoor een doelvergoeding van de deelnemende gemeenten. Binnen de doelvergoeding moeten alle kosten worden opgevangen. Jaarlijks wordt de doelvergoeding geïndexeerd op basis van de indexpercentages uit de septembercirculaire (septembercirculaire voorafgaand aan het begrotingsjaar). Een eventuele verhoging van de doelvergoeding wordt bij de begroting (begrotingswijziging), na zienswijze van de raad, vastgesteld. Tribuut verzorgt de periodieke afdracht van de respectievelijke belastingopbrengsten aan de deelnemende gemeenten overeenkomstig de met Tribuut gesloten Collectieve samenwerkingsovereenkomst
Risico's en getroffen maatregelen	De deelnemers zijn voor hun inbreng aansprakelijk voor tekorten. Reserves worden opgebouwd uit toekomstige exploitatieresultaten.
Ontwikkelingen	De budgetten in het Toekomstplan en de begroting 2022-2025 van Tribuut zijn voor structurele en incidentele kosten geïndexeerd op basis van de prijsontwikkeling 2022, zoals aangegeven in de septembercirculaire 2021. De kosten Tribuut stijgen met ingang van 2022 met € 13.000 van € 441.000 tot € 454.000 als gevolg van: a. de indexering 2022, b. de kostenstijgingen 1^e wijziging begroting 2021 en c. de actualisering van de deurwaarderskosten en de kosten voor flexibele inhuur. De door Tribuut gemaakte Covid-19 kosten zijn voorzover van toepassing structureel verwerkt in haar begroting 2022-2025. Een zorg voor Tribuut en de deelnemende gemeenten blijft het antwoord op de vraag: "hoe ontwikkelt zich het aantal gegronde bezwaren, (WOZ/OZB) 2022 en volgende jaren, ingediend door zogenaamde "no cure no pay bureaus". De door Tribuut uitbetaalde proceskostenvergoedingen zijn vanaf 2020 zeer fors gestegen. Niet in te schatten is of het thans beschikbare budget van € 600.000 voldoende is. Het bestuur van Tribuut heeft opdracht gegeven om in algemene zin maatregelen te nemen om de kostenstijgingen Tribuut van de afgelopen jaren te beteugelen. Bij de oprichting van Tribuut zijn prestatie indicatoren opgesteld. Die prestatie indicatoren geven inzicht in hoe Tribuut haar werkzaamheden uitvoert. Voor de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken (WOZ) geldt dat de Waarderingskamer de uitvoering van de WOZ met een "Goed" moet beoordelen. Tot op heden staat het oordeel nog op "Voldoende". Dat betekent dat de WOZ bij Tribuut nog niet volledig in control is. Rijnconsult heeft in 2020 een rapport uitgebracht over de doorontwikkeling van Tribuut in de komende jaren. De conclusies en aanbevelingen moeten nog worden geëvalueerd en eventueel geïmplementeerd.

Boekjaar	Jaarrekening 2016	Jaarrekening 2017	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020 (voorlopig)
Resultaat	159	202	112	27	327
Eigen vermogen	159	202	112	27	327
Vreemd vermogen	2.183	2.206	1.106	1.142	1.944

Bedragen x € 1.000

Verbonden Partij	Basismobiliteit (PlusOV)
Aard	Gemeenschappelijke regeling (GR) tussen de Stedendriehoekgemeenten en de gemeenten Hattem en Heerde.
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Wethouder Wim Vrijhoef
Vestigingsplaats	Lochem, gemeentehuis Lochem.
Omschrijving	Samen met de Stedendriehoekgemeenten en de gemeenten Hattem en Heerde is het initiatief opgepakt om de gemeentelijke vervoersstromen te bundelen in de regio. Het gaat daarbij om vraagafhankelijk vervoer ("Regiotaxi-vervoer") en routegebonden vervoer (Leerlingenvervoer, Wmo-vervoer, en Jeugdwetvervoer). De bundeling vindt plaats via een gemeenschappelijke regeling: de GR Basismobiliteit. Onderdeel daarvan is de oprichting van een publieke bedrijfsvoeringsorganisatie: de Regionale Vervoercentrale Basismobiliteit. Iedere deelnemende gemeente heeft met de Vervoercentrale een dienstverleningsovereenkomst (DVO) gesloten. Op basis van de DVO's is de organisatie en planning van de gemeentelijke vervoersstromen uitbesteed aan de Vervoercentrale. De Vervoercentrale is de contractspartij naar de feitelijke vervoerders. De Vervoercentrale heeft een uitvoeringspositie; het vervoerbeleid is in gezamenlijke handen van de in de GR deelnemende gemeenten en de toegang tot de Vervoercentrale bepaalt iedere deelnemende gemeente individueel. Met ingang van 1 augustus 2019 nemen de gemeenten Deventer, Apeldoorn en Zutphen niet meer deel aan de GR voor het routegebonden vervoer.
Zeggenschap	Lid van het Bestuur van de GR.
Openbaar belang / doel	Het borgen van een kwalitatief goed en betaalbaar niveau van de gemeentelijke vervoersstromen.
Financieel belang	De bijdrage in de kosten van de GR / de Vervoercentrale per gemeente is afhankelijk van het feitelijk gebruik van de Vervoercentrale per gemeente.
Risico's en getroffen maatregelen	Nieuw Softwarepakket Het huidige softwarepakket wordt vernieuwd. De nieuwe software is een randvoorwaarde om de beoogde taakstelling in kostenreductie te realiseren. De licentiekosten van de software vallen hoger uit dan verwacht in de begroting. In het prijsmodel voor de nieuwe software zijn ambitieuze doelen gesteld. Deze doelen beoordelen wij als taakstellend, maar realistisch. Met deze doelen kunnen de ambitieuze taakstellingen in de begroting worden gerealiseerd. De kostenbesparing is een resultante van lagere personeelskosten, hogere licentiekosten én lagere vervoerskosten. Daarnaast wordt de kwaliteit van het vervoer hoger. Voor de klant ontstaat er een betere service via een klantvriendelijk boekingsportaal. Het effect van de nieuwe software op de fte bezetting is een reductie van 2,35 fte 2023 oplopend tot 3,6 fte in 2027 met een maximale besparing op personeelskosten van € 135.487 respectievelijk € 201.529. Hiermee wordt aan de taakstelling op personeelskosten, zoals begroot, voldaan. Als gevolg van reductie in aantallen medewerkers is het mogelijk dat er beëindigingskosten c.q. UWV-lasten voor rekening van PlusOV komen. Dit is nu nog niet in te schatten en daarom niet in de begroting verwerkt. PlusOV zet in op een natuurlijk afvloeiingsproces. Nieuwe vervoerders VAV De overgang naar nieuwe vervoerders, naar aanleiding van de aanbesteding VAV in 2021, is een stevige overgang en brengt uitvoeringsrisico's en daarmee ook financiële risico's met zich mee. Hoe groot het risico is, is niet in te schatten. PlusOV heeft ervaring met dergelijke overgangen en zet vanzelfsprekend in op een vloeiende overgang

Verbonden Partij	Basismobiliteit (PlusOV)
Ontwikkelingen	Organisatorische ontwikkelingen Ook de komende jaren zet PlusOV verder in op het verlagen van de organisatie- en vervoerskosten. Vanaf 2021 verschuift de focus voor verdere kostenbesparing van het routegebonden vervoer naar het vraagafhankelijk vervoer. In de begroting zijn hiervoor middelen beschikbaar gesteld. De reductie in fte's (circa 23 fte resteren in 2025) is aanleiding om in de toekomst te onderzoeken of een verdere kostenreductie mogelijk is in de huisvestingskosten, de wijze van aansturing (span of control supervisors en leidinggevenden) en een lagere bezetting door het verminderen van de openingstijden. Op basis van de werkelijke effecten van het nieuwe softwarepakket zal dit onderzoek komende jaren opgestart worden. Indexering In de budgetten wordt rekening gehouden met een inflatie van 1,4%, ontwikkeling van de loonkosten en de NEA-index van 1%. Aanbesteding vraagafhankelijk vervoer De huidige contracten met de vervoerders van het vraagafhankelijk vervoer lopen op 1 augustus 2021 af. In het najaar van 2020 is daarom begonnen met een Europese aanbestedingsprocedure. De aanbesteding is inmiddels gegund. De invloed op de kosten van deze aanbesteding is dat de vervoerskosten van het vraagafhankelijk vervoer 9% stijgen. In de begroting zijn de vervoerskosten van het vraagafhankelijk vervoer opnieuw berekend. Subsidie provincie Gelderland De subsidie van de provincie Gelderland voor Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)#vervoer en het aanvullend openbaarvervoer wordt de komende jaren verder afgebouwd. In 2021 ontvangen wij nog 75% en de jaren erna wordt de subsidie jaarlijks met 25% verlaagd. Hierdoor nemen de kosten van de bijdrage aan de vervoerskosten de komende jaren toe. De provincie Gelderland is voornemens om het aanvullend openbaarvervoer zelf te gaan financieren en organiseren.

Boekjaar	Jaarrekening 2016	Jaarrekening 2017	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020
Resultaat	0	0	0	-312	160
Eigen vermogen	-	148	148	460	621
Vreemd vermogen	-	3.923	8.646	4.124	7.227

Bedragen x € 1.000

Stichtingen/verenigingen

Verbonden Partij	Stichting Archipel
Aard	Stichting
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Wethouder Harjo Pinkster
Vestigingsplaats	Zutphen
Omschrijving	Overkoepelende organisatie van 20 openbare basisscholen in de gemeenten Brummen, Voorst en Zutphen.
Zeggenschap	Ontbindingsrecht stichting voor gemeenteraden. Goedkeuringsrecht statutenwijziging voor gemeenteraden. Benoemingen en ontslag: leden Raad van Toezicht door gemeenteraden. Besluit opheffing iedere openbare school door de gemeenteraad.
Openbaar belang / doel	Het geven van openbaar onderwijs met inachtneming van artikel 48 Wet op het Primair onderwijs dan wel artikel 51 Wet op de expertisecentra.
Financieel belang	De stichting voert de taak van bevoegd gezag uit en ontvangt hiervoor doeluitkeringen van het rijk. Binnen deze doeluitkeringen moeten alle kosten worden opgevangen.
Risico's en getroffen maatregelen	De gemeente loopt op dit moment geen financiële risico's; van getroffen of te treffen maatregelen is daarom geen sprake.
Ontwikkelingen	Er worden geen grote ontwikkelingen verwacht voor 2022. Het Strategisch Beleidsplan 2019-2023 van Archipel is in uitvoering.

Boekjaar	Jaarrekening 2016	Jaarrekening 2017	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020
Resultaat	108	875	447	449	-363
Eigen vermogen	3.970	4.845	3.119	3.438	2.494
Vreemd vermogen	2.595	2.561	2.806	2.645	2.758

Bedragen x € 1.000

Verbonden Partij	Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVn)
Aard	Stichting
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Wethouders Hans van der Sleen / Arjen Lagerweij
Vestigingsplaats	Hoevelaken
Omschrijving	SVn is een onafhankelijke financiële partner voor gemeenten, provincies, woningcorporaties of andere marktpartijen in volkshuisvesting.
Zeggenschap	Deelnemer/partner, onder eigen gemeentelijke voorwaarden. Benoeming bestuursleden SVn.
Openbaar belang / doel	Het leveren van een gewaarborgde bijdrage aan de betaalbaarheid van de stedelijke- of dorpsvernieuwing (waaronder startersleningen, asbestleningen, stimuleringsleningen voor het verduurzamen van gebouwen) door deelneming in het fonds.
Financieel belang	Financiële partner in volkshuisvesting van SVn die het gemeentelijke revolverende fonds beheert.
Risico's en getroffen maatregelen	Het beleid is gericht op een voortdurende zorgvuldige bewaking en beheersing van risico's die de activiteiten van SVn met zich meebrengen.
Ontwikkelingen	De regelingen voor duurzaamheid en asbest zijn vanaf 2022 in een ander jasje gestoken. Er is nu 1 lening voor beide regelingen, de Toekomstbestendig Wonen Lening. De starterslening blijft hetzelfde. Vanaf 2022 zijn de beheerskosten van SVn gewijzigd, maar deze kosten worden doorberekend aan de aanvrager. In plaats van een percentage per lening, is het nu een vast bedrag per maand.

Boekjaar	Jaarrekening 2016	Jaarrekening 2017	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020
Resultaat	5.136	-1.845	-1.967	-2.447	-1.332
Eigen vermogen	70.309	68.464	66.497	70.913	62.708
Vreemd vermogen	1.083.032	1.129.581	1.266.625	1.337.790	1.386.596

Bedragen x € 1.000

Verbonden Partij	Stichting Koepel sport, welzijn en cultuur
Aard	Stichting
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Ambtelijk
Vestigingsplaats	Twello
Omschrijving	De Koepel draagt zorg voor een zo optimaal mogelijk en integraal aanbod van accommodaties voor sport, welzijn en cultuur, dat aansluit bij de continu veranderende behoeften van burgers.
Zeggenschap	Het college van B&W benoemt een bestuurslid; deze heeft voor bepaalde zaken een vetorecht, onder andere ten aanzien van een statutenwijziging, fusie, splitsing en ontbinding van de stichting, wijziging of intrekking van het huishoudelijk reglement, begroting en meerjarenplanning, activiteitenplanning en tarieven.
Openbaar belang / doel	Statutaire doelstelling: • bijdragen aan de lichamelijke en geestelijke gezondheid van de inwoners van de gemeente Voorst en aan de sociale binding tussen de inwoners, door het faciliteren van accommodaties voor sport, welzijn en cultuur. • komen tot een integraal aanbod van sport, welzijn en cultuur, vooral door bundeling van het gemeentelijk beleid, behoeften van burgers en initiatieven van aanbieders. • de optimalisatie van de voorwaarden waarbinnen het aanbod van sport, welzijn en cultuur de kans krijgt om te groeien en te verbeteren. Hiertoe heeft de stichting een aantal statutair beschreven middelen.
Financieel belang	De stichting ontvangt een beheersvergoeding voor verrichte diensten.
Risico's en getroffen maatregelen	Via de statutaire bevoegdheden kan de gemeente zo nodig bepalende invloed uitoefenen op belangrijke beleids- en bedrijfsvoeringskwesties.

Verbonden Partij	Stichting Koepel sport, welzijn en cultuur
Ontwikkelingen	Er vinden de komende jaren ontwikkelingen plaats in de accommodaties die de Koepel exploiteert: het gymnastieklokaal aan de Hietweideweg zal verdwijnen; het Kulturhus komt vanaf maart 2022 nagenoeg leeg te staan omdat het sociaal domein met de samenwerkingspartners die nu in het Kulturhus gevestigd zijn worden ondergebracht in het gerenoveerde gemeentehuis. In samenspraak met de Koepel zijn wij op deze punten plannen aan het voorbereiden. De Koepel zal samen met de Voorster sportverenigingen en de gemeente Voorst de komende jaren invulling moeten geven aan de vraagstukken vanuit het Lokaal Beweegakkoord en het Behoeftenonderzoek Binnensportaccommodaties. Daarnaast wordt de verduurzaming van de sportaccommodaties voortvarend opgepakt om deze voor 2030 energieneutraal te maken. Gelijktijdig met deze verduurzamingsslag zullen de sportaccommodaties qua functionaliteit Arbo, veiligheid, toegankelijkheid en regel- en wetgeving weer toekomstbestendig worden gemaakt De lockdown die als gevolg van de coronacrisis heeft plaatsgevonden heeft grote impact gehad op de exploitatie van de Koepel in 2020. Hoe groot die impact is en wat de gevolgen zijn voor de Koepel op de middellange en lange termijn konden wij ten tijde van het schrijven van deze toelichting nog niet inschatten. Het college volgt de ontwikkelingen op de voet.

Boekjaar	Jaarrekening 2016	Jaarrekening 2017	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020
Resultaat	29	-11	-54	49	7
Eigen vermogen	310	300	245	294	301
Vreemd vermogen	61	64	216	232	413

Bedragen x € 1.000

Coöperaties/vennootschappen

Verbonden Partij	Leisurelands (voorheen Recreatiegemeenschap Veluwe/RGV Holding B.V.)
Aard	Aandelenbezit, 4823 aandelen (2,45% van het totaal uitgegeven pakket)
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Wethouder Harjo Pinkster
Vestigingsplaats	Arnhem
Omschrijving	Leisurelands houdt zich bezig met het beheren en exploiteren van (dag)recreatieve voorzieningen voor een breed publiek in Gelderland en Noord-Limburg.
Zeggenschap	Aandeelhouderschap
Openbaar belang / doel	Het gemeenschappelijke belang voor wat betreft de ontwikkeling van recreatieve en toeristische mogelijkheden op de Veluwe en in de randgebieden, rekening houdende met bescherming van het landschappelijke karakter.
Financieel belang	Deelname in het aandelenkapitaal
Risico's en getroffen maatregelen	De gemeente loopt geen financiële risico's; van getroffen of te treffen maatregelen is daarom geen sprake. De -in 2010 deelnemende 27- gemeenten hebben de aandelen destijds om niet verkregen en de gemeenten dragen geen risico in het bedrijfsresultaat.
Ontwikkelingen	Leisurelands is een financieel gezonde onderneming en de BV zet in op consolidatie van de bedrijfsvoering. Leisurelands faciliteert een gevarieerd aanbod in recreatievoorzieningen, waarbij kwaliteit voorop staat en waarbij eveneens laagdrempelige dagrecreatie naar de toekomst goed geborgd blijft. In 2021 wordt de reeds eerder verlengde aandeelhoudersovereenkomst tegen het licht gehouden en zal deze overeenkomst opnieuw worden vernieuwd. De verwachting is dat de nieuwe overeenkomst inhoudelijk overeenkomt met de huidige overeenkomst en dat deze (weer) voor een periode van vijf jaar zal gelden.

Boekjaar	Jaarrekening 2016	Jaarrekening 2017	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020
Resultaat	1.275	1.277	-687	4.422	4.212
Eigen vermogen	56.279	57.556	64.471	68.893	73.105
Vreemd vermogen	20.195	21.679	14.781	15.487	15.288

Bedragen x € 1.000

Verbonden Partij	N.V. Luchthaven Teuge
Aard	Aandelenbezit, 737 aandelen van € 400 nominaal (8,63% belang)
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Wethouder Hans van der Sleen
Vestigingsplaats	Teuge
Omschrijving	Luchthaven
Zeggenschap	Aandeelhouderschap
Openbaar belang / doel	De aanwezigheid van een infrastructurele voorziening op regionaal niveau in de vorm van een luchtvaartterrein voor zakelijk gebruik.
Financieel belang	Deelname in het aandelenkapitaal.
Risico's en getroffen maatregelen	De financiële huishouding van de luchthaven is op orde. De luchthaven draait momenteel break-even onder andere door kostenbesparingen die de afgelopen jaren zijn doorgevoerd.
Ontwikkelingen	Een Luchthavenbesluit is aangevraagd voor ongeveer 80.000 vliegbewegingen per jaar. De provincie onderzoekt momenteel de mogelijkheid om een vergunning te verlenen voor het huidige gebruik (50.000 vliegbewegingen per jaar), met ontwikkelruimte onder bepaalde voorwaarden. Eén voorwaarde is dat parachutenvluchten twee tot vier weekenddagen per maand niet mogen opstijgen. Een andere voorwaarde is dat het vliegveld in de toekomst de uitstoot van CO2 moet verminderen. Als de provincie besluit tot het stellen van de genoemde voorwaarden, dan heeft dit naar verwachting een beduidend negatieve invloed op de toekomst van Luchthaven Teuge. Het ontwerp Luchthavenbesluit wordt rond de zomer van 2021 verwacht. Op dat moment krijgt de gemeente Voorst, en ook de NV Luchthaven Teuge, de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen. De gemeente Voorst trekt hierbij op met gemeente Apeldoorn. De provincie is het bevoegd gezag. ten aanzien van het Luchthavenbesluit.

Boekjaar	Jaarrekening 2016	Jaarrekening 2017	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020
Resultaat	-24	-331	19	-27	22
Eigen vermogen	1.659	1.328	1.347	1.320	1.342
Vreemd vermogen	1.622	1.531	1.498	1.434	1.488

Bedragen x € 1.000

Verbonden Partij	Waterbedrijf Vitens N.V.
Aard	Aandelenbezit, 21.364 gewone aandelen
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Wethouder Hans van der Sleen
Vestigingsplaats	Utrecht
Omschrijving	Vitens houdt zich bezig met het produceren, distribueren en leveren van drinkwater.
Zeggenschap	Aandeelhouderschap
Openbaar belang / doel	Vitens is het grootste drinkwaterbedrijf van Nederland met ruim 1.400 medewerkers en 5,7 miljoen afnemers. Het werkgebied van Vitens ligt in de provincies Friesland, Overijssel, Flevoland, Gelderland en Utrecht, in vier van de vijf waddeneilanden (Terschelling, Vlieland, Schiermonnikoog en Ameland) en in enkele gemeenten in Drenthe en Noord-Holland. De aandelen zijn in handen van provinciale en gemeentelijke overheden
Financieel belang	Aandelenkapitaal: € 213.640
Risico's en getroffen maatregelen	Geen aansprakelijkheid voor schulden.
Ontwikkelingen	Primaire taak van Vitens is en blijft om 24 uur per dag, 7 dagen per week betaalbaar drinkwater van hoge kwaliteit te leveren aan iedereen in het verzorgingsgebied. Vitens wil dit op duurzame en circulaire wijze doen, met respect voor het watersysteem en in balans met de omgeving.

Boekjaar	Jaarrekening 2016	Jaarrekening 2017	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020
Resultaat	48.500	47.700	13.000	11.100	23.900
Eigen vermogen	489.100	533.700	533.000	533.300	557.100
Vreemd vermogen	1.249.200	1.194.400	1.233.500	1.293.000	1.340.100

Bedragen x € 1.000

Verbonden Partij	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten
Aard	Aandelenbezit, 112.983 stuks
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Wethouder Hans van der Sleen
Vestigingsplaats	Den Haag
Omschrijving	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang.
Zeggenschap	Aandeelhouderschap, via stemrecht op de aandelen die de gemeente Voorst bezit. (Stem per aandeel van € 2,50).
Openbaar belang / doel	Het aanwezig zijn van een bankiersbedrijf specifiek ten behoeve van overheden met het oog op het bijdragen aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Financieel belang	Boekwaarde aandelenkapitaal € 256.347. Geen aansprakelijkheid voor schulden. Derving jaarlijkse winstuitkering bij faillissement.
Risico's en getroffen maatregelen	De resultaten van deze deelneming fluctueren en daarmee ook de dividenduitkering.
Ontwikkelingen	Gezien de onvoorspelbare bewegingen op de financiële markten kan de bank geen verantwoordeuitspraak doen over de verwachte nettowinst in de komende jaren. De lage langlopende rente zal een drukkend effect hebben op de ontwikkeling van het renteresultaat. Prijzen voor lenen en voor bijvoorbeeld het indekken van renterisico's fluctueren. Sinds het begin van de coronacrisis heeft de BNG Bank een goede toegang gehad tot de kapitaalmarkt. De Bank zet haar koers uit vanuit haar missie om de publieke sector in staat te stellen om maatschappelijke doelstellingen te realiseren. De bank is er van en voor de publieke sector. Om de maatschappelijke impact te kunnen realiseren, zijn een optimale klantrelatie en een optimale interne organisatie van belang.

Boekjaar	Jaarrekening 2016	Jaarrekening 2017	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020
Resultaat	396.000	393.000	337.000	163.000	221.000
Eigen vermogen	4.486.000	4.593.000	4.991.000	4.887.000	5.097.000
Vreemd vermogen	149.483.000	135.041.000	132.518.000	144.802.000	155.262.000

Bedragen x € 1.000

Verbonden Partij	Circulus Berkel
Aard	Aandelenbezit met een intrinsieke waarde van € 617.000
Bestuurlijke vertegenwoordiger	Wethouder Harjo Pinkster (afvalbeheer) / Hans van der Sleen (aandeelhouderschap)
Vestigingsplaats	Apeldoorn
Omschrijving	De gemeenten Apeldoorn, Brummen, Bronckhorst, Deventer, Doesburg, Epe, Lochem, Voorst en Zutphen zijn aandeelhouder en opdrachtgever van Circulus-Berkel. Het werkterrein richt zich op afvalbeheer en het beheer van de openbare ruimte.
Zeggenschap	De invloed van de gemeente als deelnemer verloopt via het aandeelhouderschap in de vergadering van aandeelhouders. De rechten en plichten van aandeelhouders zijn vastgelegd in de statuten van Circulus-Berkel. Het stemrecht in de aandeelhoudersvergadering is verbonden aan het aantal door de gemeente gehouden aandelen dat weer evenredig is aan het aantal huisaansluitingen binnen de betreffende gemeente. De huidige aandeelhoudersverhouding is gebaseerd op 186.500 huishoudens. Uitgaande van 10.000 huishoudens van de gemeente Voorst is sprake van circa 5% van de aandelen.
Openbaar belang / doel	Een duurzame leefomgeving. Daarin hebben sociale werkgelegenheid en bewonersparticipatie een duidelijke plek.
Financieel belang	Boekwaarde aandelenkapitaal € 617.000. Aandeelhouders ontvangen over het gestorte kapitaal een statutair vastgestelde rente vergoeding en delen op basis van het aandeelhouderspercentage in het dividend van Circulus-Berkel.
Risico's en getroffen maatregelen	De resultaten van deze deelneming kunnen fluctueren en daarmee ook de dividenduitkering.
Ontwikkelingen	Sinds 1 januari 2019 wordt de afvalinzameling uitgevoerd door Circulus Berkel. Zij verzorgen de inzameling en verwerking van het huishoudelijk afval. Er worden voor 2021 geen grote veranderingen verwacht.

Boekjaar	Jaarrekening 2016	Jaarrekening 2017	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Jaarrekening 2020
Resultaat	2.598	2.565	1.396	803	1.178
Eigen vermogen	11.600	12.900	13.797	14.673	15.237
Vreemd vermogen	26.300	32.100	32.864	32.404	37.388

Bedragen x € 1.000

4.7 Paragraaf Grondbeleid

Gemeentelijke visie op het grondbeleid

Zoals in de Nota Grondbeleid is vastgelegd, kiest de gemeente Voorst voor een regisserend grondbeleid. Dit betekent dat de gemeente per ontwikkeling afweegt welke rol zij wil vervullen. Dit kan een actieve rol zijn, waarbij we locaties aankopen en (her)ontwikkelen, maar een faciliterende rol past in sommige gevallen beter. In die gevallen laat de gemeente de ontwikkeling over aan de markt en beperkt de gemeente zich tot haar publiekrechtelijke taken, zoals het opstellen van een nieuw bestemmingsplan. De nota Grondbeleid is in 2020 geactualiseerd.

Relatie tot programmadoelstellingen

De gemeente Voorst heeft diverse (woon)kwaliteiten te bieden. Een van deze kwaliteiten is het vitale en groene buitengebied, maar ook de rijke cultuurhistorie. Bij het realiseren van (woningbouw)projecten wegen deze kwaliteiten mee en de afbreuk die de projecten op de woonkwaliteiten kunnen hebben, minimaliseren we. In het programma Mooi Voorst streven we een hoge woon- en leefkwaliteit na. Daarom houden we ook bij de ontwikkeling van nieuwe projecten rekening met bestaand groen en de cultuurhistorie van onze gemeente.

Actuele prognose van de te verwachten resultaten van in exploitatie zijnde grondcomplexen

Complex 11 Uitbreidingsplan kern Nijbroek

De laatste paar nieuwbouwwoningen realiseren we in 2021. De definitieve inrichting van het openbaar gebied leggen we in 2022 aan. Deze exploitatie heeft een doorlooptijd tot eind 2022 met een verwacht eindresultaat van € 41.000.

Complex 14 Uitbreidingsplan Teuge

Alle bouw kavels in dit project zijn inmiddels verkocht. In 2021 en 2022 realiseren wij de hierop ontworpen woningen. Dit geldt ook voor tien projectwoningen in het bereikbare en middeldure koopsegment. Eind 2020 is gestart met het gefaseerd woonrijp maken van het projectgebied. Deze exploitatie heeft een doorlooptijd tot eind 2023 met een verwacht resterend eindresultaat van € 447.000.

Complex 15 Uitbreidingsplan kern De Vecht

De zuidkant van het projectgebied is inmiddels woonrijp gemaakt. We realiseren nog zes nieuwbouwwoningen. Hierna maken we het noordelijke deel van het plangebied, aansluitend op de Kerkstraat, woonrijp. Deze nulexploitatie heeft een doorlooptijd tot eind 2022.

Complex 16 De Schaker

De nieuwbouw van 16 vrije sector woningen en 72 grondgebonden projectwoningen in plandeel Oost II, gelegen tussen de Veenhuisweg en Voordersteeg, realiseren we in 2021. De bouw van 18 appartementen en 10 rug-aan-rug woningen start in 2021 en bouwen wij af in 2022. Hierna maken we het ontwikkelterrein woonrijp. Deze exploitatie heeft een doorlooptijd tot eind 2022 met een verwacht resterend eindresultaat van € 368.000.

Complex 21 Uitbreidingsplan Terwolde

Het openbaar gebied is in 2021 definitief ingericht. In 2022 realiseren we de laatste drie vrije sector woningen binnen fase 1. De uitvraag voor de realisatie van nieuwbouwwoningen in fase 2 bereiden we in 2022 voor. Dit project heeft een doorlooptijd tot eind 2024 met een verwacht positief eindresultaat van € 50.000.

Hoofdstuk 5

Deel 2: Financiële begroting

5.1 Uiteenzetting Financiële positie (financieel meerjarenperspectief 2022-2025)

Gehanteerde uitgangspunten meerjarenbegroting

Bij het opstellen van de financiële begroting hanteren we de volgende uitgangspunten:

Personeelslasten	2022	2021
De salarissen 2022 ramen we op het niveau van 2021	Niveau 2021	Niveau 2020
De vacatures ramen we naar het maximum van de schaal waarin de functie wordt vervuld.		
Voor onvoorziene salarisgevolgen over de jaarwedde nemen we een percentage als stelpost mee.	0,5%	0,5%
We schatten de te verwachten wijzigingen uit CAO - afspraken, werkgeverpremies etc. en nemen deze als stelpost mee in het financieel meerjarenperspectief 2022-2025.	p.m.	p.m.
Overige personeelslasten De budgetten voor opleiding, training en mobiliteit ramen we op het niveau van de begroting 2021 (geïndexeerd). Inhuur van personeel - regulier dekken we in 2022 uit de vrijval van geraamde salarislasten.	Niveau 2021	Niveau 2020

Rentepercentages	2022	2021
Rente in de kapitaallasten van de lopende investeringen, vervangings-investeringen, nieuwe investeringen. De voorgeschreven berekeningswijze op grond van het BBV is door de toe te rekenen rente te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa die integraal is gefinancierd.	0,1%	1,0%
De berekening van het toe te passen rentepercentage op de boekwaarden van bouwgrond in exploitatie (BIE) is met de invoering van de vennootschapsbelasting voorgeschreven en opgenomen in de notities Grondexploitatie en Rente van de commissie BBV.	1,0%	2,3%

Prijscompensatie/inflatie	2022	2021
Het prijsindexcijfer van de algemene prijsontwikkeling bruto binnenlands product (PBBP) uit de meicirculaire 2021 is de basis voor de toe te passen indexering voor de begroting 2022 inclusief meerjarenraming.	1,6%	1,4%

Tariefaanpassingen wegens inflatie	2022	2021
In een separaat voorstel geven we de tarieven van de gemeentelijke belastingen, rechten en leges aan. Vooruitlopend op het voorstel verwerken we onderstaande uitgangspunten in de begroting. Het rentepercentage betreft de minimale stijging van de opbrengst in 2022 ten opzichte van 2021.		
Onroerende-zaakbelastingen, niet woningen eigenaren en gebruikers met inachtneming van het maximale stijgingspercentage één en ander conform ministerieel besluit.	1,6%	1,4%
Onroerende-zaakbelastingen, woningen eigenaren met inachtneming van het maximale stijgingspercentage één en ander conform ministerieel besluit.	1,6%	1,4%
Afvalstoffenheffing Het uitgangspunt voor het tarief voor de afvalstoffenheffing is een 100% kostendekkendheid.	100% kostendekking	100% kostendekking
Rioolheffingen Het tarief voor de rioolheffing wordt vastgesteld op basis van het programma Water 2020-2025 (vastgesteld door de raad op 28 oktober 2019).	100% kostendekking	100% kostendekking
Begraafrechten Tarieven begraafrechten bepalen we op basis van een 100% kostendekkend tarief.	100% kostendekking	100% kostendekking
Toeristenbelasting.	1,6%	1,4%
Reclamebelasting Tariefstelling conform de uitgangspunten van de reclamebelasting. Naast een vast bedrag van € 850 per vestiging wordt een verhoging toegepast op basis van een tarief per € 1.000 vastgestelde waarde van het bedrijfsgedeelte van het WOZ-object.	vast bedrag	vast bedrag
Rechten en leges	1,6%	1,4%

Subsidies aan instellingen en verenigingen	2022	2021
Het aangehouden inflatiepercentage 2022 geldt ook voor de subsidies aan de verenigingen en instellingen. De subsidies/bijdragen op basis van afspraken, overeenkomsten, contracten budgetfinanciering met instellingen en/of verenigingen, meerjarige subsidiebesluiten zijn leidend en taakstellend. Hier geldt dat daar waar in het kader van ombuigingen/bezuinigingen kortingen op de subsidiebudgetten worden toegepast, we voor 2022 de indexering toepassen over de raming van het budget minus de in 2021 toegepaste korting.	1,6%	1,4%

Aantal inwoners en woningen	2022	2021
Aantal inwoners per 1 januari 2022.	24.900	24.550
Aantal woonfuncties per 1 januari 2022 (conform gegevens BAG / eenheden algemene uitkering).	11.300	11.000

Onvoorziene uitgaven	2022	2021
In de begroting ramen we naast de begrotingsruimte een post onvoorzien. Deze post is ten behoeve van de raad voor onvoorziene lasten. Op de post Saldo van de baten en lasten na bestemming (het begrotingssaldo) komt de begrotingsruimte naar voren. Dit saldo is in eerste instantie het budget waaruit we eventueel eenmalige onvoorziene uitgaven dekken.	25.000	25.000

Algemene uitkering
De raming van de algemene uitkering is primitief gebaseerd op de meicirculaire 2021 van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De financiële gevolgen van de meicirculaire 2021 hebben we op basis van constante prijzen verwerkt in het Financieel meerjarenperspectief 2022-2025.

Ontwikkeling financiële positie

Het Financieel MeerjarenPerspectief (FMP) 2021-2024 vormt de basis voor het nieuwe FMP 2022-2025. Het FMP wordt in twee stappen opgebouwd.

Stap 1: Startpositie FMP 2022 - 2025

Het vertrekpunt in onderstaande tabel is het geraamde begrotingssaldo 2021-2024 vanuit het FMP 2021-2024. Vervolgens hebben we de effecten die voortkomen uit het Voortgangsbericht 2021, de Prioriteitennota 2022 en de meicirculaire algemene uitkering 2021 verwerkt. Verder zijn in deze stap de volgende ontwikkelingen opgenomen:

- de prijscompensatie/indexering vanaf 2022 conform de uitgangspunten van deze meerjarenbegroting;
- hogere personeelskosten met name als gevolg van een stijging van de sociale lasten;
- hogere personeelslasten voor het bestuur (college en raad) met betrekking tot toelagen en vergoedingen;
- de gemeentelijke bijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen zijn verhoogd. Op grond van de zogenaamde voorhangprocedure zijn de begrotingen 2022 van deze verbonden partijen in de vergadering van 14 juni 2021 door middel van raadsmededelingen aan de gemeenteraad voorgelegd;
- de opgenomen stelposten bij de Meicirculaire 2021 algemene uitkering voor compensatie van loon- en prijsstijgingen en lasten met betrekking tot participatie zetten we in;
- op 2 juni 2021 zijn er afspraken gemaakt tussen Rijk en VNG over een Hervormingsagenda voor het Jeugdstelsel. Deze afspraken volgen op de arbitrage uitspraak van de Commissie van Wijzen (arbitragecommissie). Als onderdeel van de afspraken komt er voor het jaar 2022 een bedrag van € 1,3 miljard extra beschikbaar. Voor de gemeente Voorst is dit een bedrag van € 1.459.000. Vooruitlopend op definitieve besluitvorming mogen gemeenten in de meerjarenbegroting 75% opnemen van de bedragen volgens de financiële tabel van deze commissie;
- de in het verleden verstrekte geldlening aan Liander (verkoop aandelen) is door Liander afgelost. De rentevergoeding vervalt hierdoor;
- door areaaluitbreiding (nieuw- en verbouw WOZ-objecten) houden we rekening met een verhoging van de opbrengst van de onroerende zaakbelasting;
- op basis van een actualisatie van het onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen verlagen we de dotatie aan de daarvoor ingestelde onderhoudsvoorziening;
- het resterende gedeelte is het saldo van diverse (kleinere) positieve en negatieve aanpassingen over de totale begroting, waaronder de geactualiseerde kapitaallasten van investeringen en de actualisatie van het MIP/MJOP 2022-2025.

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Geraamd begrotingssaldo 2021-2024 (bladzijde 113 MJB 2021-2024)	-336.485	-22.256	427.185	310.985
Voortgangsbericht 2021	-689.818	-689.058	-688.288	-688.288
Prioriteitennota 2022-2025	-181.300	-173.070	-118.510	61.990
Effect Meicirculaire 2021 algemene uitkering (netto)	823.000	179.000	-41.000	108.000
Toepassing prijscompensatie/indexering (excl. afval, riolering)	-235.400	-329.000	-328.800	-329.200
Hogere personeelskosten ambtelijk (met name sociale lasten)	-490.000	-490.000	-490.000	-490.000
Hogere personeelskosten bestuur	-44.000	-44.000	-44.000	-44.000
Hogere bijdrage gemeenschappelijke regelingen o.b.v. begrotingen 2022-2025	-45.900	-24.200	-27.400	-48.800
Inzet stelpost loon-prijscompensatie algemene uitkering meicirculaire 2021	450.000	450.000	450.000	450.000
Inzet stelpost participatie meicirculaire 2021	133.000	130.000	127.000	128.000
Extra middelen Jeugdzorg 2022 en 75%-scenario vanaf 2023	1.459.000	860.000	786.000	697.000
Vervallen rentevergoeding lening Liander	-85.500	-85.500	-85.500	-85.500
Hogere opbrengst OZB door areaaluitbreiding	28.600	57.200	85.800	114.500
Lagere dotatie aan voorzieningen	14.000	70.000	69.000	64.000
Actualisatie MIP / MJOP / kapitaallasten / overige ontwikkelingen	54.121	127.440	253.675	127.035
Startpositie FMP 2022-2025 (primitieve begroting)	853.318	16.556	375.162	375.722

Stap 2: Nagekomen ontwikkelingen

In deze stap nemen we de ontwikkelingen op die zich recent na de opstelling van de primitieve begrotingscijfers hebben voorgedaan:

- de structurele effecten uit de Bestuursrapportage 2021;
- de effecten van de septembercirculaire 2021 gemeentefonds met betrekking tot de ontwikkeling van de algemene uitkering.

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Startpositie FMP 2022-2025 (primitieve begroting)	853.318	16.556	375.162	375.722
Bestuursrapportage 2021	38.220	26.000	26.000	26.000
Algemene uitkering Septembercirculaire 2021	n nb	n nb	n nb	n nb
Begrotingssaldo FMP 2022-2025	891.538	42.556	401.162	401.722

Overzicht van baten en lasten (recapitulatieoverzicht)

	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
Lasten						
Bouwend Voorst	8.861.538	8.553.602	6.109.804	3.743.737	2.987.516	2.934.271
Mooi Voorst	12.134.004	11.873.010	11.364.394	11.253.016	11.236.561	11.323.817
Bedrijvig Voorst	3.679.374	3.587.834	3.510.182	3.511.119	3.511.218	3.511.338
Gezond Voorst	18.017.877	17.903.835	12.923.986	12.825.563	12.718.684	12.713.004
Sociaal Voorst	16.609.148	17.169.129	14.977.633	14.764.303	14.764.274	14.764.244
Veilig Voorst	2.111.609	2.033.188	1.924.313	1.924.312	1.924.311	1.924.311
Dienstverlenend Voorst	3.746.383	3.903.475	4.054.311	3.802.087	3.802.561	3.815.079
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	666.752	548.840	830.183	1.002.218	1.013.448	1.082.989
Overhead	7.246.605	7.667.028	7.181.701	7.548.215	7.524.611	7.542.743
Totaal lasten exploitatie	73.073.289	73.239.941	62.876.507	60.374.569	59.483.185	59.611.797
Baten						
Bouwend Voorst	8.393.182	6.889.114	4.388.160	2.320.180	1.562.265	1.501.026
Mooi Voorst	5.971.058	5.403.685	5.123.010	5.147.449	5.167.027	5.186.606
Bedrijvig Voorst	755.704	737.998	691.853	691.853	691.853	691.853
Gezond Voorst	1.022.694	960.196	963.220	947.934	927.614	927.614
Sociaal Voorst	6.830.013	6.012.605	4.389.683	4.389.683	4.389.683	4.389.683
Veilig Voorst	5.125	32.909	15.153	15.153	15.153	15.153
Dienstverlenend Voorst	648.051	550.877	625.962	494.767	461.038	461.038
Alg. dekk.middelen-onvoorzien	48.826.511	47.772.000	47.091.965	45.117.406	45.429.800	45.609.562
Overhead	423.232	715.557	535.312	767.538	764.761	762.590
Totaal baten exploitatie	72.875.570	69.074.942	63.824.318	59.891.964	59.409.194	59.545.125

Geraamde saldo van baten en lasten	-197.719	-4.164.998	947.811	-482.606	-73.991	-66.672

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves						
Bouwend Voorst	-142.868	369.189	-	-	-	-
Mooi Voorst	280.749	454.961	275.929	242.064	221.734	221.634
Bedrijvig Voorst	-41.200	95.000	-	-	-	-
Gezond Voorst	174.310	716.656	60.400	60.400	60.400	60.400
Sociaal Voorst	336.559	729.780	153.881	16.339	16.339	16.339
Veilig Voorst	-	-	-	-	-	-
Dienstverlenend Voorst	116.121	234.927	154.488	25.488	25.488	25.488
Alg. dekk.middelen-onvoorzien	-640.527	-1.169.191	-1.169.191	124.871	125.191	118.534
Overhead	257.783	493.946	430.000	30.000	-	-
Totaal toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	340.926	1.925.267	-94.493	499.162	449.152	442.395

Geraamde resultaat	143.207	-2.239.731	853.317	16.556	375.162	375.722

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Structurele toevoegingen aan reserves				
Precariobelastingen (t/m 2022)	1.294.250	-	-	-
Totaal structurele toevoegingen aan reserves	1.294.250	-	-	-
Structurele onttrekkingen aan reserves				
Beheer oudbouw Veluws college en De Kleine Wereld (t/m 2022)	129.000	-	-	-
Dekking kapitaallasten westelijke randweg Twello	12.800	12.700	12.600	12.500
Project Voorst onder de Loep (t/m 2022)	137.500	-	-	-
Bijdrage uit bestemmingsreserve reserve dekking kapitaallasten	465.457	431.462	411.552	404.895
Totaal structurele onttrekkingen aan reserves	744.757	444.162	424.152	417.395

Overzicht van incidentele baten en lasten

In onderstaand overzicht nemen we de belangrijkste geraamde incidentele lasten en baten per jaar op.

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	Toelichting:
Incidentele lasten					
Programma 1 Bouwend Voorst					
Implementatie Omgevingswet	300.000	-	-	-	Implementatie Omgevingswet
Totaal	300.000	-	-	-	
Programma 4 Gezond Voorst					
Sportakkoord	20.000	-	-	-	Sportakkoord
Lokaal preventie akkoord	20.000	20.000	-	-	Uitv. Lokaal Preventieakkoord
Totaal	40.000	20.000	-	-	
Programma 5 Sociaal Voorst					
Plan van aanpak uitv. preventiebeleid	137.500	-	-	-	Voorst onder de Loep tot 2023
Totaal	137.500	-	-	-	
Programma 7 Dienstverlenend Voorst					
Geb. M Trompln 2 Klein Twello	128.091	-	-	-	Klein Twello tot 2023
Totaal	128.091	-	-	-	
Overhead					
Gebouw Hietweideweg 20	99.188	-	-	-	Hietweideweg 20 tot 2023
Implementatie Zaaksysteem	130.000	30.000	-	-	Implem. zaaksysteem tot 2024
Totaal	229.188	30.000	-	-	
Totaal incidentele lasten	834.779	50.000	-	-	
Incidentele baten					
Programma 1 Bouwend Voorst					
Implementatie Omgevingswet	300.000	-	-	-	Implem. Omgevingswet alg. reserve
Totaal	300.000	-	-	-	
Programma 4 Gezond Voorst					
Sportakkoord	20.000	-	-	-	Sportakkoord SPUK - uitkering
Lokaal preventie akkoord	20.000	20.000	-	-	Subsidie VWS Lok.Preventieakkoord
Totaal	40.000	20.000	-	-	
Programma 5 Sociaal Voorst					
Plan van aanpak uitv. preventiebeleid	137.500	-	-	-	Voorst onder de Loep alg. reserve
Totaal	137.500	-	-	-	

Omschrijving	2022	2023	2024	2025	Toelichting:
Programma 7 Dienstverlenend Voorst					
Geb. M Trompln 2 Klein Twello	76.610	-	-	-	Klein Twello tot 2023
Totaal	76.610	-	-	-	
Overhead					
Gebouw Hietweideweg 20	129.000	-	-	-	Hietweideweg 20 tot 2023
Implementatie Zaaksysteem	130.000	30.000	-	-	Zaaksysteem tot 2024 alg.reserve
Totaal	259.000	30.000	-	-	
Totaal incidentele baten	813.110	50.000	-	-	

Geprognosticeerde balans

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) nemen we bij de uiteenzetting van de financiële positie een geprognosticeerde begin- en eindbalans van het begrotingsjaar opalsmede voor de drie jaren volgend op het begrotingsjaar. Deze balans bevat de posten die nodig zijn om het voor de gemeente Voorst geldende aandeel in het EMU-saldo te kunnen afleiden en sluit aan op de opzet van de balans in de jaarrekening. Daarnaast biedt deze balans input voor de berekening van de financiële kengetallen zoals opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van deze begroting.

(Bedragen x € 1.000)

Prognose meerjarenbalans	Realisatie 2020	Begroting				
		2021	2022	2023	2024	2025
Activa						
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	3.600	3.532	3.307	3.083	2.864	2.636
Materiële vaste activa	71.276	73.627	85.097	83.633	79.854	77.862
Financiële vaste activa excl. verstrekte leningen	6.019	6.919	7.219	7.519	7.819	8.119
Financiële vaste activa verstrekte leningen	589	583	577	570	564	558
Totaal vaste activa	81.484	84.661	96.200	94.805	91.101	89.175
Vlottende activa						
Voorraden	1.273	1.261	-2.792	-84	359	870
Uitzettingen met een looptijd < 1 jr.	6.600	2.968	2.968	2.968	2.968	2.968
Liquide middelen	591	274	274	274	274	274
Overlopende activa	5.107	4.145	4.145	4.145	4.145	4.145
Totaal vlottende activa	13.571	8.648	4.595	7.303	7.746	8.257
Totaal activa	95.055	93.309	100.795	102.108	98.847	97.432
Passiva						
Vaste passiva						
Eigen vermogen	17.903	16.685	16.730	16.131	15.681	15.239
Voorzieningen	20.301	19.792	20.113	20.805	21.408	22.122
Vaste schulden met een looptijd > 1 jr.	38.357	44.241	47.784	48.459	45.129	43.794
Totaal vaste passiva	76.561	80.718	84.627	85.395	82.218	81.155
Vlottende passiva						
Netto-vlottende schulden looptijd < 1 jr.	13.337	10.690	10.690	10.690	10.690	10.690
Overlopende passiva	5.157	1.901	5.478	6.023	5.939	5.587
Totaal vlottende passiva	18.494	12.591	16.168	16.713	16.629	16.277
Totaal passiva	95.055	93.309	100.795	102.108	98.847	97.432

Toelichting:

Bij het verloop van de balansposten welke onder de vaste activa vallen hebben we rekening gehouden met afschrijvingen en nieuwe investeringen op basis van het Meerjarig Investerings Programma (MIP) en het Meerjarig Onderhouds Programma (MJOP) in deze begroting. De balanspost Voorraden is gebaseerd op de geactualiseerde grondexploitaties van medio mei 2021. Bij de overige balansposten welke onder de vlottende activa vallen gaan we uit van gemiddelden op basis van ervaringscijfers. Het verloop van het eigen vermogen is gebaseerd op door de gemeenteraad genomen besluiten met betrekking tot onttrekkingen en toevoegingen aan de diverse reserves. De basis voor de ontwikkeling van de balanspost voorzieningen zijn de onderhoudsplannen van de diverse kapitaalgoederen.

Bij de balanspost Vaste schulden met een looptijd > 1 jr is rekening gehouden met aflossingen van bestaande geldleningen en het aantrekken van nieuwe leningen afhankelijk van de financieringsbehoefte. Bij de balansposten vallende onder de vlottende passiva wordt uitgegaan van gemiddelden op basis van ervaringscijfers.

Berekening EMU saldo gemeente Voorst

Het EMU-saldo is het saldo van de inkomsten en uitgaven van de overheid. Als gevolg van de voorschriften (BBV) presenteren wij de berekening van ons EMU-saldo over het vorig begrotingsjaar, het begrotingsjaar en het jaar volgend op het begrotingsjaar.

Omschrijving	2021	2022	2023
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-4.165	948	-483
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	2.283	11.245	-1.688
3. Mutatie voorzieningen	-509	321	692
4. Mutatie voorraden (inclusief bouwgronden in exploitatie)	-12	-4.053	2.708
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	-	-	-
Berekend EMU-saldo	-6.945	-5.923	-811

Het overzicht van het EMU-saldo is bedoeld om op nationaal niveau te bepalen in hoeverre de verschillende overheden bijdragen aan het nationale EMU-saldo. Het aandeel van de decentrale overheden in het EMU-saldo is macro genormeerd. Tussen het rijk en de decentrale overheden is een macro EMU-norm overeengekomen van 0,4% van het bbp per jaar voor de periode van 2019 tot 2022. De Nederlandse gemeenten mogen gezamenlijk maximaal 0,27% van het tekort veroorzaken. Dit is vastgelegd in de Wet Houdbare Overheidsfinanciën. Hiermee is een balans gezocht om invulling te geven aan de investeringsopgave in tal van maatschappelijke thema's en tegelijkertijd de gedeelde verantwoordelijkheid voor gezonde overheidsfinanciën. Hiermee geven we invulling aan de Wet houdbare overheidsfinanciën en de uitgangspunten van het Regeerakkoord en het Interbestuurlijk programma.

Hoofdstuk 6

Bijlagen

Vaststellingsbesluit

Aldus opgemaakt door burgemeester en wethouders van de gemeente Voorst
op 21 september 2021,

Lisette Wolbers-Cents, secretaris

Renske Helmer-Englebert, burgemeester

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Voorst in de openbare vergadering
van 8 november 2021,

Bernadette Jansen, griffier

Renske Helmer-Englebert, voorzitter